

**API BANK AD BEOGRAD**

**Finansijski izveštaji za godinu  
završenu 31. decembra 2024.**

**i**

**Izveštaj nezavisnog revizora o izvršenoj reviziji  
finansijskih izveštaja za 2024. godinu**

## SADRŽAJ

	Strana
<b>IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA</b>	<b>1 - 3</b>
 <b>FINANSIJSKI IZVEŠTAJI</b>	
Bilans uspeha	1
Izveštaj o ostalom rezultatu	2
Bilans stanja	3
Izveštaj o promenama na kapitalu	4
Izveštaj o tokovima gotovine	5
Napomene uz finansijske izveštaje	6 - 102
 <b>GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU</b>	 <b>1 - 30</b>

## IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

### AKCIONARU I UPRAVNOM ODBORU API BANK AD BEOGRAD

#### Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izveštaja API BANK AD BEOGRAD (u daljem tekstu "Banka"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2024. godine i bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomene uz finansijske izveštaje koje sadrže materijalne računovodstvene politike i ostala obelodanjivanja.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijsku poziciju Banke na dan 31. decembra 2024. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa MSFI računovodstvenim standardima izdatim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("MSFI računovodstveni standardi").

#### Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim standardima revizije. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima detaljnije su opisane u odeljku našeg izveštaja *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja*. Mi smo nezavisni u odnosu na Banku u skladu sa *Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde nezavisnosti)* Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe ("IESBA Kodeks") i etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Republici Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

#### Ostala pitanja

Finansijski izveštaji Banke za godinu završenu 31. decembra 2023. bili su predmet revizije od strane drugog revizora, koji je u svom Izveštaju od 15. aprila 2024. godine izrazio mišljenje bez rezerve na ove finansijske izveštaje.

#### Ostale informacije

Rukovodstvo je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju Godišnji izveštaj o poslovanju (koji ne uključuje finansijske izveštaje i Izveštaj revizora o njima) za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2024. Naše mišljenje o finansijskim izveštajima se ne odnosi na ostale informacije i ne izražavamo bilo koji oblik zaključka kojim se pruža uveravanje o njima.

U vezi sa našom revizijom finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i pritom razmotrimo da li postoji materijalno značajna nedoslednost između njih i finansijskih izveštaja ili naših saznanja stečenih tokom revizije, ili na drugi način, predstavljaju materijalno pogrešna iskazivanja.

U vezi sa Godišnjim izveštajem o poslovanju, sproveli smo postupke u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju proveru da li je Godišnji izveštaj o poslovanju sastavljen u skladu sa važećim odredbama Zakona o računovodstvu.

## IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARU I UPRAVNOM ODBORU  
API BANK AD BEOGRAD (Nastavak)

### Ostale informacije (Nastavak)

Samo na osnovu rada koji smo obavili tokom revizije finansijskih izveštaja, po našem mišljenju:

- informacije obelodanjene u Godišnjem izveštaju o poslovanju za 2024. godinu, su po svim materijalno značajnim aspektima, usklađene sa finansijskim izveštajima Banke za 2024. godinu; i
- Godišnji izveštaj o poslovanju za 2024. godinu je sastavljen u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu.

Pored toga, ako na osnovu rada koji smo obavili, zakључimo da postoji materijalno značajno pogrešno iskazivanje ostalih informacija, od nas se zahteva da tu činjenicu saopštimo u izveštaju. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo u izveštaju.

### Odgovornosti rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI računovodstvenim standardima, kao i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na nastavak poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Banku ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadzor nad procesom finansijskog izveštavanja Banke.

### Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške, i izdavanje izveštaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim standardima revizije uvek otkriti materijalno značajan pogrešan iskaz ako takav iskaz postoji. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

**IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**

**AKCIONARU I UPRAVNOM ODBORU  
API BANK AD BEOGRAD (Nastavak)**

**Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja (Nastavak)**

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim standardima revizije mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom obavljanja revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenjujemo rizike od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške, osmišljavamo i obavljamo revizijske postupke koji su prikladni za te rizike, i pribavljamo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Banke.
- Vršimo procenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i da li, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u našem izveštaju revizora skrenemo pažnju na odgovarajuća obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Banka prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo ocenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izveštaja, uključujući i obelodanjivanja, kao i da li su u finansijskim izveštajima prikazane osnovne poslovne promene i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući i značajne nedostatke u internim kontrolama koje smo identifikovali tokom naše revizije.

Beograd, 4. april 2025. godine



Danijela Krtinić  
Danijela Krtinić  
Ovlašćeni revizor

## API BANK a.d. BEOGRAD

## BILANS USPEHA

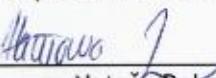
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2024. godine

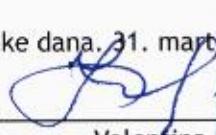
U RSD hiljada

	Napomena	2024	2023
Prihodi od kamata	5	1.072.772	620.543
Rashodi od kamata	5	(276.801)	(103.605)
<b>Neto prihod po osnovu kamata</b>		<b>795.971</b>	<b>516.938</b>
Prihodi od naknada i provizija	6	2.599.915	943.294
Rashodi naknada i provizija	6	(644.186)	(117.658)
<b>Neto prihod po osnovu naknada i provizija</b>		<b>1.955.729</b>	<b>825.636</b>
Neto gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti			(56)
Neto (rashod)/prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	7	(11.043)	386.828
Neto rashod po osnovu obezvredenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	9	(145.736)	(112.379)
Ostali poslovni prihodi	8	11.007	10.989
<b>UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD</b>		<b>2.605.928</b>	<b>1.627.956</b>
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	10	(353.733)	(331.501)
Troškovi amortizacije	11	(84.390)	(76.703)
Ostali prihodi	12	15.555	21.556
Ostali rashodi	13	(307.972)	(271.175)
<b>DOBITAK/(GUBITAK) PRE OPOREZIVANJA</b>		<b>1.875.388</b>	<b>970.133</b>
Porez na dobit		(280.906)	(35.136)
Gubitak po osnovu odloženih poreza	14	(9.103)	(1.238)
<b>DOBITAK/(GUBITAK) PERIODA</b>		<b>1.585.379</b>	<b>933.759</b>

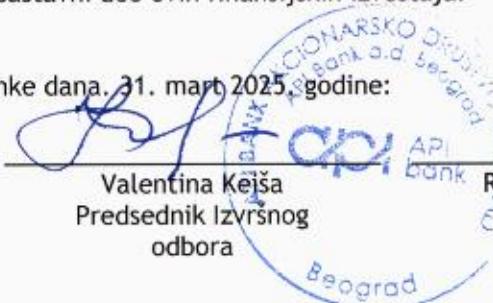
Napomene na stranama od 7 do 102  
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Potpisano u ime rukovodstva Banke dana, 31. mart 2025. godine:

  
 Nataša Đeković  
 Lice odgovorno za sastavljanje  
 finansijskih izveštaja

  
 Valentina Keša  
 Predsednik Izvršnog  
 odbora

  
 Radomir Stevanović  
 Član Izvršnog  
 odbora



## API BANK a.d. BEOGRAD

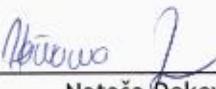
## IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2024. godine

	2024	2023
<b>U RSD hiljada</b>		
<b>DOBITAK /(GUBITAK) PERIODA</b>	<b>1.585.379</b>	<b>933.759</b>
<b>Ostali rezultat perioda:</b>		
Pozitivni efekti promene vrednosti dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat		
Negativni efekti promene vrednosti dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat		(2.053)
Dobitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda		
<i>Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:</i>		
<b>UKUPAN POZITIVAN/(NEGATIVAN) REZULTAT PERIODA</b>	<b>1.585.379</b>	<b>933.759</b>

Napomene na stranama od 7 do 102  
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Potpisano u ime rukovodstva Banke dana. 31. mart 2025. godine:

  
Nataša Đoković  
Lice odgovorno za sastavljanje  
finansijskih izveštaja

  
Valentina Keša  
Predsednik Izvršnog  
odbora

  
Radomir Stevanović  
Član Izvršnog  
odbora



## API BANK a.d. BEOGRAD

## BILANS STANJA

Na dan 31. decembra 2024. godine

U RSD hiljada	Napomena	2024	2023
<b>AKTIVA</b>			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	16	10.724.141	7.526.810
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	17	6.296.761	5.486.608
Krediti i potraživanja od komitenata	18	5.858.145	4.726.062
Nematerijalna imovina	19	83.196	52.425
Nekretnine, postrojenja i oprema	20(a)	210.133	88.287
Tekuća poreska sredstva	14	35.136	
Odložena poreska sredstva	14	2.340	11.443
Ostala sredstva	21	114.532	165.442
<b>UKUPNO AKTIVA</b>		<b>23.324.384</b>	<b>18.057.077</b>
<b>PASIVA</b>			
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankam, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	22	269.435	342.289
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	23	17.956.109	14.537.448
Rezervisanja	24	16.597	50.255
Tekuće poreske obaveze	14	280.906	35.136
Ostale obaveze	25	284.399	160.391
<b>UKUPNO OBAVEZE</b>		<b>18.807.446</b>	<b>15.125.519</b>
<b>KAPITAL</b>			
Akcijski kapital		4.632.407	4.632.407
Gubitak		(1.700.848)	(2.634.608)
Dobitak		1.585.379	933.759
<b>UKUPNO KAPITAL</b>		<b>4.516.938</b>	<b>2.931.558</b>
<b>UKUPNO PASIVA</b>		<b>23.324.384</b>	<b>18.057.077</b>

Napomene na stranama od 7 do 102  
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Potpisano u ime rukovodstva Banke dana, 31. mart 2025. godine:



Nataša Đoković  
Lice odgovorno za sastavljanje  
finansijskih izveštaja




Valentina Keša  
Predsednik Izvršnog  
odbora



Radomir Stevanović  
Član Izvršnog  
odbora

## API BANK a.d. BEOGRAD

**IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU**  
**U periodu od 1. januara do 31. decembra 2024. godine**

U RSD hiljada	Akcijski kapital	Rezerve	Dobitak / (Gubitak)	Ukupno kapital
Početno stanje na dan 1. januara 2023. godine	<u>4.632.407</u>	<u>2.053</u>	<u>(2.634.608)</u>	<u>1.999.852</u>
Dobitak / (Gubitak) tekuće godine	-	-	933.759	933.759
Ostali rezultat perioda:	-	-	-	-
Negativni efekti promene fer vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	(2.053)	-	(2.053)
Odloženi porezi evidentirani u korist kapitala (Napomena 15(d))	-	-	-	-
Ispravka vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju kroz ostali rezultat	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	<u>4.632.407</u>	<u>-</u>	<u>(1.700.849)</u>	<u>2.931.558</u>
Početno stanje na dan 1. januara 2024. godine	<u>4.632.407</u>	<u>-</u>	<u>(1.700.849)</u>	<u>2.931.558</u>
Dobitak / (Gubitak) tekuće godine	-	-	1.585.379	1.585.379
Transakcije s vlasnicima evidentirane direktno na kapitalu- povećanje	-	-	-	-
Ostali rezultat perioda:	-	-	-	-
Negativni efekti promene fer vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	-	-	-
Odloženi porezi evidentirani u korist kapitala (Napomena 15(d))	-	-	-	-
Ispravka vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju kroz ostali rezultat	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2024. godine	<u>4.632.407</u>	<u>-</u>	<u>(115.470)</u>	<u>4.516.937</u>

Napomene na stranama od 7 do 102  
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Potpisano u ime rukovodstva Banke dana, 31. mart 2025. godine:



Nataša Đoković  
Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izveštaja



Valentina Keša  
Predsednik Izvršnog odbora

Radomir Stevanović  
Član Izvršnog odbora

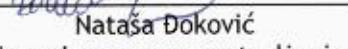
## API BANK a.d. BEOGRAD

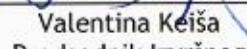
**IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

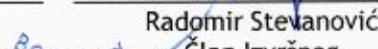
U RSD hiljada	2024	2023
<b>TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI</b>		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	3.853.168	4.983.494
Prilivi od kamata	1.067.457	635.459
Prilivi od naknada	2.596.033	945.499
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	189.678	3.402.536
<b>Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti</b>	<b>(1.254.133)</b>	<b>(3.597.216)</b>
Odlivi po osnovu kamata	(208.485)	(71.055)
Odlivi po osnovu naknada	(599.284)	(98.824)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(248.051)	(298.610)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina	(50.674)	-
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(147.639)	(3.128.727)
<b>Neto (odliv)/priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja finansijskih sredstava i obaveza</b>	<b>2.599.035</b>	<b>1.386.278</b>
<b>Smanjenje finansijskih sredstava i povećanje finansijskih obaveza</b>	<b>6.457.747</b>	<b>1.476.040</b>
Smanjenje kredita i drugih potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	2.526.596	256.600
Smanjenje potraživanja po osnovu hartija od vrednosti derivata i ostalih finansijskih sredstava koja nisu namenjena investiranju	-	354.233
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama i drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	3.931.151	865.207
<b>Povećanje finansijskih sredstava i smanjenje finansijskih obaveza</b>	<b>(8.017.943)</b>	<b>(6.682.763)</b>
Povećanje kredita i drugih potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	(7.369.087)	(6.007.455)
Smanjenje depozita i ostalih obaveza prema bankama i drugim finansijskim organizacijama, centralnim bankama i komitentima	(648.856)	(675.308)
<b>Neto priliv/(odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti</b>	<b>1.038.839</b>	<b>(3.820.445)</b>
<b>TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA</b>		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	-	234.645
Ostali prilivi iz aktivnosti investiranja	-	234.645
<b>Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja</b>	<b>(86.751)</b>	<b>(30.125)</b>
Odlivi po osnovu ulaganja u investicione hartije od vrednosti	-	(56)
Odlivi za kupovinu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	(86.751)	(30.069)
<b>Neto (odliv)/priliv gotovine iz aktivnosti investiranja</b>	<b>(86.751)</b>	<b>204.520</b>
<b>TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA</b>		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	3.147.110
Prilivi po osnovu uzetih kredita	-	3.147.110
<b>Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja</b>	<b>(71.047)</b>	<b>(119.278)</b>
Odlivi po osnovu subordiniranih obaveza	(71.047)	(119.278)
<b>Neto priliv/(odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja</b>	<b>(71.047)</b>	<b>3.027.832</b>
<b>Neto povećanje/(smanjenje) gotovine</b>	<b>881.041</b>	<b>(588.093)</b>
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku godine	1.163.310	1.911.166
Pozitivne kursne razlike, neto	(360.311)	(159.763)
<b>Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju godine (Napomena 17)</b>	<b>1.684.040</b>	<b>1.163.310</b>

Napomene na stranama od 7 do 102  
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Potpisano u ime rukovodstva Banke dana: 31. mart 2025. godine:

  
Nataša Đoković  
Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izveštaja

  
Valentina Keša  
Predsednik Izvršnog odbora

  
Radomir Stevanović  
Član Izvršnog odbora

**API BANK a.d. BEOGRAD**

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2024. GODINU**

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**1. OSNOVNE INFORMACIJE O BANCI**

API BANK a.d. BEOGRAD, raniji naziv VTB Banka a.d. Beograd (u daljem tekstu "Banca"), osnovana je 11. jula 2008. godine, na osnovu Rešenja Narodne banke Srbije br. 2158 od 3. marta 2008. godine.

Osnivač i jedini akcionar Banke do 2011. godine je bila Akcionarsko komercijalna banka - Moskovska banka iz Moskve, Ruska Federacija ("Moskovska banka, Moskva"). U toku 2011. godine došlo je do promene vlasničke strukture jedinog akcionara Banke, tako da se na dan izveštavanja 95% akcija Moskovske banke, Moskva nalazi u posedu Otvorenog akcionarskog društva "VTB Bank", Sankt Peterburg, Ruska Federacija, odnosno njegovih podređenih društava.

Dana 16. maja 2013. godine potpisani su Ugovor o kupoprodaji akcija između Moskovske banke, Moskva, kao prodavca i Otvorenog akcionarskog društva "VTB Bank" Sankt Peterburg, kao kupca. Predmet kupoprodaje po navedenom ugovoru bile su akcije Banke. Realizacija ugovora je izvršena istog dana kada je u Centralnom registru hartija od vrednosti upisan novi vlasnik akcija Banke - Otvoreno akcionarsko društvo "VTB Bank", Sankt Peterburg, Ruska Federacija.

Izmenama osnivačkog akta od 30. avgusta 2013. godine Banka je dana 13. septembra 2013. godine Rešenjem br. BD 99529/2013 upisana u Registar privrednih subjekata pod nazivom VTB Banka a.d. Beograd, a jedini akcionar Banke postaje Otvoreno akcionarsko društvo "VTB Bank", Sankt Peterburg, Ruska Federacija (u daljem tekstu "VTB Bank OAD, Sankt Peterburg").

Centralni registar hartija od vrednosti je na osnovu realizovane transakcije kupoprodaje akcija dana 26. jula 2018. godine, sproveo promenu vlasništva nad 100% akcija VTB Banke a.d. Beograd, tako da je jedini vlasnik akcija Banke, postalo privredno društvo "AZRS INVEST" d.o.o. Beograd, matični broj 20988592. Promena vlasništva je izvršena na osnovu prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije, Rešenjem G 2182 od 22. marta 2018. godine. Izmenama Statuta i Osnivačkog akta, na osnovu Odluke Skupštine akcionara od 24. septembra 2018. godine, utvrđeno je novo poslovno ime Banke - API Bank a.d. Beograd, kao i jedini vlasnik akcija Banke ("AZRS INVEST" d.o.o. Beograd). Promena poslovног imena Banke u APIBank a.d. Beograd je registrovana u Agenciji za privredne registre dana 18. oktobra 2018. godine.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i platnog prometa u inostranstvu i u skladu sa Zakonom o bankama dužna je da posluje na principima likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti.

Matični broj Banke je 20439866. Poreski identifikacioni broj Banke je 105701111. Sedište Banke se nalazi u Beogradu, Bulevar Vojvode Bojovića 6-8.

Dana 3. juna 2009. godine, Banka je otvorila svoju prvu ekspozituru u Beogradu, u Balkanskoj ulici br. 2, koja je krajem 2010. godine preimenovana u filijalu.

Dana 22. novembra 2010. godine, Banka je otvorila svoju prvu filijalu u Novom Sadu, u Ulici Narodnog fronta br. 12.

Dana 24. septembra 2013. godine, Banka je otvorila novu ekspozituru u Beogradu u Ulici kralja Milutina br. 57. Odlukom Izvršnog odbora Banke od 15. novembra 2016. godine navedena ekspozitura je prestala sa radom 15. decembra 2016. godine.

Banka je na dan 31. decembra 2024. godine imala 96 zaposlena radnika (31. decembar 2023. godine: 87 zaposlenih).

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

## **2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA**

### **2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja**

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu, kao i u skladu sa ostalom primenljivom podzakonskom regulativom. Društvo, kao veliko pravno lice, u obavezi je da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"), koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju: Okvir za pripremanje i prezentaciju finansijskih izveštaja ("Okvir"), Međunarodne računovodstvene standarde ("MRS"), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI") i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje međunarodnih računovodstvenih standarda ("IFRIC"), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("Odbor"), čiji je prevod utvrdilo i objavilo Ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja koji su prevedeni Rešenjem čine:

- Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje,
- osnovni tekstovi Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), osnovni tekstovi MSFI izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (International Accounting Standards Board - IASB), kao i
- tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda u obliku u kojem su izdati, odnosno usvojeni i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je on sastavni deo standarda, odnosno tumačenja.

### **2.2. Objavljeni standardi i tumačenja koji su prvi put u primeni u tekućem izveštajnom periodu**

#### **(a) Novi i izmenjeni MSFI računovodstveni standardi koji se obavezno primenjuju prvi put za izveštajne periode koji počinju 1. januara 2024. godine**

Sledeće izmene i dopune postojećih standarda izdate od strane IASB-a se obavezno primenjuju prvi put za finansijske periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine i stoga su primenjive na priložene finansijske izveštaje Banke:

##### **- Izmene MSFI 16 „Lizing“ - Obaveze po osnovu lizinga u prodaji i povraćaju lizinga**

Izmene i dopune imaju za cilj da poboljšaju zahteve koje prodavac-zakupac koristi u odmeravanju obaveze za lizing koja proizilazi iz transakcije prodaje i povratnog zakupa u MSFI 16, dok se ne menja računovodstveni tretman zakupa koji nije u vezi sa transakcijama prodaje i povratnog lizinga.

Izmenama MSFI 16 su dodati zahtevi u pogledu naknadnog odmeravanja transakcija prodaje i povraćaja lizinga koje ispunjavaju zahteve MSFI 15 „Prihodi od ugovora sa kupcima“ da budu računovodstveno obuhvaćene kao prodaja. Izmenama se od prodavaca-zakupca zahteva da odredi 'zakupnine' ili 'revidirane zakupnine' tako da prodavac-zakupac ne priznaje dobitke ili gubitke koji se odnose na pravo korišćenja koje zadržava prodavac-zakupac nakon datuma početka.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)
- 2.2. Objavljeni standardi i tumačenja koji su prvi put u primeni u tekućem izveštajnom periodu (Nastavak)
  - (a) *Novi i izmenjeni MSFI računovodstveni standardi koji se obavezno primenjuju prvi put za izveštajne periode koji počinju 1. januara 2024. godine (Nastavak)*
  - Izmene MSFI 16 „Lizing“ - Obaveze po osnovu lizinga u prodaji i povraćaju lizinga (Nastavak)

Izmene ne utiču na dobitke ili gubitke priznate od strane prodavaca-zakupca u vezi sa delimičnim ili potpunim raskidom ugovora o zakupu. Bez novih zahteva, prodavac-zakupac je možda priznavao dobitke na pravo korišćenja koje isključivo zadržava zbog ponovnog odmeravanja obaveze za zakup (npr. nakon modifikacije ili izmene perioda zakupa) primenjujući opšte zahteve MSFI 16. To je konkretno mogao da bude slučaj kod povratnog zakupa koji obuhvata promenljive zakupnine koje ne zavise od indeksa ili cene.

Prodavac-zakupac primenjuje izmene retrospektivno u skladu sa MRS 8 na transakcije prodaje i povratnog zakupa koje su sklopljene nakon datuma početne primene, koji je definisan kao početak godišnjeg izveštajnog perioda u kome je entitet prvi put primenio MSFI 16 .

Navedene izmene nisu imale efekat na priložene finansijske izveštaje Banke.

- Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ - Klasifikacija obaveza na kratkoročne i dugoročne

Cilj izmena je da razjasni principe u MRS 1 za klasifikaciju obaveza na kratkoročne i dugoročne. Ove izmene utiču isključivo na prikazivanje obaveza kao kratkoročnih ili dugoročnih u bilansu stanja (izveštaju o finansijskoj poziciji), a ne na iznos ili vreme priznavanja imovine, obaveza, prihoda ili rashoda, ili obelodanjene informacije o ovim stavkama.

Izmenama je pojašnjeno da se klasifikacija obaveza na kratkoročne ili dugoročne zasniva na pravima koja postoje na kraju izveštajnog perioda, kao i da na klasifikaciju ne utiču očekivanja o tome da li će entitet ostvariti svoje pravo da odloži izmirenje obaveza, objašnjavaju da prava postoje ako se kovenante poštuju na kraju izveštajnog perioda, i uvode definiciju 'poravnjanja' da bi se pojasnilo da se poravnjanje odnosi na prenos gotovine, vlasničkih instrumenata, ostale imovine i usluga drugoj strani.

Navedene izmene nisu imale efekat na priložene finansijske izveštaje Banke.

- Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ - Dugoročne obaveze sa kovenantama

Izmenama se pojašnjava kako uslovi koje entitet mora da ispuni u roku od dvanaest meseci nakon datuma izveštajnog perioda utiču na klasifikaciju obaveza. Dodatna obelodanjanja su takođe potrebna za dugoročne obaveze koje proizilaze iz kreditnih aranžmana koji su predmet usaglašenosti sa kovenantama u roku od dvanaest meseci nakon datuma izveštajnog perioda.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)
- 2.2. Objavljeni standardi i tumačenja koji su prvi put u primeni u tekućem izveštajnom periodu (Nastavak)
  - (a) *Novi i izmenjeni MSFI računovodstveni standardi koji se obavezno primenjuju prvi put za izveštajne periode koji počinju 1. januara 2024. godine (Nastavak)*
    - Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ - Dugoročne obaveze sa kovenantama (Nastavak)

Izmenama se pojašnjava da samo kovenante kojih entitet mora da se pridržava na dan ili pre kraja izveštajnog perioda utiču na pravo entiteta da odloži izmirenje obaveza na najmanje dvanaest meseci nakon izveštajnog datuma (i stoga moraju da se uzmu u obzir prilikom procene klasifikacije obaveza na kratkoročne i dugoročne). Uticaj kovenanti se ogleda u tome da li pravo postoji na kraju izveštajnog perioda, čak i ako se usklađenost sa kovenantama procenjuje tek nakon izveštajnog datuma (npr. kovenanta koja zavisi od finansijske pozicije entiteta na izveštajni datum čija se usklađenost procenjuje tek nakon izveštajnog datuma).

IASB takođe precizira da pravo na odlaganje izmirenja obaveza na najmanje dvanaest meseci nakon izveštajnog perioda nije pogodeno ako entitet mora da postupa u skladu sa kovenantama tek nakon izveštajnog perioda. Međutim, ako pravo entiteta da odloži izmirenje obaveza zavisi od njegovog poštovanja kovenanti u roku od dvanaest meseci nakon izveštajnog perioda, entitet obelodanjuje informacije koje omogućavaju korisnicima finansijskih izveštaja da razumeju rizik da obaveze postaju otplate u roku od dvanaest meseci nakon izveštajnog perioda. To bi obuhvatilo informacije o kovenantama (uključujući i prirodu kovenanti i kada se od entiteta zahteva da ih ispunji), knjigovodstvenu vrednost povezanih obaveza i činjenice i okolnosti, ukoliko postoje, koje upućuju na to da se entitet suočava s poteškoćama kada je reč o usklađenosti s kovenantama.

Navedene izmene nisu imale efekat na priložene finansijske izveštaje Banke.

- Izmene MRS 7 „Izveštaj o tokovima gotovine“ i MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja“ - Finansijski aranžmani dobavljača

Izmenama se dodaju zahtevi za obelodanjivanjem, kao i „reperne tačke“ u okviru postojećih zahteva za obelodanjivanjem koji od entiteta traže da obezbede kvalitativne i kvantitativne informacije o finansijskim aranžmanima dobavljača.

Izmene MRS 7 zahtevaju od entiteta da obelodani informacije o finansijskim aranžmanima dobavljača kako bi korisnici finansijskih izveštaja mogli da procene uticaj ovih aranžmana na tokove gotovine i obaveze entiteta. Pored toga, izmenama MSFI 7 dodaju se finansijski aranžmani dobavljača kao primer zahteva za obelodanjivanje informacija o izloženošći entiteta riziku likvidnosti.

Ove izmene sadrže posebne prelazne odredbe za prvi godišnji izveštajni period u kome entitet primenjuje izmene. Prema prelaznim odredbama, entitet nije dužan da obelodani:

- uporedne podatke za izveštajne periode iskazane pre početka godišnjeg izveštajnog perioda u kome entitet po prvi put primenjuje ove izmene; i
- informacije koje zahteva MRS 7:44H(b)(ii)-(iii) na početku godišnjeg izveštajnog perioda u kome entitet po prvi put primenjuje ove izmene.

Navedene izmene nisu imale efekat na priložene finansijske izveštaje Banke.

Usvajanje prethodno navedenih izmena standarda nije rezultiralo u značajnim izmenama računovodstvenih politika i nije imalo uticaj na priložene finansijske izveštaje Banke.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)
- 2.2. Objavljeni standardi i tumačenja koji su prvi put u primeni u tekućem izveštajnom periodu (Nastavak)
- (b) *Novi i izmenjeni MSFI računovodstveni standardi koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Banke*

IASB je objavio određeni broj novih i izmenjenih standarda, koji se primenjuju na buduće izveštajne periode. Oni nisu ranije usvojeni od strane Banke, a Banka namerava da ih primeni kada stupe na snagu.

- Izmene MRS 21 „Efekti promene deviznih kurseva“ - Nedostatak razmenjivosti (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2025. godine). Izmenna se precizira kako se vrši procena da li je valuta razmenjiva i kako se utvrđuje trenutni devizni kurs ukoliko nije. U izmenama se navodi da je valuta zamenjiva drugom valutom kada entitet može da dobije drugu valutu u vremenskom periodu koji dozvoljava uobičajeno administrativno kašnjenje, i putem tržista i mehanizma zamene, u kome bi transakcija zamene doprinela nastanku ostvarivih prava i izvršnih obaveza. Entitet procenjuje da li je valuta zamenjiva drugom valutom na datum odmeravanja i za konkretnu svrhu. Ako entitet dobija ne više od beznačajnog iznosa druge valute na dan odmeravanja za konkretnu svrhu, ta valuta nije zamenjiva drugom valutom.
- Izmene MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ i MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja“ - Izmene u vezi sa klasifikacijom i vrednovanjem finansijskih instrumenata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2026. godine). Izmene se bave stvarima koje su identifikovane tokom preispitivanja post-implementacije zahteva u vezi sa klasifikacijom i vrednovanjem u skladu sa MSFI 9 „Finansijski instrumenti“.
- Izmene MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ i MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja“ - Ugovori koji se odnose na električnu energiju koja zavisi od prirode (prethodno Ugovori o kupovini energije) (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2026. godine).
- Godišnja unapređenja MSFI računovodstvenih standarda - Tom 11 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2026. godine). Ona obuhvataju izmene sledećih 5 standarda, kao rezultat IASB-ovog godišnjeg projekta unapređenja: MSFI 1, MSFI 7, MSFI 9, MSFI 10 i MRS 7.
- MSFI 18 „Prezentacija i obelodanjivanja u finansijskim izveštajima“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2027. godine). MSFI 18, koji zamjenjuje MRS 1, uključuje zahteve za sve entitete koji primenjuju MSFI za prezentaciju i obelodanjivanje informacija u finansijskim izveštajima opšte namene.
- MSFI 19 „Zavisna pravna lica bez javne odgovornosti: Obelodanjivanja“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2027. godine). MSFI precizira zahteve za (smanjeno) obelodanjivanje koje kvalifikovano zaviso pravno lice može da primeni umesto zahteva za obelodanjivanjem iz drugih MSFI računovodstvenih standarda.

U toku je procena uticaja navedenih izmenjenih i novih standarda od strane rukovodstva Banke. Rukovodstvo Banke ne očekuje da će primena izmenjenih standarda koji stupaju na snagu 1. januara 2025. godine imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke u periodu njihove početne primene.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)**

**2.3. Uporedne informacije**

Uporedne podatke čine revidirani finansijski izveštaji Banke za godinu koja se završila 31. decembra 2023. godine sastavljeni u skladu sa MSFI.

**2.4. Stalnost poslovanja**

Priloženi finansijski izveštaji Banke su sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, koje podrazumeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u predvidljivoj budućnosti, koja obuhvata period od najmanje dvanaest meseci od datuma finansijskih izveštaja.

Banka je u 2024. godini ostvarila neto dobitak od RSD 1.585.379 hiljada (2023. godina: neto dobitak od RSD 933.759 hiljada).

Na dan 31. decembra 2024. godine, regulatorni kapital Banke izračunat u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 103/2016) iznosi RSD 2.848.362 hiljade, odnosno EUR 24.342 hiljade prema zvaničnom srednjem kursu na dan izveštavanja i iznad je minimalnog iznosa kapitala od EUR 10 miliona propisanog Zakonom o bankama ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 107/2005, 91/2010 i 14/2015).

Rukovodstvo Banke je pripremilo adekvatan Plan upravljanja kapitalom u smislu procesa interne procene adekvatnosti kapitala koji je omogućio realizaciju povećanja kapitala, a u cilju povećanja kreditnih aktivnosti Banke i kontinuiranog obezbeđivanja iznosa kapitala dovoljnog za pokriće svih rizika kojima će Banka biti izložena u svom poslovanju u narednom periodu.

Imajući u vidu prethodno navedeno, rukovodstvo smatra da Banka ima adekvatne resurse, kao i podršku vlasnika da nastavi sa poslovanjem u doglednoj budućnosti.

**2.5. Korišćenje procenjivanja**

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva primenu izvesnih ključnih računovodstvenih procena. Ono, takođe, zahteva da rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primeni računovodstvenih politika Banke. Ove procene i prepostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procena.

Procene, kao i prepostavke na osnovu kojih su izvršene procene, predmet su redovnih provera. Ukoliko se putem provera utvrди da je došlo do promene u procenjenoj vrednosti, utvrđeni efekti se priznaju u finansijskim izveštajima u periodu kada je do promene došlo.

Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima prepostavke i procene imaju materijalni značaj za priložene finansijske izveštaje obelodanjene su u Napomeni 4.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

### **3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA**

#### **3.1. Prihodi i rashodi od kamata**

Prihodi i rashodi od kamata, uključujući i zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Banke i komitenta.

Od 1. januara 2020. godine, prihodi i rashodi od kamata se priznaju u bilansu uspeha koristeći metod efektivne kamatne stope, koja predstavlja stopu koja precizno diskonтуje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek finansijskog instrumenta, na:

- bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva (amortizovana vrednost pre umanjenja za očekivane kreditne gubitke); ili
- amortizovanu vrednost finansijske obaveze.

Prilikom obračuna efektivne kamatne stope za finansijske instrumente koji nisu kreditno obezvređeni u momentu odobrenja, niti su pretrpeli značajnu modifikaciju ugovorenih novčanih tokova kao kreditno obezvređeni (POCI), Banka procenjuje buduće novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorene uslove finansijskog instrumenta, ali ne uključujući očekivane kreditne gubitke. U slučaju kredita koji su POCI, obračunava se efektivna kamatna stopa uskladena za kreditni rizik, korišćenjem procenjenih budućih novčanih tokova koji uključuju očekivane kreditne gubitke.

Prihodi od kamata priznaju se na finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti kao i na dužničke instrumente koji se vrednuju preko ostalog rezultata.

Naknada za odobravanje kredita, koja čini deo efektivne kamatne stope, evidentira se u okviru prihoda i rashoda od kamata. Naknade za odobravanje kredita koje se obračunavaju i naplaćuju jednokratno unapred, razgraničavaju se i diskontuju metodom efektivne kamatne stope, tokom perioda trajanja kredita.

Rashodi od kamata priznaju se na finansijske obaveze koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti. Rashodi kamata po depozitima razgraničavaju se i priznaju u bilansu uspeha u periodu na koji se odnose.

Naknade po osnovu odobrenih kredita su se razgraničavale na proporcionalnoj osnovi tokom perioda otplate kredita i priznavale u bilansu uspeha u okviru prihoda od kamata.

Kada je vrednost finansijskog sredstva bila umanjena po osnovu gubitka usled obezvređenja, prihod od kamate nastavljao je da se obračunava primenom efektivne kamatne stope korišćene za diskontovanje budućih novčanih tokova u svrhu merenja i izračunavanja gubitka usled obezvređenja.

#### **3.2. Prihodi i rashodi od naknada i provizija**

Prihodi i rashodi od naknada i provizija nastali pružanjem, odnosno korišćenjem bankarskih usluga, priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda, odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su ostvareni, tj. kada je usluga pružena.

Naknade i provizije prevashodno čine naknade po osnovu obavljanja menjačkih poslova, naknade za usluge platnog prometa, izdate garancije i druge bankarske usluge.

Rashodi od naknada i provizija se uglavnom odnose na naknade po osnovu izvršenih transakcija i usluga i evidentiraju se u trenutku primanja usluge.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**

Prihodi od naknada se mogu svrstati u dve kategorije:

- /i/ **Prihod od naknada po osnovu usluga koje se pružaju u određenom vremenskom periodu**

Naknade dobijene za pružanje usluga tokom određenog perioda razgraničavaju se tokom perioda pružanja usluga.

- /ii/ **Prihodi od naknada povezani sa izvršenjem određenog posla**

Naknade ili komponente naknada koje su povezane sa izvršenjem određenog posla se priznaju pošto se ispune odgovarajući kriterijumi.

Prihodi i rashodi po osnovu naknada i provizija koji su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog sredstva ili obaveze uključeni su u utvrđivanje efektivne kamatne stope i priznaju se u bilansu uspeha kao prihodi od kamata.

Prihodi od naknada i provizija za bankarske usluge priznaju se po načelu uzročnosti i utvrđuju za period kada su ostvareni odnosno kada je usluga pružena. Naknade i provizije prevashodno čine naknade za usluge platnog prometa, kupoprodaju deviza, naknade za vođenje računa kod Banke i druge bankarske usluge.

Naknade za izdavanje garancija i drugih jemstava se razgraničavaju na period trajanja garancije ili jemstva proporcionalnom metodom obračuna i priznaju u bilansu uspeha kao prihodi od naknada.

**3.3. Preračunavanje stranih valuta**

Stavke uključene u finansijske izveštaje Banke odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Banka posluje (funkcionalna valuta).

Finansijski izveštaji prikazani su u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Sredstva i obaveze iskazani u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u dinare po zvaničnom srednjem kursu Narodne banke Srbije koji je važio na taj dan (Napomena 40).

Pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika (Napomena 8).

Dobici i gubici koji nastaju prilikom preračuna finansijskih sredstava i obaveza sa ugovorenom valutnom klauzulom evidentiraju se u bilansu uspeha u okviru prihoda, odnosno rashoda od kursnih razlika i efekata valutne klauzule (Napomena 8).

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza na dan bilansa stanja.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**

**3.4. Finansijski instrumenti**

**3.4.1. Početno priznavanje**

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha), koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Banke, od momenta kada se Banka ugovornim odredbama vezala za instrument.

Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na "regularan način" priznaje se primenom obračuna na datum izmirivanja, odnosno datum kada je sredstvo isporučeno drugoj strani.

**3.4.2. Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i obaveza**

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada je došlo do isteka ugovornog prava ili prenosa prava na prilive gotovine po osnovu tog sredstva i kada je Banka izvršila prenos svih rizika i koristi koji proističu iz vlasništva nad sredstvom ili nije ni prenela, ni zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, ali je prenela kontrolu nad njim.

Pored navedenih kriterijuma, implementacijom MSFI 9 od 1. januara 2018. godine, specificirani su i dodatni kriterijumi koji dovode do prestanka priznavanja finansijskih sredstava. Finansijsko sredstvo prestaje da se priznaje otpisom potraživanja. Takođe, do prestanka priznavanja finansijskog sredstva dolazi ukoliko su se desile naknadne izmene ugovorenih uslova finansijskog sredstva, a koje dovode do značajnih modifikacija novčanih tokova finansijskog sredstva.

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Banka ispunji obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla. U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamjenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promjenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

Pored navedenih kriterijuma, implementacijom MSFI 9, Banka takođe prestaje da priznaje finansijsku obavezu kada su ugovoreni uslovi modifikovani, a novčani tokovi modifikovane obaveze značajno izmenjeni. U tom slučaju, nova finansijska obaveza se bazira na izmenjenim uslovima i priznaje se po fer vrednosti. Razlika između knjigovodstvene vrednosti finansijske obaveze i nove finansijske obaveze sa izmenjenim uslovima se priznaje kroz bilans uspeha.

**3.4.3. Klasifikacija finansijskih instrumenata**

U skladu sa MSFI 9, klasifikacija finansijskih sredstava u pojedine kategorije opredeljuje pravila za njihovo početno priznavanje i naknadno merenje vrednosti tih sredstava, kao i računovodstveni tretman efekata promena vrednosti prilikom naknadnog merenja i obezvređenja vrednosti finansijskih sredstava a na osnovu dva kriterijuma koji imaju isti značaj pri određivanju kategorije za klasifikaciju:

- poslovni model Banke za upravljanje finansijskim sredstvima; i
- ugovorene karakteristike tokova gotovine za data finansijska sredstva.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**

**3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)**

**3.4.3. Klasifikacija finansijskih instrumenata (Nastavak)**

Klasifikacija finansijskih sredstava vrši se na osnovu poslovnog modela Banke za upravljanje tim sredstvima. Poslovni model za upravljanje finansijskim sredstvima odražava način na koji Banka upravlja sredstvima radi generisanja novčanih tokova.

U skladu sa MSFI 9 finansijska sredstva su klasifikovana u jednu od sledećih kategorija odmeravanja:

- finansijska sredstva koja se naknadno mere po amortizovanoj vrednosti - poslovni model je prikupljanje novčanih tokova i novčani tokovi predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate na neotplaćeni iznos glavnice;
- finansijska sredstva koja se naknadno mere kroz ostali rezultat (FVTOCI) - poslovni model je prikupljanje novčanih tokova i prodaja i novčani tokovi predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate na neotplaćeni iznos glavnice;
- finansijska sredstva koja se naknadno mere po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL) - svi ostali finansijski instrumenti.

Prilikom početnog priznavanja, MSFI 9 dopušta da se naznači da se određeno finansijsko sredstvo odmerava po fer vrednosti kroz bilans uspeha, ako na taj način eliminiše ili značajno umanjuje računovodstvenu neusaglašenost.

U skladu sa MSFI 9 definisani su sledeći poslovni modeli:

1. poslovni model čiji je cilj držanje sredstava radi prikupljanja ugovorenih tokova gotovine;
2. poslovni model čiji je cilj prikupljanje ugovorenih tokova gotovine kao i prodaja finansijskih sredstava; i
3. poslovni model koji se odnosi na finansijska sredstva koja se stiču radi ostvarenja priliva njihovom prodajom (finansijska sredstva kojima se trguje).

Poslovni model čiji je cilj držanje sredstava radi prikupljanja ugovorenih tokova gotovine odnosi se uglavnom na dužnička/kreditna sredstva s obzirom na to da se tokovi gotovine realizuju prikupljanjem ugovorenih plaćanja glavnice i kamate tokom trajanja finansijskog instrumenta. Ovaj poslovni model podrazumeva i eventualnu prodaju finansijskih sredstava kada postoji povećanje kreditnog rizika sredstva ili iz drugih razloga što se utvrđuje dokazivim informacijama.

Poslovni model čiji je cilj prikupljanje ugovorenih tokova gotovine kao i prodaja finansijskih sredstava podrazumeva da je rukovodstvo donelo odluku da i prikupljanje ugovorenih tokova gotovine i prodaja finansijskih sredstava čine sastavni deo postizanja cilja u okviru poslovnog modela. Cilj ovog poslovnog modela može biti upravljanje na način da se obezbede sredstva za potrebe tekuće likvidnosti ili održavanje očekivanog kamatnog prinosa.

Poslovni model koji se odnosi na finansijska sredstva koja se stiču radi ostvarenja priliva njihovom prodajom u suštini se odnosi na finansijska sredstva kojima se trguje.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**

**3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)**

**3.4.3. Klasifikacija finansijskih instrumenata (Nastavak)**

**Karakteristike tokova gotovine**

Banka klasificuje svoja finansijska sredstva i na osnovu karakteristika njegovih ugovorenih tokova gotovine. Karakteristike tokova gotovine koje će finansijska sredstva generisati određuju se na osnovu vrste ugovora i odredaba ugovora na osnovu kojih se ta sredstva stiču. Te karakteristike se razlikuju kod pojedinih kreditnih, dužničkih i vlasničkih instrumenata.

Ukoliko se finansijska sredstva drže u okviru prva dva poslovna modela, potrebno je prvenstveno utvrditi da li ugovoreni uslovi finansijskog sredstva generišu na određene datume tokove gotovine koji isključivo čine plaćanja glavnice i kamate obračunate na preostali deo glavnice.

Glavnica je fer vrednost finansijskog sredstva prilikom početnog priznavanja. Iznos glavnice zavisno od ugovorenog aranžmana može da se promeni tokom roka trajanja finansijskog sredstva kada dođe do otplate glavnice.

Kamata se sastoji od naknade za vremensku vrednost novca, za kreditni rizik koji se pripisuje preostalom iznosu glavnice tokom određenog vremenskog perioda i za ostale osnovne rizike i troškove davanja zajma (kredita), kao i za profitnu maržu.

Vremenska vrednost novca je element kamate koji pruža naknadu samo za protok vremena. Odnosno, element vremenske vrednosti novca ne pruža naknadu za druge rizike ili troškove povezane sa držanjem finansijskog sredstva.

**Početno vrednovanje finansijskih instrumenata**

Svi finansijski instrumenti početno se odmeravaju po fer vrednosti uvećanoj ili umanjenoj za transakcione troškove, osim u slučaju finansijske imovine ili finansijskih obaveza koji se vode po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Za finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat, fer vrednosti sadrži transakcione troškove.

**Naknadno vrednovanje finansijskih instrumenata**

Naknadno vrednovanje finansijskih instrumenata je pod neposrednim uticajem ispunjenosti sledećih kriterijuma: poslovog modela koji se primenjuje u upravljanju finansijskim sredstvima i karakteristika ugovorenih tokova gotovine.

Finansijska sredstva se klasifikuju na tri kategorije:

1. finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti;
2. finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL); i
3. finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju kroz ostali rezultat (FVTOCI).

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**

**3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)**

**3.4.3. Klasifikacija finansijskih instrumenata (Nastavak)**

**Finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti**

Finansijska sredstva se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti kada su oba sledeća uslova ispunjena:

- (a) sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji je cilj držanje finansijskih sredstava za prikupljanja ugovornih novčanih tokova; i
- (b) ugovorni uslovi finansijskog sredstva prouzrokuju na određene datume tokove gotovine koji su isključivo plaćanja glavnice i kamate obračunate na preostali deo glavnice.

Ova kategorija obuhvata finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim iznosima plaćanja i sa fiksnim dospećem za koje postoji namera i sposobnost Banke da se drže do dospeća, a to su: krediti i potraživanja, obveznice ili zapisi, oročeni depoziti i druga finansijska sredstva koja nisu namenjena prodaji, iako i prodaja koja nije učestala i u iznosima koji nisu značajni nije u suprotnosti sa poslovnim modelom.

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze definisana je kao iznos po kome se finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza odmerava prilikom početnog priznavanja, umanjen za isplate glavnice, uz dodavanje ili oduzimanje kumulirane amortizacije primenom metoda efektivne kamate za sve razlike između početnog iznosa i iznosa na dan dospeća, sa korekcijom za rezervisanja za gubitke (gubici zbog obezvređenja).

Za utvrđivanje da li neko finansijsko sredstvo ispunjava uslove za merenje po amortizovanoj vrednosti koristi se SPPI test, kojim se vrši procena ugovorenih karakteristika sadržanih u finansijskom instrumentu u smislu da ugovoreni tokovi gotovine moraju biti isključivo plaćanja glavnice i kamate. Ovaj test se vrši za svaki instrument posebno. U ovu kategoriju ne mogu biti klasifikovani vlasnički instrumenti odnosno instrumenti kapitala jer ne sadrže elemente glavnice i kamate.

Test se koristi da bi se utvrdile ugovorne karakteristike koje odstupaju od kriterijuma plaćanja samo glavnice i kamate. SPPI test uključuje procenu da li finansijsko sredstvo sadrži ugovornu odredbu kojom se može izmeniti iznos ili dinamika ugovornih novčanih tokova na način koji nije u skladu sa prethodno navedenim uslovom. Kada ugovorni uslovi uvode izloženost rizicima ili promenljivostima na način koji nije u skladu sa osnovnim aranžmanom kreditiranja, to finansijsko sredstvo se odmerava po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL).

Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procenjene buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog sredstva ili finansijske obaveze na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva ili na amortizovanu vrednost finansijske obaveze.

Naknade koje su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog instrumenta se tretiraju kao korekcije efektivne kamatne stope, osim kada se finansijski instrument odmerava po fer vrednosti, pri čemu se promena u fer vrednosti priznaje u bilansu uspeha. U tim slučajevima, naknade se priznaju kao prihod ili rashod prilikom početnog priznavanja instrumenta.

Očekivani gubici za sredstva klasifikovana po amortizovanoj vrednosti iskazuju se kao ispravka vrednosti/obezvređenje tih sredstava.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**

**3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)**

**3.4.3. Klasifikacija finansijskih instrumenata (Nastavak)**

**Finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti (Nastavak)**

Iznos ispravke vrednosti bilansnog potraživanja utvrđivao se kao razlika između knjigovodstvene vrednosti potraživanja i sadašnje vrednosti očekivanih budućih novčanih tokova. Za utvrđivanje sadašnje vrednosti očekivanih budućih novčanih tokova, Banka je kao diskontni faktor primenjivala efektivnu kamatnu stopu iz ugovora o odobravanju angažovanja.

**Finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju kroz ostali rezultat (FVOCI)**

Finansijsko sredstvo se odmerava po fer vrednosti kroz ostali rezultat kada su oba sledeća uslova ispunjena:

- (a) sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji cilj se ostvaruje kako prikupljanjem ugovornih tokova gotovine tako i prodajom finansijskih sredstava; i
- (b) ugovorni uslovi finansijskog sredstva prouzrokuju na određene datume tokove gotovine koji su isključivo plaćanja glavnice i kamate obračunate na preostali deo glavnice.

U ovu kategoriju finansijskih sredstava mogu se klasifikovati vlasnički i dužnički instrumenti pod određenim uslovima. Primenom ovog modela, rukovodstvo donosi odluku za svaki konkretan finansijski instrument kako bi se obezbedilo da se držanjem dužničkih sredstava ostvaruje priliv prikupljanjem ugovorenih tokova gotovine (glavnice i kamate), a za vlasnička sredstva odnosno instrument kapitala, priliv od dividendi odnosno kada se ostvaruje priliv od prodaje sredstva.

U okviru ostalog rezultata za kreditna finansijska sredstva iskazuju se i očekivani gubici koji se utvrđuju na osnovu amortizovane vrednosti. Na svaki datum izveštavanja vrši se odmeravanje rezervisanja za gubitak po finansijskom instrumentu za iznos očekivanih kreditnih gubitaka tokom trajanja instrumenta odnosno tokom očekivanih dvanaestomesečnih kreditnih gubitaka.

Za finansijska sredstva klasifikovana u kategoriju merenja kroz ostali rezultat, na računima u okviru kapitala iskazuju se efekti promena njihove fer vrednosti, a za kreditna sredstva na ovim računima iskazuju se još i rezervisanja za očekivane gubitke po osnovu kreditnog rizika, osim dobitaka i gubitaka zbog umanjenja vrednosti i kursnih razlika, sve do prestanka priznavanja ili reklassifikacije finansijskog sredstva.

Kod prestanka priznavanja finansijskog sredstva akumilirani dobitak ili gubitak koji je prethodno priznat u ostalom rezultatu prenosi se iz kapitala u bilans uspeha kao reklassifikacija usled korigovanja. Kamata obračunata metodom efektivne kamatne stope priznaje se u bilansu uspeha.

**Finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL)**

U ova finansijska sredstva klasikuju se svi ostali instrumenti ili je poslovni model prikupljanje novčanih tokova kroz trgovanje instrumentima.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**

**3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)**

**3.4.3. Klasifikacija finansijskih instrumenata (Nastavak)**

**Finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL) (Nastavak)**

Finansijsko sredstvo treba da se odmerava po fer vrednosti kroz bilans uspeha, osim ako se ne odmerava po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat. Međutim, Banka može da napravi neopoziv izbor prilikom početnog priznavanja određenih investicija u instrumente kapitala koji bi se inače odmeravali po fer vrednosti kroz bilans uspeha, da naknadno prikaže promene u fer vrednosti u okviru ostalog ukupnog rezultata.

Finansijsko sredstvo klasifikovano u kategoriju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, početno se vrednuje po fer vrednosti - ceni transakcije s tim što se transakcioni troškovi ne uključuju u tu fer vrednost već se tretiraju kao rashod perioda.

Naknadno vrednovanje ovih sredstava vrši se na svaki datum izveštavanja poređenjem tržišne fer vrednosti finansijskog sredstva sa njegovom knjigovodstvenom vrednošću a razlike u promeni fer vrednosti iskazuju se kao dobici ili gubici kroz bilans uspeha.

**Instrumenti kapitala (vlasnički instrumenti)**

Svi vlasnički instrumenti u skladu sa MSFI 9 treba da se mere po fer vrednosti kroz bilans uspeha, osim kod onih ulaganja u kapital za koje se odabere da se prikazuje kroz izveštaj o ostalom rezultatu.

Za vlasnička finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja obavezno je merenje po fer vrednosti, pri čemu svaka razlika između knjigovodstvene vrednosti (koja predstavlja poslednju utvrđenu fer vrednost) i fer vrednosti na dan izveštavanja predstavlja dobitak ili gubitak koji se unosi u bilans uspeha.

Finansijska sredstva koja su vlasnički instrument, a koja rukovodstvo ima namjeru da drži u dužem periodu, mogu neopozivo prilikom početnog priznavanja da se klasifikuju kao finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat (FVTOCI). Pri naknadnom merenju promene fer vrednosti ne utiču na rezultat. Iznosi priznati kroz kapital nikad se ne reklassificuju kroz bilans uspeha, ali mogu da se prenose u okviru kapitala.

MSFI 9 zahteva da se sve investicije u instrumente kapitala i ugovori za te investicije odmeravaju po fer vrednosti. Međutim, paragraf B5.2.3 navodi da u ograničenim okolnostima, nabavna vrednost može biti odgovarajuća procena fer vrednosti. To može biti slučaj ako su nedovoljne informacije iz bliske prošlosti raspoložive za odmeravanje fer vrednosti, ili ako postoji širok raspon mogućih odmeravanja fer vrednosti koji čini nabavnu cenu najboljom procenom fer vrednosti u tom rasponu.

Nabavna vrednost se ne može nikada koristiti za utvrđivanje fer vrednosti ulaganja u kotirane vlasničke instrumente ili ugovore o kotiranim vlasničkim instrumentima.

**Derivati i hibridna finansijska sredstva**

Derivati se mere po fer vrednosti, a dobici/gubici po osnovu promene fer vrednosti unose se u bilans uspeha. Hibridna finansijska sredstva se uvek procenjuju i iskazuju kao celine. Hibridna finansijska sredstva se mere po amortizovanoj vrednosti, ako tokovi gotovine koje sredstvo generiše predstavljaju otplate glavnice i plaćanje kamate, odnosno po fer vrednosti ako to nije slučaj.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**

**3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)**

**3.4.3. Klasifikacija finansijskih instrumenata (Nastavak)**

**Naknadno vrednovanje finansijskih obaveza**

Finansijske obaveze se klasifikuju kao:

- finansijske obaveze koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti; i
- finansijske obaveze koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL).

Obaveze koje se prilikom početnog priznavanja neopozivo klasifikuju kao merene po fer vrednosti kroz bilans uspeha se povezuju sa kreditnim rizikom obaveze u pogledu računovodstvenog tretmana efekata promena u tom kreditnom riziku.

Iznos promene u fer vrednosti finansijske obaveze koja se može pripisati promenama u kreditnom riziku te obaveze može da se prikaže u okviru ostalog rezultata, a preostali iznos treba da se prikaže u bilansu uspeha osim ako bi se time stvorila računovodstvena neusaglašenost u bilansu uspeha.

Banka je klasificovala svoje obaveze u kategoriju finansijskih obaveza koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti.

**Reklasifikacija finansijskih sredstava**

Reklasifikacija je potrebna samo ako se cilj poslovnog modela menja tako da se njegova prethodna procena više ne može primenjivati za finansijska sredstva koja se mere po FVTPL, FVTOCI i po amortizovanoj vrednosti. Reklasifikacija se vrši samo za dužničke instrumente dok za vlasničke nije predviđena, kao ni reklasifikacija finansijskih obaveza.

Reklasifikacija nije dozvoljena za vlasničke instrumente merene kao FVTOCI, ili u bilo kojim okolnostima u kojim je za finansijska sredstva ili finansijske obaveze primenjena opcija fer vrednosti.

Reklasifikacija treba da se primeni prospektivno od datuma reklasifikacije koji se definiše kao prvi dan prvog perioda izveštavanja nakon promene u poslovnom modelu.

Ako se finansijska sredstva reklasifikuju iz modela u kome su vrednovana po amortizovanoj vrednosti u kategoriju u kojoj će biti vrednovana po fer vrednosti kroz bilans uspeha, tada se na dan reklasifikacije mora utvrditi njihova fer vrednost. Svaki dobitak ili gubitak nastao zbog razlike između amortizovane i fer vrednosti priznaje se u bilansu uspeha.

Ukoliko se, reklasifikuje finansijsko sredstvo iz poslovnog modela u kome je vrednovano po fer vrednosti u poslovni model u kome će biti vrednovano po amortizovanoj vrednosti tada se poslednja fer vrednost smatra njegovom tekućom vrednošću.

Svaka obavljena reklasifikacija treba da bude objavljena uz navođenje: datuma reklasifikacije i vrednosti reklasifikovanih sredstva u svakoj od kategorija, razloga za reklasifikaciju i kvantifikovanje uticaja reklasifikacije na iskazani finansijski i prinosni položaj.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**

**3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)**

**3.4.4. Prihod od kamate po osnovu finansijskih instrumenata**

Prihodi od kamate u skladu sa MSFI 9 priznaju se različito prema statusu finansijskog sredstva u odnosu na očekivane kreditne gubitke.

U slučaju finansijskih sredstava koja nisu kupljena ili pri inicijalnom priznavanju obezvređena, i za koje nema očiglednog dokaza obezvređenja na dan izveštavanja, prihod od kamate se priznaje primenom metode efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva.

U slučaju finansijskih sredstava koja nisu kupljena ili pri inicijalnom priznavanju obezvređena, već je naknadno došlo do značajnog pada njihovog kreditnog kvaliteta, prihod od kamate se priznaje primenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva.

U slučaju obezvređenih sredstava uključujući i kupljena finansijska sredstva ili finansijska sredstva koja su pri inicijalnom priznavanju sadržavala objektivne dokaze o obezvređenju, prihodi od kamate se uvek priznaju primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu vrednost (neto osnovicu finansijskog sredstva).

**Otpis**

Banka direktno umanjuje knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva kada nema razumno očekivanje da će povratiti vrednost finansijskog sredstva u celosti ili u delu. Otpis predstavlja događaj prestanka priznavanja finansijskog sredstva.

**Modifikacija ugovornih tokova gotovine**

Kada se ugovorni tokovi gotovine ponovo ugovaraju ili se na drugi način modifikuju, a to ne rezultira prestankom priznavanja finansijskog sredstva, potrebno je da se ponovo obračuna bruto knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva i da se prizna dobitak ili gubitak po osnovu modifikacije u bilansu uspeha.

Bruto knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva se ponovno obračunava kao sadašnja vrednost ponovo ugovorenih ili modifikovanih tokova gotovine koji se diskontuju upotrebom prvobitne efektivne kamatne stope finansijskog sredstva (ili kreditno korigovane efektivne kamatne stope za kupljena ili izdata kreditno obezvređena finansijska sredstva) ili, kada je to primenjivo, revidirane efektivne kamatne stope. Knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva se koriguje za sve nastale troškove ili naknade koji se amortizuju tokom preostalog perioda modifikovanog finansijskog sredstva.

**3.4.5. Dobici i gubici od finansijskih instrumenata**

Dobitak ili gubitak od finansijskog sredstva ili finansijske obaveze koji se odmeravaju po fer vrednosti treba da se prizna u bilansu uspeha, osim kada je deo odnosa hedžinga, kada je investicija u instrument kapitala i kada se dobitak i gubitak od investicije prikazuju u okviru ostalog ukupnog rezultata, kada se finansijska obaveza naznačava po fer vrednosti kroz bilans uspeha i kada je entitet dužan da prikaže efekte promena u kreditnom riziku obaveze u okviru ostalog ukupnog rezultata ili kada se finansijsko sredstvo odmerava po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat a postoji obaveza da se priznaju neke od promena u fer vrednosti u okviru ostalog ukupnog rezultata.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**

**3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)**

**3.4.5. Dobici i gubici od finansijskih instrumenata (Nastavak)**

Dobitak ili gubitak od finansijskog sredstva koje se odmerava po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat se priznaje u ostalom rezultatu, osim dobitaka ili gubitaka zbog umanjenja vrednosti i pozitivnih i negativnih kursnih razlika, sve do prestanka priznavanja ili reklasifikacije finansijskog sredstva. Prilikom prestanka priznavanja finansijskog sredstva akumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznat u ostalom rezultatu se reklasificuje iz kapitala u bilans uspeha kao reklasifikacija usled korigovanja.

Ako se finansijsko sredstvo reklasificuje iz kategorije za odmeravanje po fer vrednosti kroz ostali rezultat, treba da se evidentira akumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznat u ostalom rezultatu. Kamata obračunata metodom efektivne kamatne stope se priznaje u bilansu uspeha. Ako se finansijsko sredstvo odmerava po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, iznosi koji se priznaju u bilansu uspeha su isti kao iznosi koji bi bili priznati u bilansu uspeha da je finansijsko sredstvo bilo odmereno po amortizovanoj vrednosti.

Ako se finansijski instrument označava po fer vrednosti kroz bilans uspeha nakon njegovog početnog priznavanja, ili ako prethodno nije bio priznat, razlika između knjigovodstvene vrednosti i fer vrednosti, ako postoji, treba odmah da se prizna u bilansu uspeha.

Za finansijska sredstva koja se odmeravaju po fer vrednosti kroz ostali rezultat, akumulirani dobici ili gubici koji su prethodno priznati u ostalom rezultatu treba odmah da se reklasifikuju iz kapitala u bilans uspeha kao reklasifikacija usled korigovanja.

**3.5. Rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilanske aktive i vanbilansnih stavki**

Banka je do 31.12.2018. godine Rezervu za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilanske aktive i vanbilansnih stavki utvrđivala u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilanske aktive i vanbilansnih stavki banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015, 38/2015, 61/2016, 69/2016 91/2016, 101/2017 i 114/2017).

Odlukom o izmenama i dopunama odluke o klasifikaciji bilanske aktive i vanbilansnim stavkama ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 103/2018). Narodna banka Srbije je ukinula obavezu obračuna rezerve za procenjene gubitke i odbitnu stavku od kapitala u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

**3.6. Gotovina i gotovinski ekvivalenti**

Gotovinu čine gotovina u blagajni i depoziti po viđenju (žiro račun i devizni računi) kod banaka u zemlji i inostranstvu, a gotovinske ekvivalente čine kratkoročna visokolikvidna ulaganja koja se mogu neposredno unovčiti uz beznačajni rizik smanjenja vrednosti, depoziti kod Narodne banke Srbije i kratkoročne hartije od vrednosti koje se mogu refinansirati kod Narodne banke Srbije.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti za potrebe izveštaja o tokovima gotovine uključuju novac u blagajni, žiro račun kod Narodne banke Srbije i tekuće račune kod drugih banaka i instrumente u postupku naplate.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**

**3.7. Repo poslovi**

Hartije od vrednosti kupljene po ugovoru kojim je utvrđeno da će se ponovo prodati na tačno određeni dan u budućnosti su priznate u bilansu stanja. Plaćena gotovina po tom osnovu, uključujući dospelu kamatu, se priznaje u bilansu stanja. Razlika između kupovne cene i cene po ponovnoj prodaji se tretira kao prihod po osnovu kamate i dospeva tokom trajanja ugovora.

**3.8. Nematerijalna imovina**

Nematerijalna imovina se sastoje od softvera, licenci i ostalih nematerijalnih ulaganja. Nematerijalna imovina se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti.

Nakon početnog priznavanja, nematerijalna imovina se iskazuje po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne gubitke po osnovu umanjenja vrednosti sredstava.

Korisni vek upotrebe nematerijalne imovine se procenjuje kao ograničen ili neograničen. Nematerijalna imovina sa ograničenim vekom trajanja se amortizuju tokom korisnog veka upotrebe. Period i metod amortizacije za nematerijalnu imovinu sa ograničenim vekom upotrebe se proveravaju najmanje jednom godišnje, na kraju finansijske godine.

Promene u očekivanom korisnom veku upotrebe ili očekivanom obrascu potrošnje budućih ekonomskih koristi sadržanih u sredstvu se obuhvataju tako što se promeni period ili metod amortizacije i tretiraju se kao promene u računovodstvenim procenama.

Troškovi amortizacije nematerijalne imovine sa ograničenim vekom trajanja se priznaju na teret bilansa uspeha (Napomena 12).

Amortizacija nematerijalnih ulaganja se obračunava korišćenjem proporcionalne metode kako bi se njihovi troškovi raspodelili u toku sledećeg procenjenog veka upotrebe:

- |                                 |               |
|---------------------------------|---------------|
| - Licence za softvere           | 3 do 5 godina |
| - Ostala nematerijalna ulaganja | 3 do 5 godina |

Izdaci vezani za razvoj ili održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu.

**3.9. Nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine**

**/i/ Nekretnine, postrojenja i oprema**

Nekretnine, postrojenja i opremu Banke na dan 31. decembra 2024. godine čine oprema i ulaganja u tuđa osnovna sredstva.

Početno vrednovanje stavki nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti, koja uključuje i sve troškove koji se direktno pripisuju dovođenju sredstva na lokaciju i u stanje koje je neophodno da bi sredstvo moglo funkcionisati.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne gubitke po osnovu umanjenja vrednosti sredstava.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, samo kada postoji verovatnoća da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano utvrditi.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**

**3.9. Nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine (Nastavak)**

**/i/ Nekretnine, postrojenja i oprema (Nastavak)**

Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Amortizacija se ravnomerno obračunava na nabavnu vrednost osnovnih sredstava, primenom sledećih propisanih godišnjih stopa, s ciljem da se sredstva u potpunosti otpisu u toku njihovog korisnog veka trajanja:

- Kompjuterska oprema	do 4 godine
- Ostala oprema	7 do 14 godina

Korisni vek upotrebe sredstva se revidira i po potrebi koriguje na datum svakog bilansa stanja. Promene u očekivanom korisnom veku upotrebe sredstava obuhvataju se kao promene u računovodstvenim procenama.

Obračun amortizacije opreme počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je osnovno sredstvo stavljen u upotrebu. Obračun amortizacije se ne vrši za investicije u toku. Obračunati trošak amortizacije priznaje se kao rashod perioda u kome je nastao (Napomena 12).

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja i nekretnina, postrojenja i opreme za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015, 112/2015, 113/2017 i 95/2018) i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 116/2004, 99/2010 i 93/2019), što rezultira u odloženim porezima (Napomena 15(c)).

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje opreme priznaju se na teret ili u korist bilansa uspeha, kao deo ostalih poslovnih prihoda ili ostalih rashoda, i to u visini razlike između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti sredstva.

**/ii/ Investicione nekretnine**

Investiciona nekretnina je nekretnina koju Banka drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja ili radi uvećanja vrednosti kapitala ili radi i jednog i drugog, a ne za potrebe administrativnog poslovanja ili prodaje u okviru redovnog poslovanja.

Nakon početnog priznavanja po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja, naknadno vrednovanje investicionih nekretnina vrši se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti.

**3.10. Obezvređenje nefinansijske imovine**

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i nekretnine, postrojenja i oprema Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknadiv iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja.

Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadi vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**

**3.10. Obezvredenje nefinansijske imovine (Nastavak)**

Gubitak zbog obezvredenja se priznaje u iznosu razlike na teret rashoda saglasno MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine".

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a) kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

**3.11. Sredstva stečena naplatom potraživanja**

Imovina nad kojom je preuzeto vlasništvo u procesu povraćaja obezvredjenih kredita prikazuje se u okviru ostalih sredstava. Sredstva stečena naplatom potraživanja se privremeno drže u svrhu likvidacije i iskazuju se po iznosu nižem od knjigovodstvene i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje.

**3.12. Stalna sredstva namenjena prodaji**

Stalno sredstvo (ili raspoloživa grupa sredstava) priznaje se kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ako Banka očekuje da će njegovu knjigovodstvenu vrednost povratiti kroz prodaju, a ne kroz nastavak korišćenja za obavljanje delatnosti, i kada su ispunjeni opšti kriterijumi za priznavanje u skladu za zahtevima MSFI 5 "Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja".

Stalno sredstvo se klasificiše kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ako su ispunjeni sledeći kriterijumi:

- sredstvo (ili grupa sredstava) je raspoloživa za neposrednu prodaju u stanju u kome se trenutno nalazi;
- postoji usvojeni plan prodaje stalnih sredstava i započeto je sa aktivnostima na ostvarenju plana prodaje;
- postoji aktivno tržište za takvo sredstvo i sredstvo je aktivno prisutno na tom tržištu; i
- verovatnoća prodaje je vrlo velika, odnosno postoji očekivanje da će prodaja biti realizovana u roku od godinu dana od dana klasifikacije sredstva kao stalnog sredstva namenjenog prodaji.

Stalna sredstva klasifikovana kao sredstva namenjena prodaji vrednuju se po nižoj vrednosti od knjigovodstvene (sadašnje) vrednosti i tržišne (fer) vrednosti umanjene za troškove prodaje. Od momenta klasifikacije sredstva kao stalnog sredstva namenjenog prodaji, prestaje se sa obračunom amortizacije za ova sredstva.

Ukoliko dođe do promene plana prodaje, stalno sredstvo prestaje da se klasificiše kao stalno sredstvo namenjeno prodaji i u tom slučaju, stalno sredstvo se vrednuje po nižoj od sledeće dve vrednosti:

- knjigovodstvene vrednosti sredstva pre nego što je stalno sredstvo klasifikovano kao stalno sredstvo namenjeno prodaji, uskladene za obračunatu amortizaciju i obezvredenje koje bi bilo priznato da stalno sredstvo nije bilo klasifikovano kao stalno sredstvo namenjeno prodaji; i
- nadoknadive vrednosti na datum naknadne odluke da se sredstvo ne proda.

Dobici i gubici od otuđenja stalnih sredstava namenjenih prodaji iskazuju se tako što se od priliva od otuđenja (prodajne cene) oduzimaju knjigovodstvena vrednost sredstva i odgovarajući troškovi prodaje.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**

**3.13. Lizing**

Sagledavanje da li je određeni ugovor lizing ili sadrži elemente lizinga se zasniva na suštini ugovora i zahteva procenu da li ispunjenje ugovora zavisi od upotrebe određenog sredstva ili grupe sredstava i da li ugovor podrazumeva prenos prava korišćenja sredstava. Postoje dve osnovne vrste lizinga:

**(a) Finansijski lizing - Banka kao zakupac**

Finansijski lizing, kojim se u suštini na Banku prenose svi rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad predmetom lizinga, se kapitalizuje na početku lizinga, po nižoj od fer vrednosti predmeta lizinga ili sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja lizinga, i priznaje se u okviru osnovnih sredstava sa odgovarajućom obavezom prema zakupodavcu koja se iskazuje u okviru ostalih obaveza.

Ukoliko nije izvesno da će Banka do kraja trajanja lizinga steći vlasništvo nad predmetom lizinga, taj predmet se u potpunosti amortizuje tokom trajanja lizinga ili njegovog korisnog veka trajanja, u zavisnosti od toga koji je period kraći. Lizing rate se raspoređuju na finansijski rashod i smanjenje obaveze po osnovu lizinga kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obaveza. Finansijski rashodi se priznaju direktno na teret bilansa uspeha u okviru rashoda od kamata.

Banka na dan 31. decembra 2024. godine nema sredstva uzeta u finansijski lizing.

**(b) Lizing - Banka kao zakupac**

MSFI 16 "Lizing" koji je stupio na snagu 1. januara 2019. godine, donosi velike promene za zakupce koji imaju materijalno značajane iznose zakupa.

Ključna novina za zakupce je ta da će u većini slučajeva zakup rezultirati sredstvom koje se kapitalizuje zajedno sa priznavanjem obaveze za odgovarajuća plaćanja zakupa, što će za posledicu imati promene ključnih finansijskih indikatora i može uticati na troškove pozajmljivanja (kamate).

Na datum početka zakupa, zakupac priznaje obavezu za plaćanje zakupa (obavezu za zakup) i sredstvo koje predstavlja pravo da se koristi predmetno sredstvo tokom trjanja zakupa (sredstvo s pravom korišćenja). Zahtev je da se odvojeno priznaju trošak kamate na obavezu zakupa i trošak amortizacije sredstva sa pravom korišćenja. (Napomena 2.1 (b))

U slučaju operativnog lizinga koji se završavaju u periodu od 12 meseci ili manje od datuma prve primene MSFI 16, neće biti nikakvih izmena računovodstvenog evidentiranja, kao i kod zakupa male vrednosti. U takvim slučajevima Banka će trošak lizinga priznati linearnom metodom, a kako je dozvoljeno standardom.

**3.14. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva**

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Banka ima sadašnju obavezu, zakonsku ili izvedenu, kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze (Napomena 28).

Radi održavanja najbolje moguće procene rezervisanja se razmatraju, utvrđuju i ako je potrebno koriguju na svaki izveštajni datum. Rezervisanje se odmerava po sadašnjoj vrednosti očekivanih izdataka za izmirenje obaveze, primenom diskontne stope koja odražava tekuću tržišnu procenu vremenske vrednosti novca.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE  
Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**

**3.14. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva (Nastavak)**

Kada više nije verovatan odliv ekonomskih koristi radi izmirenja zakonske ili izvedene obaveze rezervisanje se ukida u korist prihoda. Rezervisanje se prati po vrstama i može da se koristi samo za izdatke za koje je prvobitno bilo priznato. Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomске koristi veoma mala (Napomena 38(b) i (c)).

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

**3.15. Subordinirane obaveze**

Uzeti krediti na koje se plaća kamata i subordinirane obaveze klasificuju se kao ostale finansijske obaveze i inicijalno se priznaju po fer vrednosti umanjenoj za pripadajuće troškove. Naknadno vrednovanje vrši se po amortizovanoj vrednosti tokom perioda trajanja obaveze metodom efektivne kamatne stope.

**3.16. Kapital**

Kapital se sastoji od akcijskog kapitala (običnih akcija), rezervi (po osnovu finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat), akumuliranog gubitka i dobitka tekućeg izveštajnog perioda (Napomena 30).

**3.17. Primanja zaposlenih**

**(a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje**

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka je obavezna da uplaćuje porez, kao i doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa.

Banka ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Banka nije u obavezi da zaposlenima isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu Penzionog fonda Republike Srbije.

Porezi i doprinosi koji se odnose na definisane planove naknada po osnovu zarada evidentiraju se kao rashod perioda na koji se odnose.

**(b) Obaveze po osnovu ostalih naknada - otpremnine prilikom odlaska u penziju**

U skladu sa Zakonom o radu, Banka ima obavezu isplate naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju u iznosu od dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Troškovi i obaveze po osnovu ovih planova nisu obezbeđeni fondovima.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**

**3.17. Primanja zaposlenih (Nastavak)**

**(b) Obaveze po osnovu ostalih naknada - otpremnine prilikom odlaska u penziju (Nastavak)**

Rezervisanja po osnovu ovih naknada i sa njima povezani troškovi se priznaju u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih gotovinskih tokova primenom aktuarske metode projektovanja po jedinici prava (Napomena 28). Troškovi prethodno izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspeha kada nastanu, dok se aktuarski dobici i gubici priznaju u izveštaju o ostalom rezultatu (osim ukoliko nisu materijalno beznačajni, u kom slučaju se priznaju u bilansu uspeha).

Dugoročne obaveze Banke po osnovu rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju nakon ispunjenja propisanih uslova u skladu sa Zakonom o radu na dan 31. decembra 2024. godine utvrđene su uz sledeće prepostavke:

- Diskontna stopa	6,0%
- Godišnji rast zarada	8,2%
- Stopa fluktuacije zaposlenih	4,0%
- Stopa invalidnosti	0,1%
- Tablice mortaliteta (RZS) za godine	2021 - 2023.

**(c) Kratkoročna, plaćena odsustva**

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu akumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koja se očekuje da će biti iskorišćena u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

Banka nema sopstvene penzione fondove, niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovane obaveze na dan 31. decembra 2024. godine.

**3.18. Finansijske garancije**

U uobičajenom toku poslovanja, Banka odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija, akreditiva, akcepta menica i drugih poslova jemstva. Finansijske garancije su ugovori koji obavezuju izdavaoca garancije da izvrši plaćanje ili nadoknadi gubitak korisniku garancije, nastao ukoliko određeni poverilac blagovremeno ne izvrši svoje obaveze u skladu sa uslovima predviđenim ugovorom.

Finansijske garancije se inicialno priznaju u finansijskim izveštajima po fer vrednosti na datum kada je garancija data. Nakon inicialnog priznavanja, obaveze Banke koje proističu iz finansijskih garancija se vrednuju u iznosu amortizovane naknade ili najbolje procene izdataka neophodnih da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos viši.

Povećanje obaveza koje se odnosi na finansijske garancije se priznaje u bilansu uspeha. Primpljene naknade se priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od naknada i provizija ravnomerno tokom perioda trajanja garancije.

**3.19. Poslovi u ime i za račun trećih lica**

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja uz naknadu, uključena su u vanbilansnu evidenciju Banke. Banka po navedenim plasmanima ne snosi nikakav rizik.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**

**3.20. Porezi i doprinosi**

**(a) Porez na dobitak**

*Tekući porez*

Porez na dobitak se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015, 112/2015, 113/2017, 95/2018, 86/2019, 153/2020, 118/2021 i 94/2024) i relevantnim podzakonskim aktima.

Porez na dobitak obračunava se primenom stope od 15% na poresku osnovicu iskazanu u poreskom bilansu (2023.godina 15%), nakon čega se može umanjiti za utvrđene poreske kredite.

Poreski bilans se predaje u roku od 180 dana od dana isteka perioda za koji se utvrđuje poreska obaveza. Banka tokom godine porez na dobitak plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu.

Shodno Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 108/2013), počev od utvrđivanja poreza na dobitak za 2014. godinu, poreski obveznici više ne mogu da koriste poresku olakšicu u vidu poreskog kredita po osnovu ulaganja u osnovna sredstva. Poreski obveznik koji je do 31. decembra 2013. godine ostvario pravo na poreski podsticaj - poreski kredit i iskazao podatke u poreskom bilansu i poreskoj prijavi za 2013. godinu, može to pravo da koristi do isteka roka propisanog Zakonom (ne duže od deset godina).

Poreski propisi u Republici Srbiji ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u određenom prethodnom periodu. Gubici utvrđeni u poreskom bilansu u tekućem obračunskom periodu mogu se preneti na račun dobiti utvrđene u poreskom bilansu iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

*Odloženi porezi*

Odloženi porezi na dobitak se obračunavaju po metodi obaveza prema bilansu stanja na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja.

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivane buduće oporezive dobiti dovoljan da se sve odbitne privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti.

Odložena poreska sredstva i obaveze izračunavaju se primenom poreske stope za koju se očekuje da će biti efektivna u godini ostvarenja poreskih olakšica, odnosno izmirenja odloženih poreskih obaveza, a na bazi zvaničnih poreskih stopa i propisa usvojenih ili suštinski usvojenih na dan bilansa stanja. Stopa od 15% je korišćena za obračun iznosa odloženih poreza (2023. godina: 15%).

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**

**3.20. Porezi i doprinosi (Nastavak)**

**(a) Porez na dobitak (Nastavak)**

*Odloženi porezi (Nastavak)*

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na svaki izveštajni datum i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti. Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na svaki izveštajni datum i priznaju do mere do koje je postalo izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak/(gubitak) perioda. Odloženi porez na dobitak koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentiraju na teret, odnosno u korist kapitala.

**(b) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja**

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju doprinose na zarade koji padaju na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru ostalih rashoda (Napomena 15).

**3.21. Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima**

Za svrhe ovih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 "Obelodanjivanje povezanih strana".

Odnosi između Banke i njenih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi. Stanja potraživanja i obaveza na dan izveštavanja, kao i transakcije u toku izveštajnih perioda nastale sa povezanim licima posebno se obelodanjuju (Napomena 32).

**4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA**

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih prepostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i prepostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i prepostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i prepostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUDIVANJA (Nastavak)**

**(a) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava**

Od 1. januara 2018. godine, Banka na svaki izveštajni datum procenjuje kvalitet potraživanja (osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha) radi procene očekivanih kreditnih gubitaka, u skladu sa MSFI 9 "Finansijski instrumenti".

Za razliku od procene obezvređenja u skladu sa MRS 39 "Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje" koji je bio u primeni zaključno sa 31. decembrom 2017. godine, kada su se gubici po osnovu obezvređenja priznavali samo ako postoji objektivan dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstva (slučaj gubitka) i kada slučaj gubitka utiče na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koja mogu biti pouzdano procenjena, shodno MSFI 9 prilikom obezvređenja finansijskih instrumenata nije neophodno da postoji objektivni dokaz obezvređenja da bi kreditni gubitak bio prepoznat. Očekivani kreditni gubici se prepoznaju takođe i za neobezvređenu finansijsku aktivanu.

Očekivani kreditni gubici se rekalkulišu na svaki izveštajni datum u cilju da reflektuju promenu u kreditnom riziku od inicijalnog priznavanja finansijskog instrumenta, čime se ranije prepoznaju očekivani gubici.

Dvanaestomesečni očekivani kreditni gubici se priznaju za sve izloženosti kod kojih nije došlo do povećanja kreditnog rizika od inicijalnog priznavanja finansijskog sredstva (Nivo 1), dok se za izloženosti kod kojih je došlo do povećanja kreditnog rizika obračun očekivanih gubitaka vrši za ceo životni vek sredstva (Nivo 2).

U Nivo 3 se svrstava finansijska aktiva kod koje postoji objektivan dokaz obezvređenja na izveštajni datum, odnosno problematična finansijska aktiva i za nju se obračunavaju očekivani kreditni gubici za ceo životni vek instrumenta.

Pri obračunu očekivanih kreditnih gubitaka Banka koristi buduće informacije i makro-ekonomiske faktore, odnosno razmatraju se razumljive i podržive informacije koje uključuju i projekcije budućih ekonomskih uslova pri kalkulisanju očekivanih kreditnih gubitaka, kako na individualnoj tako i na grupnoj osnovi. Nivo rezervisanja za gubitke će rasti kako se projektovani ekonomski uslovi pogoršavaju, odnosno padaće kako projektovani ekonomski uslovi postaju povoljniji.

Metodologija i prepostavke koje se koriste za procenu iznosa i vremena budućih novčanih tokova su predmet redovnog pregleda s ciljem da se smanje razlike između procenjenih i ostvarenih gubitaka.

**(b) Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata**

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu na dan bilansa stanja se bazira na kotiranim tržišnim cenama ponude ili tražnje, bez umanjenja po osnovu transakcionih troškova.

Fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu kotirani na aktivnom tržištu se određuje korišćenjem odgovarajućih tehnika vrednovanja, koje obuhvataju tehnike neto sadašnje vrednosti, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišne cene i ostale relevantne modele. Kada tržišni inputi nisu dostupni, oni se određuju procenjivanjima koja uključuju određeni stepen rasuđivanja u proceni fer vrednosti (Napomena 35).

Modeli procene odslikavaju trenutno stanje na tržištu na datum merenja i ne moraju predstavljati uslove na tržištu pre ili nakon datuma merenja. Stoga se tehnike vrednovanja revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)**

**(c) Koristan vek trajanja nematerijalne imovine i nekretnina, postrojenja i opreme**

Nematerijalna imovina i nekretnine, postrojenja i oprema se amortizuju tokom njihovog korisnog veka upotrebe. Korisni vek upotrebe se zasniva na proceni dužine perioda u kome će sredstvo generisati prihode. Procenu periodično vrši rukovodstvo Banke i vrši odgovarajuće izmene, ukoliko se za tim javi potreba. Promene u procenama mogu da dovedu do značajnih promena u sadašnjoj vrednosti i iznosima koji su evidentirani u bilansu uspeha u određenim periodima.

**(d) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine**

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknadivi iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknade vrednosti.

Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

**(e) Odložena poreska sredstva /obaveze**

Odložena poreska sredstva/obaveze priznaju se na sve neiskorišćene poreske gubitke i/ili poreske kredite do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski gubici/krediti mogu iskoristiti.

Značajna procena od strane rukovodstva Banke je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava/obaveza koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike (Napomena 15(c)).

**(f) Naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju**

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih.

Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Pretpostavke aktuarskog obračuna su obelodanjene u Napomeni 3.17(b) uz finansijske izveštaje.

**(g) Rezervisanje po osnovu sudskih sporova**

Banka je uključena u određeni broj sudskih sporova koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Banka procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka.

Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnjanja, procene od strane Sektora pravnih poslova, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

**4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)**

**(g) Rezervisanje po osnovu sudskih sporova (Nastavak)**

Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom (Napomena 28). Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoča odliva resursa koji sadrže ekonomski koristi veoma mala.

**5. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA**

U RSD hiljada	<b>2024</b>	<b>2023</b>
<b>Prihodi od kamata</b>		
Druge banke	263.285	262
Narodna banka Srbije	458.020	207.892
Preduzeća	311.576	368.552
Stanovništvo	39.891	42.243
Državne ustanove	-	1.594
<b>Ukupno</b>	<b>1.072.772</b>	<b>620.543</b>
 <b>Rashodi od kamata</b>		
Banke	(59)	-
Preduzeća	(74.927)	(28.303)
Stanovništvo	(197.482)	(74.341)
Državne ustanove	-	-
Troškovi kamate za zakupe u skladu sa IFRS 16	(4.333)	(961)
<b>Ukupno</b>	<b>(276.801)</b>	<b>(103.605)</b>
 <b>Neto prihod po osnovu kamata</b>	<b>795.971</b>	<b>516.938</b>

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

**5. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA (Nastavak)**

Prihodi i rashodi od kamata po vrstama finansijskih instrumenata prikazani su u sledećoj tabeli:

U RSD hiljada	2024	2023
<b>Prihodi od kamata</b>		
Krediti i potraživanja od banaka	263.285	262
Repo plasmani kod Narodne banke Srbije	145.945	87.880
Obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije	9.335	5.368
Ostali plasmani i depoziti kod NBS	302.740	114.644
Krediti i potraživanja od komitenata	311.576	368.552
Krediti i potraživanja od stanovništva	39.891	42.243
Krediti i potraživanja od državnih ustanova	-	1.594
<b>Ukupno</b>	<b>1.072.772</b>	<b>620.543</b>
<b>Rashodi od kamata</b>		
Subordinirani krediti	-	(10.922)
Narodna banka Srbije	(59)	-
Druge banke	-	-
Depoziti komitenata	(74.927)	(17.381)
Depoziti stanovništva	(197.482)	(74.341)
Depoziti i krediti državnih ustanova	-	-
Troškovi kamate za zakupe u skladu sa IFRS 16	(4.333)	(961)
<b>Ukupno</b>	<b>(276.801)</b>	<b>(103.605)</b>
<b>Neto prihod po osnovu kamata</b>	<b>795.971</b>	<b>516.938</b>

**6. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA**

U RSD hiljada	2024	2023
<b>Prihodi od naknada i provizija</b>		
Poslovi bankarske usluge u zemlji	98.638	106.447
Kreditni poslovi	17.433	29.865
Realizovane kursne razlike	2.419.879	767.200
Ostale naknade i provizije	63.965	39.772
<b>Ukupno</b>	<b>2.599.915</b>	<b>943.294</b>
<b>Rashodi naknada i provizija</b>		
Poslovi platnog prometa u zemlji	(9.013)	(26.771)
Poslovi platnog prometa sa inostranstvom	(44.903)	(32.560)
Realizovane kursne razlike	(566.539)	(57.938)
Ostale naknade i provizije	(23.731)	(389)
<b>Ukupno</b>	<b>(644.186)</b>	<b>(117.658)</b>
<b>Neto prihod po osnovu naknada i provizija</b>	<b>1.955.729</b>	<b>825.636</b>

Na pozicijama Ostale naknade i provizije iskazani su realizovani prihodi i rashodi ostavreni po osnovu obavljanja menjačkih poslova (kupoprodaja stranih sredstva plaćanja).

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

**7. NETO PRIHOD OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE**

<b>U RSD hiljada</b>	<b>2024</b>	<b>2023</b>
Pozitivne kursne razlike i dobici po osnovu ugovorene valutne klauzule	4.255.688	3.338.275
Negativne kursne razlike i gubici po osnovu ugovorene valutne klauzule	<u>(4.266.731)</u>	<u>(2.951.447)</u>
<b>Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule</b>	<b><u>(11.043)</u></b>	<b><u>386.828</u></b>

**8. OSTALI POSLOVNI PRIHODI**

<b>U RSD hiljada</b>	<b>2024</b>	<b>2023</b>
Prihodi od zakupa	-	188
Prihodi od zakupnina sefova	10.070	8.375
Ostali prihodi	<u>937</u>	<u>2.426</u>
<b>Ukupno</b>	<b><u>11.007</u></b>	<b><u>10.989</u></b>

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

**9. NETO RASHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA**

**(a) Knjiženo (na teret)/u korist bilansa uspeha**

U RSD hiljada	2024	2023
<b>Rashodi po osnovu obezvređenja i rezervisanja</b>		
Rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava:		
- krediti i potraživanja od banaka	(276.030)	(1.516)
- krediti i potraživanja od komitenata	(318.565)	(593.982)
Rashodi rezervisanja za kreditno rizične vanbilansne stavke (Napomena 24(a))	<u>(1.983)</u>	<u>(449)</u>
<b>Ukupno (Napomena)</b>	<b><u>(596.578)</u></b>	<b><u>(595.947)</u></b>
Rashodi po osnovu obezvređenja hartija od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat	-	-
Rashodi otpisa i ispravke vrednosti nenaplaćenih potraživanja po osnovu naknada	(2.928)	-
Rashodi direktnog otpisa plasmana fizickih lica	-	(133)
Gubici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata-efekat NPV	-	-
<b>Ukupno rashodi</b>	<b><u>(599.506)</u></b>	<b><u>(596.080)</u></b>
<b>Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja</b>		
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava:		
- krediti i potraživanja od banaka	227.092	228
- krediti i potraživanja od komitenata	191.338	462.872
Prihodi od ukidanja rezervisanja za kreditno rizične vanbilansne stavke (Napomena 24(a))	1.376	714
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja preknjiznenih na vabilansnu evidenciju po Odluci o racunovodstvenom otpisu	33.759	19.529
Dobici po osnovu modifikacije finsnijskih	205	115
<b>Ukupno prihodi</b>	<b><u>453.770</u></b>	<b><u>483.458</u></b>
<b>Prihodi od ukidanja rezervisanja za:</b>		
- hartija od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat	-	-
- prihodi od ukidanja umanjenja vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	243
<b>Ukupno prihodi</b>	<b><u>453.770</u></b>	<b><u>483.701</u></b>
<b>Neto rashod po osnovu obezvređenja</b>	<b><u>(145.736)</u></b>	<b><u>(112.379)</u></b>

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
Za godinu završenu 31. decembra 2024.

**9. NETO RASHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA  
(Nastavak)**

**(b) Promene na računima ispravke vrednosti po osnovu obezvredenja finansijskih sredstava u toku godine**

U RSD hiljada	Krediti i potraživanja od banaka (Napomena 19)	Krediti i potraživanja od komitenata (Napomena 20)	Ostala sredstva (Napomena 24)	Ispravka datog avansa za nematerijalna ulaganja (Napomena 24)	Ukupno
<b>Stanje na dan 1. januara 2023. godine</b>	<b>10.958</b>	<b>326.989</b>	<b>13.281</b>	<b>10.453</b>	<b>361.681</b>
Obezvredenje i rezervisanje u toku godine (Napomena 9(a))	1.516	593.982	-	-	595.498
Umanjenje obezvredenja i ukidanje rezervisanja (Napomena 9(a))	(228)	(461.052)	-	-	(461.279)
Računovodstveni otpis	-	(242.824)	-	-	(242.824)
Kursne razlike i ostale promene	6.828	(31.834)	5.808	11.051	(8.147)
Unwinding	-	(1.820)	-	-	(1.820)
<b>Stanje na dan 31. decembra 2023. godine</b>	<b>19.074</b>	<b>183.441</b>	<b>19.089</b>	<b>21.504</b>	<b>243.108</b>
<b>Stanje na dan 1. januara 2024. godine</b>	<b>19.074</b>	<b>183.441</b>	<b>19.089</b>	<b>21.504</b>	<b>243.108</b>
Obezvredenje i rezervisanje u toku godine (Napomena 9(a))	276.030	318.565	-	-	594.595
Umanjenje obezvredenja i ukidanje rezervisanja (Napomena 9(a))	(227.092)	(193.345)	-	-	(420.437)
Računovodstveni otpis	-	(221.616)	-	-	(221.616)
Kursne razlike i ostale promene	(4.327)	18.048	5.595	20.312	39.628
Unwinding	-	2.007	-	-	2.007
<b>Stanje na dan 31. decembra 2024. godine</b>	<b>63.685</b>	<b>107.101</b>	<b>24.684</b>	<b>41.816</b>	<b>237.285</b>

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE  
Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

**10. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALILIČNI RASHODI**

<b>U RSD hiljada</b>	<b>2024</b>	<b>2023</b>
Troškovi zarada i naknada zarada	(205.625)	(190.737)
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	(76.154)	(70.329)
Rezervisanja po osnovu naknada za neiskorišćene odmore	(11.051)	(10.302)
Ostali lični rashodi	(60.981)	(58.090)
Rezervisanja po osnovu naknada za odlazak u penziju (Napomena 24(a))	78	(2.042)
<b>Ukupno</b>	<b>(353.733)</b>	<b>(331.501)</b>

**11. TROŠKOVI AMORTIZACIJE**

<b>U RSD hiljada</b>	<b>2024</b>	<b>2023</b>
Troškovi amortizacije:		
- nematerijalne imovine (Napomena 19)	(18.880)	(17.768)
- nekretnina, postrojenja i opreme (Napomena 20(a))	(15.256)	(14.231)
- zakupa u skladu sa IFRS 16 (Napomena 20(b))	(50.254)	(44.704)
<b>Ukupno</b>	<b>(84.390)</b>	<b>(76.703)</b>

**12. OSTALI PRIHODI**

<b>U RSD hiljada</b>	<b>2024</b>	<b>2023</b>
Ukidanje rezervisanja za godišnje odmore	9.200	10.946
Ukidanje rezervisanja za bonuse	-	-
Prestanak priznavanja zakupa sredstava u skladu sa IFRS 16	453	-
Dobici od prodaje imovine namenjene prodaji	-	-
Prihodi od prekida oročenja štednje	429	1.376
Rezervisanja za sudske sporove (Napomena 24(a))	50	2.480
Prihodi od promene vrednost investicionih nekretnina	-	-
Ostali prihodi	5.423	6.754
<b>Ukupno</b>	<b>15.555</b>	<b>21.556</b>

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

**13. OSTALI RASHODI**

U RSD hiljada	2024	2023
Troškovi zakupnina	(668)	(662)
Troškovi održavanja	(86.656)	(76.547)
Profesionalne usluge	(23.298)	(17.437)
Troškovi reklame i propagande	(7.239)	(6.514)
Troškovi donacija i sponzorstva	(1.136)	(1.136)
PTT i telekomunikacione usluge	(6.153)	(6.797)
Troškovi premija osiguranja	(39.378)	(31.418)
Troškovi poreza	(12.518)	(11.354)
Troškovi doprinosa	(40.889)	(37.697)
Naknade troškova zaposlenima	(9.137)	(7.258)
Troškovi materijala	(8.545)	(12.319)
Rezervisanja za sudske sporove (Napomena 28(d))	(70)	(25.866)
Rashodi od promene vrednosti sredstava namenjenih prodaji	-	-
Ostali rashodi	<u>(72.285)</u>	<u>(36.170)</u>
<b>Ukupno</b>	<b><u>(307.972)</u></b>	<b><u>(271.175)</u></b>

**14. POREZ NA DOBITAK**

a) Komponente poreza na dobitak

Ukupan porez na dobitak perioda sastoji se od sledećih poreza:

U RSD hiljada	2024	2023
Tekući porez na dobitak	280.906	35.136
Dobitak po osnovu odloženih poreza	(1)	(3.426)
Gubitak po osnovu odloženih poreza	<u>9.104</u>	<u>4.664</u>
<b>Ukupno poreski rashod perioda</b>	<b><u>290.009</u></b>	<b><u>36.374</u></b>

(b) Usaglašavanje ukupnog iznosa poreza na dobitak iskazanog u bilansu uspeha i proizvoda rezultata poslovanja pre oporezivanja i propisane poreske stope

U RSD hiljada	2024	2023
<b>Dobitak/(gubitak) pre oporezivanja</b>	<b>1.875.388</b>	<b>970.133</b>
<b>Porez na dobitak po stopi od 15%</b>	<b>281.308</b>	<b>145.520</b>
Rashodi koji se ne priznaju za poreske svrhe	(383)	(13.905)
Prihodi koji se ne priznaju za poreske svrhe	(19)	(648)
Poreski efekat prenetih gubitaka	-	(95.831)
<b>Tekući porez</b>	<b>280.906</b>	<b>35.136</b>
Dobitak po osnovu odloženih poreza	(1)	(3.426)
Gubitak po osnovu odloženih poreza	9.104	4.664
<b>Efektivna poreska stopa</b>	<b>15,5%</b>	<b>3,7%</b>

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**14. POREZ NA DOBITAK (Nastavak)**

**(c) Odložena poreska sredstva**

Odložena poreska sredstva na dan 31. decembra 2024. godine se odnose na:

- privremene razlike po osnovu rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju u iznosu od RSD 12 hiljada (31. decembar 2023. godine: RSD 306 hiljada) zbog različitog perioda priznavanja rashoda rezervisanja za računovodstvene i poreske svrhe;
- na privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja i njihove poreske osnove u iznosu od RSD 3.964 hiljada (31. decembar 2023. godine: RSD 4.971 hiljada); i
- ostale privremene razlike u iznosu od RSD 5.137 hiljada (31. decembar 2023. godine: RSD 3.427 hiljade).

Promene na odloženim poreskim sredstvima u 2024. i u 2023. godini prikazane su u sledećoj tabeli:

	<b>Stanje na dan 1. januara</b>	<b>Iskazano u okviru bilansa uspeha</b>	<b>U RSD hiljada</b>	
			<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	
<b>2024. godina</b>				
Poreska amortizacija	3.926	(3.964)		(38)
Otpremnine za zaposlene	2.204	(12)		2.192
Rezervisanja za sudske sporove	5.290	(5.128)		162
Efekat ostalih privremenih razlika	23	1		23
<b>Ukupno</b>	<b>11.443</b>	<b>(9.103)</b>	<b>-</b>	<b>2.339</b>
	<b>Stanje na dan 1. januara</b>	<b>Iskazano u okviru bilansa uspeha</b>	<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	
<b>2023. godina</b>				
Poreska amortizacija	8.897	(4.971)		3.926
Otpremnine za zaposlene	1.898	306		2.204
Rezervisanja za sudske sporove	1.864	3.425		5.290
Efekat ostalih privremenih razlika	21	2		23
<b>Ukupno</b>	<b>12.680</b>	<b>(1.238)</b>	<b>-</b>	<b>11.443</b>

**(d) Prenosivi poreski gubici i poreski krediti**

Banka nije imala na raspolaganju prenosive poreske gubitke i kredite koji su nastali u ranijim godinama, obzirom da su svi iskorišćeni u 2023. godini.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE  
Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

**15. ZARADA PO AKCIJI**

Osnovna zarada po akciji izračunava se deljenjem neto dobitka/(gubitka) koji pripada akcionarima, vlasnicima običnih akcija Banke, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku izveštajnog perioda.

Rešenjem Agencije za privredne registre broj BD 119077/2008 od 11.jula 2008. godine Banka je akcionarsko društvo čijim se akcijama javno ne trguje, tako da nije obavezna da izračunava i obelodanjuje zaradu po akciji u skladu sa zahtevima MRS 33 "Zarada po akciji".

**16. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE**

U RSD hiljada	<b>2024</b>	<b>2023</b>
<b>U dinarima</b>		
Tekući i žiro računi	967.267	75.276
Depoziti viškova likvidnih sredstava	8.177.590	5.642.924
Gotovina u blagajni	82.207	174.035
Aktivna vremenska razgraničenja po osnovu gotovine i sredstava kod centralne banke	404	1.931
	<b>9.227.468</b>	<b>5.894.166</b>
<b>U stranoj valuti</b>		
Obavezna rezervna	1.245.080	1.354.197
Gotovina u blagajni	251.598	278.447
	<b>1.496.678</b>	<b>1.632.644</b>
Minus: Ispravka vrednosti deviznih računa	(5)	-
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>10.724.141</b>	<b>7.526.810</b>

Obavezna dinarska rezerva predstavlja minimalnu rezervu u dinarima izdvojenu u skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015, 102/2015, 76/2018, 21/2019 i 77/23).

Obaveznu dinarsku rezervu Banka obračunava na obaveze po dinarskim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, kao i na druge dinarske obaveze, osim dinarskih depozita primljenih po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica a koji ne prelaze iznose plasmana koje je Banka dala iz tih depozita.

Banka je dužna da obračunava i izdvaja obaveznu dinarsku rezervu po stopi od 7% (2023. godina: 7%) na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja dinarskih sredstava sa ugovorenom ročnošću do dve godine, odnosno do 730 dana, kao i 2% na deo dinarske osnovice sa ugovorenom ročnošću preko dve godine, odnosno preko 730 dana(2023. godina: 2%) u toku prethodnog kalendarskog meseca na svoj žiro račun kod Narodne banke Srbije (depoziti u dinarima indeksirani deviznom klauzulom čine deo osnovice devizne obavezne rezerve).

Obračunata dinarska obavezna rezerva predstavlja zbir obračunate obavezne rezerve u dinarima od 7% (do 730 dana), 2% (preko 730 dana), 46% dinarske protivvrednosti obračunate devizne obavezne rezerve kao i 38% dinarske protivvrednosti obračunate devizne obavezne rezerve.

Obračunatu dinarsku obaveznu rezervu Banka izdvaja u dinarima na svoj žiro račun.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE  
Za godinu završenu 31. decembra 2024.****16. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)**

Na dan 31. decembra 2024. godine, obračunata obavezna rezerva u dinarima iznosila je RSD 1.380.877 hiljada (31. decembar 2023. godine: RSD 820.345 hiljada).

U skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije, Banka obračunava i izdvaja obaveznu deviznu rezervu po propisanim stopama na deviznu osnovicu koju čini prosečno dnevno knjigovodstveno stanje deviznih obaveza i prosečno dnevno knjigovodstveno stanje dinarskih obaveza indeksiranih deviznom klauzulom u prethodnom kalendarskom mesecu.

Obaveznu deviznu rezervu Banka obračunava na obaveze po deviznim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, druge devizne obaveze, kao i na depozite, kredite i druga devizna sredstva primljena iz inostranstva po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica.

U skladu sa navedenom Odlukom, Banka obračunava i izdvaja obaveznu deviznu rezervu na devizne račune Narodne banke Srbije po stopi od 23% (2023. godina: 23%) na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja deviznih sredstava u prethodnom kalendarskom mesecu za sredstva sa ugovorenom ročnošću do dve godine, odnosno do 730 dana, i 16% (2023. godina: 16%) na deo devizne osnovice sa ugovorenom ročnošću preko dve godine, odnosno preko 730 dana.

Na indeksirane obaveze po dinarskim depozitima, kreditima, HOV i na druge dinarske obaveze, procenat izdvajanja obavezne rezerve iznosi 100% (2023. godina: 100%). Od ukupno obračunate devizne obavezne rezerve 54% se izdvaja u evrima, a ostatak u dinarima, za sredstva sa ugovorenom ročnošću do dve godine, odnosno do 730 dana, i 62% se izdvaja u evrima za devizna sredstva sa ugovorenom ročnošću preko dve godine, odnosno preko 730 dana, dok se ostatak izdvaja u dinarima na žiro računu.

Dinarska protivvrednost obračunate obavezne rezerve u evrima utvrđuje se primenom zvaničnog srednjeg kursa RSD koji važi na dan obračuna obavezne rezerve, tj. 17-og u mesecu.

Obaveznu rezervu Banka obračunava 17-og u mesecu, i tako obračunata obavezna rezerva važi za obračunski period od 18-og u mesecu do 17-og u narednom mesecu ("obračunski period"). Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene dinarske obavezne rezerve u visini obračunate dinarske obavezne rezerve.

Na dan 31. decembra 2024. godine, obavezna rezerva Banke u stranoj valuti bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Na iznos ostvarenog prosečnog stanja izdvojene devizne rezerve Narodna banka Srbije ne plaća kamatu.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

**16. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)**

Pregled između pozicije Gotovina i sredstva kod Centralne banke u odnosu na Izveštaj o tokovima gotovine za 2024. i 2023. godinu prikazan je kako sledi:

U RSD hiljada	2024		
	Bilans stanja	Izveštaj o tokovima gotovine	Razlika
<b>U dinarima</b>			
Tekući i žiro računi	967.267	967.267	-
Gotovina u blagajni	82.207	82.207	-
Depoziti viškova likvidnih sredstava	8.177.590	-	8.177.590
AVR	404	-	404
	<b>9.227.468</b>	<b>1.049.474</b>	<b>8.177.994</b>
<b>U stranoj valuti</b>			
Obavezna rezerva	1.245.080	-	1.245.080
Gotovina u blagajni	251.598	251.598	-
Devizni računi	382.968	382.968	-
	<b>1.879.646</b>	<b>634.566</b>	<b>1.245.080</b>
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>11.107.114</b>	<b>1.684.040</b>	<b>9.423.074</b>
U RSD hiljada	2023		
	Bilans stanja	Izveštaj o tokovima gotovine	Razlika
<b>U dinarima</b>			
Tekući i žiro računi	75.276	75.276	-
Gotovina u blagajni	174.035	174.035	-
Depoziti viškova likvidnih sredstava	5.642.924	-	5.642.924
AVR	1.931	-	1.931
	<b>5.894.166</b>	<b>249.311</b>	<b>5.644.855</b>
<b>U stranoj valuti</b>			
Obavezna rezerva	1.354.197	-	1.354.197
Gotovina u blagajni	278.447	278.447	-
Devizni računi	635.552	635.552	-
	<b>2.268.196</b>	<b>913.999</b>	<b>1.354.197</b>
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>8.162.362</b>	<b>1.163.310</b>	<b>6.999.052</b>

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

**17. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA**

**(a) Pregled po vrstama kredita**

U RSD hiljada	<b>2024</b>	<b>2023</b>
<b>U dinarima</b>		
Potraživanja od Narodne banke Srbije po repo transakcijama	3.227.250	2.500.000
Ostali plasmani	1.200.281	600.438
	<b>4.427.531</b>	<b>3.100.438</b>
<b>U stranoj valuti</b>		
Devizni računi	382.968	635.553
Ostali depoziti	1.549.948	1.769.691
	<b>1.932.915</b>	<b>2.405.244</b>
<b>Bruto krediti i potraživanja</b>	<b>6.360.446</b>	<b>5.505.682</b>
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10(b))</i>	<i>(63.685)</i>	<i>(19.074)</i>
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>6.296.761</b>	<b>5.486.608</b>

Banka je na dan 31. decembra 2024. godine imala plasirana sredstva u iznosu od RSD 3.227.250 hiljada koje su bile palsirane i REPO. Ostali plasmani obuhvataju dinarske kredite date drugim bankama na period od jednog dana (overnight).

Stanje deviznih sredstava na poziciji devizni računi obuhvata stanja na nostro računima korespondentskih Banaka. Na poziciji Ostali plasmani u stranoj valuti iskazana su sredstva plasirana kod stranih banaka na period duži od jednog dana.

**(b) Ročnost dospeća kredita i potraživanja**

Ročnost dospeća kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, prikazanih u neto iznosu, prema preostalom roku dospeća, sa stanjem na dan 31. decembra 2024. i 2023. godine, je sledeća:

U RSD hiljada	<b>2024</b>	<b>2023</b>
Do 180 dana	6.296.761	5.486.608
Preko 1 godine	-	-
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>6.296.761</b>	<b>5.486.608</b>

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

**18. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA**

**(a) Pregled po vrstama korisnika kredita**

U RSD hiljada	<b>2024</b>	<b>2023</b>
<b>Kratkoročni krediti u dinarima:</b>		
- Preduzeća	683.825	276.220
- Stanovništvo	2.568	4.801
	<b>686.393</b>	<b>281.021</b>
<b>Dugoročni krediti u dinarima:</b>		
- Preduzeća	4.529.330	4.082.858
<i>od čega u dinarima</i>	2.156.355	2.603.511
<i>od čega u dinarima sa valutnom klauzulom</i>	2.372.976	1.479.347
- Stanovništvo	662.679	369.953
	<b>5.192.010</b>	<b>4.452.811</b>
<b>Kratkoročni krediti u stranoj valuti:</b>		
- Preduzeća	-	-
- Stanovništvo	-	-
	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Dugoročni krediti u stranoj valuti:</b>		
- Preduzeća	-	50.601
- Stanovništvo	66.883	74.172
	<b>66.883</b>	<b>124.773</b>
<b>Potraživanja za dospelu kamatu:</b>		
- Preduzeća	22.038	25.850
- Stanovništvo	4.392	4.470
	<b>26.430</b>	<b>30.320</b>
<b>Razgraničena potraživanja za kamatu:</b>		
- Preduzeća	231	23.389
- Stanovništvo	72	2.730
	<b>303</b>	<b>26.120</b>
<b>Odbitne stavke u dinarima - PVR:</b>		
- Preduzeća	(5.937)	(5.187)
- Stanovništvo	(836)	(355)
	<b>(6.773)</b>	<b>(5.542)</b>
<b>Bruto krediti i potraživanja</b>	<b>5.965.246</b>	<b>4.909.502</b>
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10(b))</i>	<b>(107.100)</b>	<b>(183.441)</b>
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>5.858.145</b>	<b>4.726.062</b>

Na dan 31. decembra 2024. godine ukupni dinarski krediti uključuju i kredite sa valutnom klauzulom u bruto iznosu od RSD 5.965.246 hiljade (31. decembar 2023. godine: RSD 4.909.502 hiljade).

Kratkoročni krediti odobravani su preduzećima za finansiranje poslovnih aktivnosti u oblasti trgovine, prerađivačke industrije, kao i za ostale namene uz kamatne stope koje su se kretale u rasponu od 6,35% do 8,31% na godišnjem nivou na kredite sa valutnom klauzulom, odnosno u rasponu od 7,82% do 10,04% godišnje na kredite u dinarima.

Kamatna stopa na kratkoročne dinarske kredite stanovništvu kretala se u rasponu od 12,00% do 14,00% godišnje.

Kamatna stopa na dugoročne kredite stanovništvu kretala se u rasponu od 13,00% do 15,00% godišnje na gotovinske kredite i refinansirajuće kredite u dinarima.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE  
Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**18. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (Nastavak)**

**(b) Struktura plasmana po vrstama kredita**

Struktura plasmana komitentima po vrstama kredita, prikazanih u bruto iznosu sa stanjem na dan 31. decembra 2024. i 2023. godine, je sledeća:

U RSD hiljada	<b>2024</b>	<b>2023</b>
Prekoračenja po tekućim računima	7.237	4.956
Gotovinski krediti	69.118	109.435
Krediti za obrtna sredstva	3.458.762	2.844.698
Investicioni krediti	301.195	165.167
Stambeni krediti	660.450	334.690
Ostali krediti	<u>1.468.482</u>	<u>1.450.557</u>
 <b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>5.965.246</b>	<b>4.909.502</b>

Ostali bruto krediti u iznosu od RSD 1.468.482 hiljada na dan 31. decembra 2024. godine (31. decembar 2023. godine: RSD 1.450.557 hiljada) se najvećim delom odnose na kredite date preduzećima za finansiranje poslovnih aktivnosti.

**(c) Ročnost dospeća kredita i potraživanja**

Ročnost dospeća kredita i potraživanja od komitenata prikazanih u bruto iznosu, prema preostalom roku dospeća, sa stanjem na dan 31. decembra 2024. i 2023. godine, je sledeća:

U RSD hiljada	<b>2024</b>	<b>2023</b>
Do 30 dana	150.182	240.026
Od 1 do 3 meseca	37.536	93.825
Od 3 do 12 meseci	882.862	718.244
Preko 1 godine	<u>4.894.665</u>	<u>3.857.408</u>
 <b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>5.965.246</b>	<b>4.909.502</b>

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

**19. NEMATERIJALNA IMOVINA**

U RSD hiljada	Licence i softveri	Ukupno
<b>NABAVNA VREDNOST</b>		
1. januar 2023. godine	<b>287.349</b>	<b>287.349</b>
Povećanja u toku godine	23.459	23.459
<b>Stanje na dan</b>		
<b>31. decembra 2023. godine</b>	<b>310.808</b>	<b>310.808</b>
 Povećanja u toku godine	 49.651	 49.651
<b>Stanje na dan</b>		
<b>31. decembra 2024. godine</b>	<b>360.459</b>	<b>360.459</b>
 <b>AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI</b>		
1. januar 2023. godine	240.615	240.615
Amortizacija (Napomena 11)	17.768	17.768
<b>Stanje na dan</b>		
<b>31. decembra 2023. godine</b>	<b>258.383</b>	<b>258.383</b>
 Amortizacija (Napomena 11)	 18.880	 18.880
<b>Stanje na dan</b>		
<b>31. decembra 2024. godine</b>	<b>277.263</b>	<b>277.263</b>
 <b>NEOTPISANA VREDNOST NA DAN:</b>		
- 31. decembra 2024. godine	<b>83.196</b>	<b>83.196</b>
- 31. decembra 2023. godine	<b>52.425</b>	<b>52.425</b>

Neotpisanu vrednost nematerijalne imovine na dan 31.decembra 2024. godine čine softveri u iznosu od RSD 70.841 hiljada (31. decembar 2023. godine: RSD 39.149 hiljada) i licence u iznosu od RSD 12.355 hiljada (31. decembar 2023. godine: RSD 13.276 hiljada). Na osnovu procene rukovodstva Banke, nematerijalna imovina na dan 31. decembra 2024. godine nije obezvređena.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

**20. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA I INVESTICIONE NEKRETNINE**

**(a) Nekretnine, postrojenja i oprema**

U RSD hiljada	<u>Oprema</u>	<u>OS u pripremi</u>	<u>Sredstva uzeta u lizing</u>	<u>Ulaganja u tuda osnovna sredstva</u>	<u>Ukupno</u>
<b>NABAVNA VREDNOST</b>					
1. januar 2023. godine	<u>156.907</u>	-	<u>148.210</u>	<u>39.814</u>	<u>344.931</u>
Povećanja u toku godine	4.534	-	21.971	2.077	28.582
Otuđenja i rashodovanja	(2.769)	-	(1.992)	-	(4.761)
<b>Stanje na dan</b>					
<b>31. decembra 2023. godine</b>	<b><u>158.672</u></b>	<b>-</b>	<b><u>168.189</u></b>	<b><u>41.891</u></b>	<b><u>368.752</u></b>
Povećanja u toku godine	20.286	13.553	184.150	3.261	221.250
Otuđenja i rashodovanja	(5.842)	(12.901)	(161.616)	-	(180.359)
<b>Stanje na dan</b>					
<b>31. decembra 2024. godine</b>	<b><u>173.116</u></b>	<b><u>652</u></b>	<b><u>190.723</u></b>	<b><u>45.152</u></b>	<b><u>409.643</u></b>
<b>AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI</b>					
1. januar 2023. godine	<u>99.674</u>	-	<u>89.193</u>	<u>36.658</u>	<u>225.525</u>
Amortizacija (Napomena 12)	12.765	-	44.704	1.466	58.935
Otuđenja i rashodovanja	(2.003)	-	(1.992)	-	(3.995)
<b>Stanje na dan</b>					
<b>31. decembra 2023. godine</b>	<b><u>110.436</u></b>	<b>-</b>	<b><u>131.905</u></b>	<b><u>38.124</u></b>	<b><u>280.465</u></b>
Amortizacija (Napomena 12)	13.510	-	50.253	1.747	65.510
Otuđenja i rashodovanja	(3.585)	-	(142.880)	-	(146.465)
<b>Stanje na dan</b>					
<b>31. decembra 2024. godine</b>	<b><u>120.361</u></b>	<b>-</b>	<b><u>39.278</u></b>	<b><u>39.871</u></b>	<b><u>199.510</u></b>
<b>NEOTPISANA VREDNOST NA DAN:</b>					
- 31. decembra 2024. godine	<u>52.755</u>	<u>652</u>	<u>151.445</u>	<u>5.281</u>	<u>210.133</u>
- 31. decembra 2023. godine	<u>48.236</u>	<u>-</u>	<u>36.284</u>	<u>3.767</u>	<u>88.287</u>

Neotpisanu vrednost opreme na dan 31. decembra 2024. godine najvećim delom čine računarska i telekomunikaciona oprema i kancelarijski nameštaj.

Najznačajnije povećanje u okviru nekretnina, postrojenja i opreme odnosi se na priznavanje efekata po osnovu MSFI 16- Lizing.

Na osnovu procene rukovodstva Banke, nekretnine, postrojenja i oprema na dan 31. decembra 2024. godine nisu obezvređeni.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

**20. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA I INVESTICIONE NEKRETNINE (Nastavak)**

**(b) Struktura sredstava sa pravom korišćenja**

U RSD hiljada	2024	2023
Poslovni prostor i parking mesta	176.048	155.228
Automobili	6.844	6.844
Poslovni prostor bankomati	3.464	1.715
Ostali zakupi	4.366	4.401
<b>Bruto stanje na dan 31.decembara</b>	<b>190.722</b>	<b>168.188</b>
<i>Minus: ispravka vrednosti</i>	<i>(39.276)</i>	<i>(131.904)</i>
<b>Neto stanje na dan 31. decembra</b>	<b>151.446</b>	<b>36.285</b>

**Promene na sredstvima sa pravom korišćenja u 2023. i 2024. godini**

	Poslovni prostor i parking mesta	Automobili	Poslovni prostor bankomati	Ostali zakupi	Ukupno
	145.689	2.521	-	-	148.210
<b>U RSD hiljada</b>					
<b>BRUTO KNJIGOVODSTVENA VREDNOST</b>					
<b>1. januar 2023. godine</b>	145.689	2.521	-	-	148.210
Nova sredstva u toku godine	11.532	4.323	1.715	4.401	21.971
Ugovori koji više nisu aktivni	(1.992)	-	-	-	(1.992)
<b>Stanje na dan 31. decembra 2023. godine</b>	155.229	6.844	1.715	4.401	168.189
Nova sredstva u toku godine	178.035	-	1.749	4.366	184.150
Ugovori koji više nisu aktivni	(157.215)	-	-	(4.401)	(161.616)
<b>Stanje na dan 31. decembar 2024. godine</b>	176.049	6.844	3.464	4.366	190.723
<b>AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI</b>					
<b>1. januar 2023. godine</b>	(85.614)	(1.212)	(2.366)	-	(89.192)
Amortizacija (napomena 12)	(39.867)	(1.566)	(1.193)	(2.078)	(44.704)
Ugovori koji više nisu aktivni	1.992	-	-	-	1.992
<b>Stanje na dan 31. decembra 2023. godine</b>	(123.490)	(2.778)	(3.559)	(2.078)	(131.905)
Amortizacija (napomena 12)	(42.766)	(1.711)	(1.157)	(4.620)	(50.254)
Ugovori koji više nisu aktivni	138.480	-	-	4.401	142.881
<b>Stanje na dan 31. decembar 2024. godine</b>	(27.776)	(4.489)	(4.716)	(2.297)	(39.278)
<b>Sadašnja vrednost na dan: - 31. decembra 2024. godine</b>	148.273	2.355	(1.252)	2.069	151.445
<b>- 31. decembra 2023. godine</b>	31.738	4.067	(1.844)	2.323	36.284

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

**21. OSTALA SREDSTVA**

	<b>2024</b>	<b>2023</b>
<b>U RSD hiljada</b>		
<i>Ostala potraživanja</i>		
<i>U dinarima</i>		
Potraživanja od zaposlenih	7.015	-
Dati avansi	48.790	73.983
Potraživanja po osnovu preplaćenih poreza	5	-
Sredstva na prolaznim računima	45	45
Ostala potraživanja	<u>41.746</u>	<u>43.749</u>
	<b><u>97.601</u></b>	<b><u>117.777</u></b>
<i>U stranoj valuti</i>		
Dati avansi	4.528	3.518
Potraživanja od zaposlenih	17.595	17.619
Ostala potraživanja	<u>54.783</u>	<u>59.761</u>
	<b><u>76.906</u></b>	<b><u>80.898</u></b>
<b>Aktivna vremenska razgraničenja</b>		
Razgraničeni unapred plaćeni troškovi - u dinarima	<u>6.525</u>	<u>7.360</u>
	<b><u>181.032</u></b>	<b><u>206.034</u></b>
<b>Bruto ostala sredstva</b>		
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10(b))</i>	(24.684)	(19.089)
<i>Minus: Ispravka vrednosti datih avansa</i>	<u>(41.816)</u>	<u>(21.504)</u>
	<b><u>114.532</u></b>	<b><u>165.442</u></b>

**22. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI**

	<b>2024</b>	<b>2023</b>
<b>U RSD hiljada</b>		
<b>U domaćoj valuti</b>		
Transakcioni računi	6.930	43.641
Ostali depoziti	200.000	-
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	<u>1.885</u>	<u>-</u>
	<b><u>208.815</u></b>	<b><u>43.641</u></b>
<b>U stranoj valuti</b>		
Transakcioni računi	25.689	16.979
Ostali depoziti	23.687	280.760
Ostale obaveze	<u>11.244</u>	<u>909</u>
	<b><u>60.620</u></b>	<b><u>298.648</u></b>
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b><u>269.435</u></b>	<b><u>342.289</u></b>

Ostali depoziti se najvećim delom odnose na depozite Udruženja osiguravača Srbije P.U.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE  
Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

**23. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA**

U RSD hiljada	<b>2024</b>	<b>2023</b>
<b>U dinarima</b>		
Transakcioni računi	5.649.470	2.572.686
Štedni depozitio	3.027.564	1.398.480
Namenski depoziti	378.457	3.479
Ostali depoziti	2.327.351	3.641.683
Obaveze po osnovu kamata na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze	22	22
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	44.921	9.989
	<b>11.427.785</b>	<b>7.626.339</b>
<b>U stranoj valuti</b>		
Transakcioni računi	3.148.224	3.273.149
Štedni depoziti	2.954.622	3.026.716
Namenski depoziti	143.944	559
Ostali depoziti	130.000	211.740
Primljeni krediti	-	-
Ostale finansijske obaveze	105.760	380.774
Obaveze po osnovu kamata na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze	-	-
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	45.774	18.171
	<b>6.528.324</b>	<b>6.911.109</b>
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>17.956.109</b>	<b>14.537.448</b>

Na oročene depozite komitenata u dinarima i u stranoj valuti Banka plaća kamatu u rasponu od 1,00% do 4,00% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja sredstava i valute.

Banka ne plaća kamatu za štedne a vista depozite u dinarima, kao ni za a a vista štedne depozite u USD i a vista depozite u EUR.

Na kratkoročne depozite stanovništva u dinarima Banka plaća kamatu u rasponu od 1,00% do 4,00% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja sredstava.

Kamatna stopa na kratkoročne depozite stanovništva u stranoj valuti iznosi od 2,00% do 3,04% godišnje, u zavisnosti od perioda oročavanja i valute.

Dugoročni depoziti stanovništva u stranoj valuti deponovani su po kamatnim stopama od 3,00% do 3,40% na godišnjem nivou za EUR, u zavisnosti od perioda oročavanja.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**24. REZERVISANJA**

U RSD hiljada	<b>2024</b>	<b>2023</b>
Rezervisanja za kreditno rizične vanbilansne stavke (a)	903	297
Rezervisanja za primanja zaposlenih po osnovu naknada za odlazak u penziju (b)	14.617	14.695
Rezervisanja za sudske sporove (c)	1.077	35.263
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>16.597</b>	<b>50.255</b>

Prema internoj politici Banke, rezervisanja za kreditno rizične vanbilansne stavke (garancije, avale, akreditive, obaveze za nepovučene kredite i drugo) vrše se po angažovanjima Banke gde je verovatan odliv sredstava za izmirenje preuzetih obaveza, a istovremeno postoji dokaz o potvrdi te verovatnoće.

Dokazi na osnovu kojih Banka vrši pojedinačnu procenu obezvređenja su: isplate po računima Banke po preuzetim obavezama po garancijama, avalima i drugim stawkama i da je komitent po kriterijumima za klasifikaciju Banke klasifikovan u kategorije G i D.

Pojedinačno procenjivanje obezvređenja, po vanbilansnim stawkama, vrši se na isti način kao i za potraživanja bilansne aktive.

Za potencijalne obaveze kod kojih se ne očekuje odliv sredstava Banke, kao i kod kojih se proceni da će u slučaju odliva sredstava potraživanja biti naplativa u punom iznosu, Banka ne vrši rezervisanje.

Takođe, Banka ne obračunava rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stawkama (nepovučene kreditne linije) za sve neiskorišćene preuzete obaveze kod kojih je ugovorena mogućnost Banke da usled pogoršanja finansijskog stanja klijenta može otkazati ugovor o kreditu.

Rezervisanja za primanja zaposlenih po osnovu naknada za odlazak u penziju formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuara sa stanjem na dan 31. decembra 2024. godine i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata.

Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih odliva korišćena je diskontna stopa od 6,0%, pretpostavka prosečnog godišnjeg rasta zarada od 8,2%, godišnje, stopa fluktuacije zaposlenih od 4,0% i stopa invalidnosti od 0,1% godišnje.

Banka je formirala rezervisanje za sudske sporove u kojima se javlja kao tužena strana, a za koje se prema proceni Sektora pravnih poslova očekuje negativan ishod.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

**24. REZERVISANJA (Nastavak)**

- (a) Promene na računima rezervisanja u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

U RSD hiljada	<b>2024</b>	<b>2023</b>
<b>Rezervisanja za kreditno rizične vanbilansne stavke</b>		
Stanje na dan 1. januara	297	483
Rezervisanja u toku godine (Napomena 9(a))	1.983	331
Ukidanje rezervisanja	(1.376)	(517)
Kursne razlike i ostale promene	-	-
	<b>903</b>	<b>297</b>
<b>Rezervisanja za primanja zaposlenih po osnovu naknada za odlazak u penziju</b>		
Stanje na dan 1. januara	14.695	12.653
Rezervisanja u toku godine (Napomena 10)	78	2.042
Isplate u toku godine na teret rezervisanja	-	-
	<b>14.617</b>	<b>14.695</b>
<b>Rezervisanja za sudske sporove</b>		
Stanje na dan 1. januara	35.263	12.424
Rezervisanja u toku godine (Napomena 13)	70	25.866
Isplate po osnovu izgubljenog sudskog spora	(34.256)	-
	<b>1.077</b>	<b>38.289</b>
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>16.597</b>	<b>50.255</b>

**25. OSTALE OBAVEZE**

U RSD hiljada	<b>2024</b>	<b>2023</b>
Obaveze prema dobavljačima	13.825	15.130
Obaveze za porez na dodatu vrednost	2.079	1.948
Obaveze za ostale poreze i doprinose	518	3.084
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	4.753	5.761
Razgraničeni ostali prihodi	23.439	14.087
Obaveze prema zaposlenima	40.200	31.985
Obaveze po osnovu zakupa u skladu sa IFRS 16	153.784	37.140
Ostale obaveze	45.801	51.256
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>284.399</b>	<b>160.391</b>

Ostale obaveze u iznosu od RSD 45.802 hiljada na dan 31. decembra 2024. godine se najvećim delom odnose na obaveze u obračunu u dinarima i stranoj valuti (za uplate fizičkih i pravnih lica).

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**25. OSTALE OBAVEZE (Nastavak)**

Ročna struktura obaveza po osnovu lizinga prikazana je u sledećoj tabeli:

<b>U RSD hiljada</b>	<b>2024</b>	<b>2023</b>
Dospeće:		
do 1 godine	10.287	3.486
do 2 godine	11.696	27.821
do 3 godine	17.435	3.938
do 4 godine	0	1.895
do 5 godine	114.366	0
preko 5 godina	0	
<b>Ukupno</b>	<b>153.784</b>	<b>37.140</b>

Struktura rashoda po osnovu zakupa u 2024. i 2023. godini prikazana je u sledećoj tabeli:

<b>U RSD hiljada</b>	<b>2024</b>	<b>2023</b>
Rashodi kamata po osnovu lizing obaveza	4.333	961
Troškovi amortizacije sredstava sa pravom korišćenja	60.757	53.847
Troškovi zakupnina	668	662
<b>Ukupno</b>	<b>65.758</b>	<b>55.469</b>

Tokom 2024. godine Banka je na ime plaćanja po osnovu ugovora o operativnom lizingu u skladu sa IFRS 16 platila iznos od RSD 71.045 hiljada (u 2023: RSD 44.750 hiljada) koji se najvećim delom odnosio na zakup poslovnog prostora koji Banka koristi.

**26. KAPITAL**

<b>U RSD hiljada</b>	<b>2024</b>	<b>2023</b>
Akcijski kapital - obične akcije	4.632.407	4.632.407
Rezerve	-	-
Akumulirani gubitakov	(1.700.848)	(2.634.608)
Dobitak/(gubitak) tekuće godine	1.585.379	933.759
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>4.516.938</b>	<b>2.931.558</b>

U 2018. godini došlo je do promene akcionara Banke, kao što je obelodanjeno u Napomeni1. Privredno društvo registrovano u Srbiji - "AZRS INVEST" d.o.o. Beograd postalo je vlasnik Banke, tako da je na dan 31. decembra 2021. godine ono jedini akcionar sa učešćem od 100% u akcijskom kapitalu Banke. Krajnji vlasnik "AZRS INVEST" d.o.o. Beograd.

Na dan 31. decembra 2024. godine, upisani i uplaćeni akcijski kapital Banke se sastoji od 9.264.813 komada običnih akcija (31. decembar 2023. godine: 9.264.813 komada običnih akcija), pojedinačne nominalne vrednosti od RSD 500.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

**26. KAPITAL (Nastavak)**

Dana 25.04.2024. godine Skupština Banke je donela Odluku o rapoređivanju ostvarene dobiti Banke iz poslovne 2023.godine u iznosu od RSD 933.759 hiljada koju je iskoristila za delimično pokriće gubitaka nastalih u ranijim godinama.

**27. VANBILANSNE POZICIJE**

U RSD hiljada	2024	2023
Garancije i ostale preuzete buduće obaveze (a)	2.766.380	1.910.801
Druge vanbilansne pozicije (b)	11.875.165	10.024.269
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>14.641.545</b>	<b>11.935.070</b>

**(a) Garancije i ostale preuzete buduće obaveze**

U RSD hiljada	2024	2023
<b>Plative garancije:</b>		
- u dinarima	374.878	308.580
- u stranoj valuti	-	-
	<b>374.878</b>	<b>308.580</b>
<b>Činidbene garancije:</b>		
- u dinarima	2.390.248	1.600.125
- u stranoj valuti	1.255	2.096
	<b>2.391.502</b>	<b>1.602.221</b>
<b>Ukupno garancije i ostale preuzete obaveze</b>	<b>2.766.380</b>	<b>1.910.801</b>
Swap transakcije i kupovina deviza za dinare	-	-
Preuzete neopozive obaveze	-	-
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>2.766.380</b>	<b>1.910.801</b>

Banka vrši rezervisanja za potencijalne gubitke po kreditno rizičnim vanbilansnim statkama shodno računovodstvenoj politici obelodanjenoj u Napomeni 4 uz finansijske izveštaje.

**(b) Druge vanbilansne pozicije**

U RSD	2024	2023
Loro garancije	29.155	29.195
Preuzete opozive obaveze	788.452	619.867
Materijalna sredstva obezbeđenja, hipoteke i zaloge	5.377.339	4.640.406
Računovodstveni otpis	2.397.715	2.055.480
Ostale vanbilansne pozicije	<b>3.282.504</b>	<b>2.679.321</b>
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>11.875.165</b>	<b>10.024.269</b>

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE  
Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**27. VANBILANSNE POZICIJE (Nastavak)**

**(b) Druge vanbilansne pozicije (Nastavak)**

Preuzete opozive obaveze u iznosu od RSD 788.452 hiljade na dan 31. decembra 2024. godine se najvećim delom odnose na dugoročne okvirne linije odobrene privrednim društvima.

U okviru pozicije materijalnih sredstava obezbeđenja, hipoteka i zaloga evidentirana su sva sredstva obezbeđenja koje Banka ima po osnovu datih kredita (ne samo hipoteke prvog reda).

Banka je dan 31.decembra 2024. godine na osnovu Odluke Narodne banke Srbije o računovodstvenom otpisu bilansne aktive banke od 10. avgusta 2017. godine, sa primenom od 30. septembra 2017. godine, izvršila prenos svih problematičnih kredita, u slučajevima gde je obezvređenje tih kredita evidentirano u korist ispravke vrednosti 100% njihove bruto knjigovodstvene vrednosti, iz bilansne aktive u vanbilansnu evidenciju u iznosu od RSD 33.759 hiljada (31. decembar 2023. godine: RSD 19.369 hiljada (Napomena 10(b)).

**28. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA**

U svom redovnom poslovanju Banka ostvaruje poslovne transakcije sa svojim akcionarom i drugim povezanim stranama koje su navedene u tabelama koje slede. Transakcije sa povezanim licima se obavljaju po uobičajenim tržišnim uslovima.

Povezana lica Banke do 26. jula 2018. godine činile su članice grupe kojoj je Banka pripadala - VTB Grupa, a od tog datuma privredno društvo "AZRS INVEST" d.o.o. Beograd.

Centralni registar hartija od vrednosti je dana 26. jula 2018. godine sproveo promenu vlasništva nad 100% akcija VTB Banke a.d. Beograd, tako da je jedini vlasnik akcija Banke postalo privredno društvo "AZRS INVEST" d.o.o. Beograd, matični broj 20988592. Promena vlasništva je izvršena na osnovu prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije, Rešenjem G 2182 od 22. marta 2018. godine. Izmenama Statuta i Osnivačkog akta, kao i Odluke Skupštine akcionara od 24. septembra 2018. godine utvrđeno je novo poslovno ime - API Bank a.d. Beograd.

Lica povezana sa Bankom obuhvataju lica koja mogu da vrše značajan uticaj pri donošenju finansijskih i poslovnih odluka Banke. Lica povezana s Bankom obuhvataju članove organa upravljanja, Upravnog i Izvršnog odbora Banke, njihove bliske rođake, kompanije koje oni poseduju ili kontrolišu, kao i kompanije na čije finansijske i poslovne odluke isti mogu da utiču.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

**28. OBELODANJIVANJE ODNOŠA SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)**

- (a) Stanja potraživanja i obaveza na dan 31. decembra 2024. i 2023. godine proistekla iz transakcija sa akcionarom i drugim povezanim stranama sa Bankom prikazano je u sledećoj tabeli:

U RSD hiljada	<b>2024</b>	<b>2023</b>
<b>Plasmani bankama:</b>		
Nostro računi	-	-
Ostali plasmani	-	-
<b>Krediti:</b>		
Krediti odobreni rukovodstvu Banke	-	-
<i>Minus:</i> Ispravka vrednosti	-	-
	-	-
<b>Ukupno</b>	<b><u>-</u></b>	<b><u>-</u></b>
<b>Primljeni depoziti i krediti:</b>		
Transakcioni depoziti akcionara	113	363
Subordinirani krediti od akcionara	-	-
Depoziti fizičkih lica povezanih s Bankom u smislu zakona kojim se uređuju banke	-	-
	-	-
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b><u>113</u></b>	<b><u>363</u></b>

- (b) Sumarni prikaz transakcija sa povezanim licem AZRS INVEST d.o.o. Beograd u 2024. i 2023. godini dat je u sledećoj tabeli:

U RSD hiljada	<b>2024</b>	<b>2023</b>
Prihodi	52	1.157
Rashodi	(292)	(10.967)
Potraživanja	-	-
Obaveze	-	-
Kapital	4.632.407	4.632.407

- (c) Zarade i ostala primanja članova Izvršnog odbora i drugog ključnog rukovodećeg osoblja Banke (iskazane u bruto iznosu) u toku 2024. i 2023. godine. prikazana su u sledećoj tabeli:

U RSD hiljada	<b>2024</b>	<b>2023</b>
Članovi Izvršnog odbora	(41.443)	(33.102)
Članovi Upravnog odbora	(32.520)	(32.699)
Direktori sektora	(59.206)	(53.925)
Član odbora za reviziju	(1.734)	(1.737)
	(134.903)	(121.463)
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b><u>(134.903)</u></b>	<b><u>(121.463)</u></b>

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE  
Za godinu završenu 31. decembra 2024.****29. UPRAVLJANJE RIZICIMA**

Rizik je karakterističan za bankarsko poslovanje, ali se njime upravlja posredstvom procesa neprekidnog identifikovanja, merenja i praćenja, uspostavljanja ograničenja rizika i primenom drugih kontrola.

Banka je po prirodi svoje delatnosti izložena sledećim najznačajnijim vrstama rizika: kreditnom riziku, riziku likvidnosti, kamatnom riziku i tržišnom riziku (koji obuhvata devizni rizik i ostale tržišne rizike).

Banka je takođe izložena uticaju operativnog rizika (koji obuhvata i pravni rizik, rizike po osnovu uvođenja novih proizvoda, aktivnosti, procesa i sistema, kao i rizik poveravanja aktivnosti trećim licima, tj. eksternalizacije - outsourcing i rizik informacionog sistema), kamatnog rizika u bankarskoj knjizi, rizika izloženosti Banke prema jednom licu, ili grupi povezanih lica, rizika ulaganja Banke u druga pravna lica i osnovna sredstva, kao i rizika koji se odnose na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena i rizika prevremene otplate, a koje Banka kontinuirano prati.

Upravni odbor i Izvršni odbor su odgovorni za sveobuhvatni pristup upravljanja rizicima, kao i za odobravanje strategije i principa upravljanja rizicima. Pored toga, Banka je uspostavila odvojena nezavisna tela odgovorna za upravljanje i praćenje rizika.

Organi Banke nadležni za upravljanje rizikom permanentno prate promene u zakonskoj regulativi, analiziraju njihov uticaj na visinu rizika na nivou Banke i preduzimaju mere na usaglašavanju poslovanja i procedura sa novim propisima u okvirima kontrolisanog rizika.

**Sektor upravljanja rizicima**

U cilju uspostavljanja jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i obezbeđenja funkcionalne i organizacione odvojenosti aktivnosti upravljanja rizicima od redovnih poslovnih aktivnosti, Banka je formirala Sektor upravljanja rizicima.

U delokrugu ovog sektora je upravljanje rizikom likvidnosti Banke, deviznim i ostalim tržišnim rizicima, kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi, upravljanje rizikom izloženosti Banke prema licu ili grupi povezanih lica, rizikom ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva, rizikom izloženosti ka zemlji porekla lica prema kome je Banka izložena, operativnim rizicima i razvoj internih metodologija za procenu, merenje i upravljanje rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju.

U delokrugu ovog sektora je i upravljanje kreditnim rizikom Banke i davanje preporuka za izloženosti Banke koje su pod uticajem dejstva kreditnog rizika, kao i praćenje i naplata nekvalitetne aktive, odnosno loše aktive u okviru odeljenja za rad sa nestandardnom aktivom.

**Sektor sredstava i likvidnosti i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom**

Sektor sredstava i likvidnosti je odgovoran za upravljanje aktivom i obavezama Banke, kao i sveukupnom finansijskom strukturu. Pored toga, ovaj sektor je odgovoran za finansiranje i likvidnost Banke. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je odgovoran za praćenje rizika likvidnosti i upravljanje rizikom likvidnosti Banke.

Proces upravljanja rizicima u Banci se kontroliše najmanje jednom godišnje od strane unutrašnje revizije, koja ispituje adekvatnost procedura, kao i usaglašenost Banke sa usvojenim procedurama. Unutrašnja revizija razmatra rezultate svog rada sa rukovodstvom Banke i izveštava Odbor za reviziju o svojim nalazima i preporukama.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE  
Za godinu završenu 31. decembra 2024.****29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****Upravljanje rizicima i sistemi izveštavanja**

Rizici Banke se mere korišćenjem metoda koji odražava kako očekivane gubitke koji mogu nastati u normalnim okolnostima tako i neočekivane gubitke, koji predstavljaju procenu krajnjih gubitaka zasnovanu na statističkim modelima. Modeli koriste verovatnoću izvedenu na osnovu istorijskih podataka, prilagođenu tako da odražava trenutno ekonomsko okruženje. Banka takođe koristi metod najgorih scenarija koji se mogu desiti kao posledica dešavanja ekstremnih događaja za koje postoji mala verovatnoća da se dese.

Praćenje i kontrola rizika je prvenstveno zasnovano na uspostavljanju limita. Ovi limiti odražavaju poslovnu strategiju i tržišno okruženje Banke, kao i nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Pored toga, Banka prati i meri kapacitet prihvatljivog nivoa izloženosti rizicima uzimajući u obzir ukupnu izloženost svim tipovima rizika i aktivnostima.

Sakupljene informacije iz svih poslovnih aktivnosti se ispituju i obrađuju da bi se identifikovali, analizirali i kontrolisali novi rizici. Ove informacije se prezentuju i objašnjavaju Upravnom odboru, Izvršnom odboru, Sektoru upravljanja rizicima i rukovodiocima svih poslovnih jedinica. Izveštaji sadrže ukupnu kreditnu izloženost, prognozu plasmana, odstupanja od postavljenih limita, merenje tržišnog rizika, raciju likvidnosti i promene profila rizika.

Rukovodstvo Banke kvartalno ocenjuje adekvatnost ispravki vrednosti plasmana. Odboru za reviziju se kvartalno dostavlja opsežan izveštaj o rizicima koji sadrži sve neophodne informacije za ocenu i izvođenje zaključaka o rizicima kojima je Banka izložena.

Za svaki nivo u Banci sastavljaju se posebni izveštaji o upravljanju rizicima, kako bi se obezbedilo da sve poslovne jedinice imaju pristup opširnim, neophodnim i ažurnim informacijama.

**29.1. Kreditni rizik**

Kreditni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci.

Kreditni rizik Banke uslovljen je kreditnom sposobnošću dužnika, njegovom urednošću u izvršavanju obaveza prema Banci, kao i kvalitetom instrumenata obezbeđenja naplate potraživanja Banke, a identificuje se, meri, procenjuje i prati u skladu sa internom regulativom za upravljanje kreditnim rizikom, kao i odlukama kojima se uređuju klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke, odnosno adekvatnost kapitala.

Politikom za upravljanje rizicima, procedurama za upravljanje kreditnim rizikom i procedurama za odobravanje, puštanje i naplatu plasmana definiše se proces upravljanja kreditnim rizikom pojedinačnih plasmana i rizika na nivou portfolija, odnosno postupci identifikovanja, merenja i praćenja (kontrole) plasmana, a posebno onih sa povišenim nivoom rizika. Banka se, u skladu sa navedenim procedurama, angažuje kod korisnika koji imaju odgovarajući bonitet i za koje se procenom utvrdi da je nivo rizika prihvatljiv imajući u vidu odnos i povezanost kategorija rizika i profitabilnosti.

Banka kontroliše i upravlja kreditnim rizikom uspostavljanjem limita, kojima definiše nivo rizika koji je voljna da prihvati na nivou pojedinačnih komitenata, geografskih područja i industrija, kao i kroz praćenje izloženosti tim rizicima. Izloženost riziku se kontinuirano prati putem periodičnih procena mogućnosti dužnika da izvršavaju obaveze prema Banci i drugim poveriocima.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE  
Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**

**29.1. Kreditni rizik (Nastavak)**

Banka je uspostavila proces praćenja kvaliteta kredita da bi obezbedila blagovremenu identifikaciju potencijalnih promena u kreditnoj sposobnosti komitenata, uključujući redovnu kontrolu sredstava obezbeđenja.

Limiti u odnosu na komitente se utvrđuju korišćenjem sistema klasifikacije kreditnog rizika, koji svakog komitenta klasificuje prema određenom kreditnom rangu, kao i prema internoj metodologiji koja definiše nivo izloženosti koji je Banka spremna da prihvati prema pojedinačnom dužniku ili grupi povezanih lica, Klasifikacija komitenata je predmet redovnog sagledavanja, Proces praćenja kvaliteta kredita omogućava Banci da proceni potencijalne gubitke kao rezultat rizika kojima je izložena i da preduzme korektivne mere.

Donošenje odluka o izlaganju kreditnom riziku je prema politici Banke centralizovano i koncentrisano u okviru Kreditnog odbora za privredu i stanovništvo, Odluka Kreditnog odbora se donosi po razmatranju predloga koji je dat od strane nadležnih sektora uključenih u kreditni proces i Sektora upravljanja rizicima.

Uslovi odobrenja svakog plasmana privredi se određuju individualno, a u zavisnosti od vrste klijenta, namene za koju se plasman odobrava, procenjene kreditne sposobnosti, ponuđenog obezbeđenja kao i od trenutne situacije na tržištu, Uslovi obezbeđenja koji prate svaki plasman su takođe opredeljeni analizom boniteta klijenta, vrstom izloženosti kreditnom riziku, ročnošću plasmana kao i samim iznosom. Svi plasmani Banke se zasnivaju na relevantnim odobrenjima, koja određuju odredbe i ostale uslove njihove implementacije.

Izveštavanje o kreditnom riziku vrši se na kontinuiranoj osnovi na nivou ukupnog portfolija Banke kao i na nivou pojedinačnog klijenta, U skladu sa zahtevima akcionara, izveštavanje o kreditnom riziku se vrši na mesečnoj osnovi kada se daje pregled portfolija, kašnjenja, kretanje ispravki vrednosti i rezervisanja i kapitala Banke.

Banka procenjuje obezvređenje finansijskih sredstava na način opisan u Napomeni 2.1(a) MSFI 9 "Finansijski instrumenti": Obezvređenje - finansijska sredstva i ugovorna sredstva.

***Rizici srodnii kreditnom riziku***

Banka izdaje garancije i akreditive svojim komitentima, po osnovu kojih Banka ima potencijalnu obavezu da izvrši plaćanje u korist trećih lica, Na ovaj način Banka se izlaže rizicima srodnim kreditnom riziku, koji se mogu prevazići kontrolnim procesima i procedurama koje se koriste za ublažavanje kreditnog rizika.

***Derativativni finansijski instrumenti***

Kreditni rizik koji je proistekao iz derivativnih finansijskih instrumenata je, u svakom trenutku, ograničen na one instrumente sa pozitivnom fer vrednošću koji su evidentirani u bilansu stanja, Kreditni rizik derivata se limitira utvrđivanjem maksimalno moguće fer vrednosti ukupnog portfolia derivata kao i maksimalno mogućom pozitivnom fer vrednošću svake pojedinačne transakcije, Banka nije izložena ovom riziku, s obzirom na to da nema značajnijih derivativnih finansijskih instrumenata.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**

**29.1. Kreditni rizik (Nastavak)**

**(a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama**

Pregled maksimalnih izloženosti kreditnom riziku, prikazan u neto iznosu, bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja na dan 31. decembra 2024. i 2023. godine dat je u narednoj tabeli:

U RSD hiljada	<b>2024</b>		<b>2023</b>	
	<b>Neto maksimalna izloženost</b>		<b>Neto maksimalna izloženost</b>	
<b>Izloženost - bilansne stavke</b>				
Hartije od vrednosti*	-		-	
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	6.296.761		5.486.608	
Krediti i potraživanja od komitenata	5.858.145		4.726.062	
Ostala sredstva	114.532		165.442	
<b>Ukupno bilansne stavke</b>	<b>12.269.438</b>		<b>10.378.112</b>	
<b>Izloženost - vanbilansne stavke</b>				
Plative garancije	374.874		308.547	
Činidbene garancije	2.390.604		1.601.956	
Nepokriveni akreditivi	-		-	
Neiskorišćene preuzete obaveze	788.452		619.867	
<b>Ukupno vanbilansne stavke</b>	<b>3.553.930</b>		<b>2.530.370</b>	
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>15.823.368</b>		<b>12.908.482</b>	

Kao što je prikazano u prethodnoj tabeli, na dan 31. decembra 2024. godine 37,02% maksimalne izloženosti kreditnom riziku odnosi se na kredite i potraživanja od komitenata (31. decembar 2023. godine: 36,61%), 4,98% na neiskorišćene preuzete obaveze (31. decembar 2023. godine: 4,80%) i 39,79% na kredite i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (31. decembar 2023. godine: 42,50%).

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

**29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**

**29.1. Kreditni rizik (Nastavak)**

- (a) **Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama (Nastavak)**

U narednoj tabeli prikazane su bilansne i vanbilansne izloženosti raspoređene u nivoje kreditnog rizika - 1, 2 i 3.

	<b>31.12.2024.</b>		
	<b>Bruto izloženost</b>	<b>Ispравка vrednosti i rezervisanja</b>	<b>Neto izloženost</b>
<b>Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija</b>			
<b>Redovni plasmani</b>	<b>6.360.446</b>	<b>(63.685)</b>	<b>6.296.761</b>
Nivo 1	6.201.180	(16.147)	6.185.033
Nivo 3	159.266	(47.538)	111.728
<b>Krediti i potraživanja od komitenata i ostala sredstva</b>			
<b>Redovni plasmani</b>	<b>5.471.929</b>	<b>(54.747)</b>	<b>5.417.182</b>
Nivo 1	5.010.046	(46.133)	4.963.913
Nivo 2	461.883	(8.614)	453.269
<b>Problematični plasmani - Nivo 3</b>	<b>670.998</b>	<b>(115.503)</b>	<b>555.495</b>
Grupno procenjeni	59.080	(6.511)	52.569
Pojedinačno procenjeni	611.918	(108.992)	502.926
Hartije od vrednosti - Nivo 1*	-	-	-
<b>Ukupno bilansne izloženosti</b>	<b>12.503.373</b>	<b>(233.935)</b>	<b>12.269.438</b>
<b>Vanbilansne izloženosti</b>			
<b>Redovni plasmani</b>	<b>3.554.833</b>	<b>(903)</b>	<b>3.553.929</b>
Nivo 1	3.339.833	(683)	3.339.150
Nivo 2	215.000	(221)	214.779
<b>Plasmani u statusu neizmirenja obaveza - Nivo 3</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
Grupno procenjeni	-	-	-
Pojedinačno procenjeni	-	-	-
<b>Ukupno vanbilansne izloženosti</b>	<b>3.554.833</b>	<b>(903)</b>	<b>3.553.930</b>

Koncentracijom rizika Banka upravlja postavljanjem limita u odnosu na pojedinačne komitente, geografska područja i industrije. Kako bi izbegla prekomernu koncentraciju rizika, politike i procedure Banke sadrže specifične smernice za razvoj i očuvanje diversifikovanog portfolia. Shodno tome, Banka kontroliše i upravlja identifikovanim koncentracijama kreditnog rizika.

Koncentracija kredita datih komitentima po industrijskim delatnostima sa stanjem na dan 31. decembra 2024. i 2023. godine prikazana je u Napomeni 20(d).

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**

**29.1. Kreditni rizik (Nastavak)**

**(a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama (Nastavak)**

Struktura kreditne izloženosti Banke, iskazane po neto knjigovodstvenoj vrednosti ukupnih rizičnih plasmana sa stanjem na dan 31. decembra 2024. godine, grupisana prema geografskim sektorima, data je u narednoj tabeli:

	Srbija	Evropa	Ostalo	U RSD hiljada Ukupno
<b>Krediti i potraživanja:</b>				
- Banke i finansijske institucije	4.497.902	-	1.798.859	6.296.761
- Preduzeća	5.101.123	-	-	5.101.123
- Stanovništvo/fizička lica	658.914	16.782	51.874	727.570
- Preduzetnici	29.452	-	-	29.452
<b>Garancije i ostale preuzete obaveze</b>	<b>3.553.132</b>	<b>-</b>	<b>798</b>	<b>3.553.930</b>
<b>Stanje na dan</b>				
<b>31. decembar 2024. godine</b>	<b>13.840.523</b>	<b>16.782</b>	<b>1.851.531</b>	<b>15.708.836</b>
<b>Stanje na dan</b>				
<b>31. decembar 2023. godine</b>	<b>10.349.843</b>	<b>38.004</b>	<b>2.355.193</b>	<b>12.743.040</b>

Analiza izloženosti Banke kreditnom riziku, po industrijskim sektorima, pre i nakon obezvređenja finansijskih sredstava i rezervisanja za rizike, na dan 31. decembra 2024. i 2023. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

	Bruto maksimalna izloženost 2024.	Neto maksimalna izloženost 2024.	Bruto maksimalna izloženost 2023.	Neto maksimalna izloženost 2023.
Preradivačka industrija	3.589.608	3.533.304	3.107.453	2.996.269
Saobraćaj i skladištenje	243.518	219.011	394.251	386.659
Trgovina	1.332.877	1.314.953	874.978	865.444
Finansije	6.360.445	6.296.761	5.505.682	5.486.608
Stanovništvo	735.757	727.570	455.771	435.648
Preduzetnici	29.623	29.452	-	-
Ostalo	33.863	33.855	77.050	42.042
<b>Ukupno</b>	<b>12.325.691</b>	<b>12.154.906</b>	<b>10.415.185</b>	<b>10.212.670</b>

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

**29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**

**29.1. Kreditni rizik (Nastavak)**

**(b) Kvalitet portfolija**

Kvalitetom finansijskih sredstava Banka upravlja koristeći internu klasifikaciju plasmana.

Kategorija	Plasmani komitentima			Plasmani bankama			Ukupno 2024. Plasmani komitentima i bankama	U RSD hiljada Ukupno 2023. Plasmani komitentima i bankama
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3		
A	3.817.321	82.057	14.101	4.881.256	-	-	8.794.735	7.559.144
B	3.941.665	308.371	-	1.319.924	-	-	5.569.960	4.125.217
V	478.578	81.358	455.129	-	-	-	1.015.065	674.341
G	2.579	204.452	124.997	-	-	159.266	491.294	375.251
D	164	-	9.306	-	-	-	9.470	211.899
<b>Ukupno</b>	<b>8.240.307</b>	<b>676.238</b>	<b>603.533</b>	<b>6.201.180</b>	<b>-</b>	<b>159.266</b>	<b>15.880.524</b>	<b>12.945.852</b>

Sledeće tabele prikazuju kvalitet portfolija (bruto plasmana i vanbilansne izloženosti) zasnovan na sistemu klasifikacije Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2024. i 2023. godine.

Struktura ispravki vrednosti i rezervisanja, utvrđenih u skladu sa internom metodologijom Banke sa stanjem na 31. decembra 2024. i 2023. godine.

Kategorija	Ispravke vrednosti i rezervisanja komitentima			Ispravke vrednosti i rezervisanja bankama			Ukupno 2024. Plasmani komitentima i bankama	U RSD hiljada Ukupno 2023. Plasmani komitentima i bankama
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3		
A	13.109	1.303	1	4.250	-	-	18.663	27.028
B	19.321	104	-	11.897	-	-	31.322	30.354
V	13.975	657	26.061	-	-	-	40.693	10.538
G	199	6.753	23.199	-	-	47.538	77.689	27.733
D	5	-	3.317	-	-	-	3.322	107.158
<b>Ukupno</b>	<b>46.609</b>	<b>8.817</b>	<b>52.578</b>	<b>16.147</b>	<b>-</b>	<b>47.538</b>	<b>171.689</b>	<b>202.811</b>

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

**29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**

**29.1. Kreditni rizik (Nastavak)**

**(b) Kvalitet portfolija (Nastavak)**

	U RSD hiljada				
	Plasmani komitentima i bankama			Ukupno 2024.	Ukupno 2023.
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3		
Potraživanja bez docnje	10.950.309	451.897	418.949	11.821.155	10.044.230
Potraživanja sa docnjom:					
- 1-30 dana	89.271	-	108.408	197.679	20.913
- 31-60 dana	-	356	-	356	13.943
- 61-90 dana	-	390	36.746	37.136	22.436
- preko 90 dana	-	-	98.580	98.580	111.148
<b>Ukupno</b>	<b>11.039.580</b>	<b>452.643</b>	<b>662.683</b>	<b>12.154.906</b>	<b>10.212.670</b>

Struktura rizične bilansne aktive i vanbilansnih stavki, kao i ispravki vrednosti i rezervisanja, utvrđenih u skladu sa internom metodologijom Banke na dan 31. decembra 2024. i 2023. godine prikazana je u sledećim tabelama.

RSD hiljada Na dan 31. decembra 2024. godine:	Pojedinačna procena		Grupna procena		Ukupno 2023.		
	Bilansna aktiva	Ispravka vrednosti	Bilansna aktiva	Ispravka vrednosti	Bilansna aktiva	Ispravka vrednosti	
Fizička lica	1	(1)	735.756	(8.187)	735.757	(8.188)	
Banke i druga pravna lica	706.473	(96.276)	10.853.838	(66.151)	11.560.311	(162.427)	
Preduzetnici	-	-	29.623	(170)	29.623	(170)	
	<b>706.474</b>	<b>(96.277)</b>	<b>11.619.217</b>	<b>(74.508)</b>	<b>12.325.691</b>	<b>(170.785)</b>	
Pojedinačna procena							
Vanbilansne stavke		Rezervisanje		Vanbilansne stavke		Rezervisanje	
Fizička lica	-	-	3.542	-	3.542	-	-
Banke i druga pravna lica	-	-	3.551.291	(903)	3.551.291	(903)	(903)
Preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-
	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>3.554.,833</b>	<b>(903)</b>	<b>3.554.833</b>	<b>(903)</b>	<b>(903)</b>
<b>Ukupno</b>	<b>706.474</b>	<b>(96.277)</b>	<b>15.174.050</b>	<b>(75.411)</b>	<b>15.880.524</b>	<b>(171.688)</b>	

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

**29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**

**29.1. Kreditni rizik (Nastavak)**

**(b) Kvalitet portfolija (Nastavak)**

RSD hiljada Na dan 31. decembar 2023. godine:	Pojedinačna procena		Grupna procena		Ukupno 2023.	
	Bilansna aktiva	Ispravka vrednosti	Bilansna aktiva	Ispravka vrednosti	Bilansna aktiva	Ispravka vrednosti
Fizička lica	-	-	455.771	(20.122)	455.771	(20.122)
Banke i druga pravna lica	223.857	(103.972)	9.735.557	(78.420)	9.959.414	(182.392)
Preduzetnici	-	-	-	-	-	-
	<b>223.857</b>	<b>(103.972)</b>	<b>10.191.328</b>	<b>(98.542)</b>	<b>10.415.185</b>	<b>(202.515)</b>
Pojedinačna procena		Grupna procena		Ukupno 2023.		
Vanbilansne stavke	Rezervisanje	Vanbilansne stavke	Rezervisanje	Vanbilansne stavke	Rezervisanje	
Fizička lica	-	-	4.756	-	4.756	-
Banke i druga pravna lica	-	-	2.525.912	(297)	2.525.912	(297)
Preduzetnici	-	-	-	-	-	-
	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>2.530.668</b>	<b>(297)</b>	<b>2.530.668</b>	<b>(297)</b>
<b>Ukupno</b>	<b>223.857</b>	<b>(103.972)</b>	<b>12.721.996</b>	<b>(98.839)</b>	<b>12.945.853</b>	<b>(202.812)</b>

Ispravka vrednosti na grupnom i pojedinačnom nivou se obračunava u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki, MSFI 9 "Finansijski instrumenti" i metodologijom Banke za obračun ispravke vrednosti i na osnovu interne procedure za obračun ispravke vrednosti.

Postupak procene obezvređenja se vrši na grupnom i pojedinačnom nivou, Procena na grupnom nivou vrši se za plasmane u Nivou 1 i 2, dok se procena na pojedinačnom nivou vrši kada postoje objektivni dokazi o postojanju obezvređenja plasmana, odnosno za plasmane u Nivou 3.

Iznos obezvređenja se pojedinačno procenjuje kao razlika između knjigovodstvene vrednosti i sadašnje vrednosti očekivanih budućih novčanih tokova, utvrđene diskontovanjem očekivanih priliva po plasmanu, primenom poslednje ugovorenog efektivne kamatne stope predmetnog plasmana, osim za plasmane fizičkim licima za koje se obezvređenje utvrđuje na bazi iskustva.

Obračun ispravke vrednosti na pojedinačnoj osnovi obuhvata sva materijalno značajna potraživanja u docnji većoj od 90 dana, kao i potraživanja od klijenata za koje je konstatovano obezvređenje: pogoršano finansijsko stanje klijenta u znatnom stepenu kašnjenja, kršenje ugovorenih odredbi, bitno promenjeni uslove otplate potraživanja ili izvesnost da će biti pokrenut stečajni postupak.

Obezvređenje za materijalno manje značajne plasmane se procenjuje grupno za svaku grupu posebno (grupe: pravna lica krediti, pravna lica vanbilansne pozicije, stanovništvo krediti, stanovništvo kartice i prekoračenja, državne institucije i finansijske institucije), imajući u vidu njihove slične karakteristike u pogledu kreditnog rizika na osnovu statističke analize istorijskih obrazaca novčanih tokova tog dela portfolija, Elementi grupnog obračuna su: PD (verovatnoća nastanka statusa neizmirenih obaveza - klasifikacija na osnovu kreditne sposobnosti korigovana za docnju u izmirivanju obaveza na dan procene i za forward looking informacije), LGD, diskontni faktor, obezbeđenje i obračun izloženosti (EAD).

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**

**29.1. Kreditni rizik (Nastavak)**

**(b) Kvalitet portfolija (Nastavak)**

Iznos obezvređenja bilanske aktive se utvrđuje kao razlika između knjigovodstvene vrednosti potraživanja i sadašnje vrednosti očekivanih budućih tokova po tom potraživanju. Obezvređenje plasmana koje umanjuje vrednost plasmana evidentira se na računu ispravke vrednosti u okviru bilansa stanja, dok se obezvređenje finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat evidentira u okviru rezervi (kapitala) i priznaje se kao rashod u okviru bilansa uspeha.

***Reprogramirani i restrukturirani krediti***

U cilju zaštite od rizika neizvršavanja obaveza u poslovanju sa dužnicima, Banka preduzima sledeće mere za regulisanje potraživanja: repogramiranje, restrukturiranje, preuzimanje nepokretnosti u cilju naplate potraživanja, pokretanje sudskog spora i ostale mere. Dužnicima sa određenim problemima u poslovanju Banka odobrava reprogramiranje i restrukturiranje potraživanja shodno uslovima iz Odluke o klasifikaciji bilanske aktive i vanbilansnih stavki.

Na dan 31. decembra 2024. godine Banka je imala 4 restrukturirana kredita pravnih lica (privreda), kao i 5 restrukturiranih kredita fizičkih lica.

Na dan 31. decembra 2023. godine Banka je imala 4 restrukturiranih kredita pravnih lica (privreda), kao i 11 restrukturiranih kredita fizičkih lica.

<b>RSD hiljada</b> <b>31.12.2024.</b>	<b>Reprogramirani</b>		<b>Restrukturirani</b>	
	<b>Bruto</b>	<b>Neto</b>	<b>Bruto</b>	<b>Neto</b>

Privreda	-	-	105.096	
Stanovništvo	-	-	1.310	
<b>Ukupno</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>106.406</b>	

<b>RSD hiljada</b> <b>31.12.2023.</b>	<b>Reprogramirani</b>		<b>Restrukturirani</b>	
	<b>Bruto</b>	<b>Neto</b>	<b>Bruto</b>	<b>Neto</b>

Privreda	-	-	137.487	102.673
Stanovništvo	-	-	2.838	1.647
<b>Ukupno</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>140.325</b>	<b>104.320</b>

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE  
Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**

**29.1. Kreditni rizik (Nastavak)**

**(b) Kvalitet portfolija (Nastavak)**

***Sredstva obezbeđenja i ostala sredstva zaštite od kreditnog rizika***

Iznos i tip zahtevanog sredstva obezbeđenja zavisi od procjenjenog kreditnog rizika svakog komitenta. Uslovi obezbeđenja koji prate svaki plasman su opredeljeni analizom boniteta klijenta, vrstom izloženosti kreditnom riziku, ročnošću plasmana, kao i samim iznosom.

Banka svojom internom metodologijom utvrđuje vrste kolaterala i parametre njihovog vrednovanja. Osnovni tipovi kolaterala su sledeći:

- za komercijalne kredite - zaloga na nekretninama, zalihamama i potraživanjima, i
- za plasmane stanovništvu - menice, solidarno jemstvo, administrativne zabrane i ovlašćenja za zaduženje računa.

Rukovodstvo Banke prati kretanje tržišne vrednosti kolaterala, zahteva dopunske kolaterale u skladu sa odnosnim ugovorima i kontroliše tržišnu vrednost kolaterala dobijenu tokom sagledavanja adekvatnosti ispravke vrednosti.

Fer vrednost sredstava obezbeđenja u vidu hipoteka na dan 31. decembar 2024. godine iznosi RSD 2.478.766 hiljada (31. decembar 2023. godine RSD 2.472.896 hiljada), a u vidu gotovinskog depozita iznosi RSD 429.002 hiljade (31. decembar 2023. godine: RSD 299.428 hiljade).

**(c) Potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza**

Posebnu pažnju Banka poklanja nadzoru potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (default), praćenjem ukupnog stanja i trenda iznosa ovih potraživanja. Kod pravnih lica krediti dobijaju status neizmirenja obaveza kada dobiju status NPL. Kod fizičkih lica krediti dobijaju status neizmirenja obaveza u slučaju kašnjenja dužeg od 90 dana.

Potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (default) prate se na nivou Banke i po kriterijumu proizvoda (kod fizičkih lica) i sektora pripadnosti klijenta i ročnoj strukturi (kod preduzeća i preduzetnika).

U skladu sa propisima, potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (default) kod preduzeća i preduzetnika prate se na nivou klijenta, a kod fizičkih lica na nivou pojedinačnog potraživanja.

U RSD hiljada	Bruto izloženosti	Potraživanja sa statusom neizvršenja obaveza
Sektor privrednih društava	5.199.866	121.072
Sektor stanovništva	735.757	3.318
Sektor preduzetnika	29.623	-
Sektor finansija i osiguranja	6.360.445	-
<b>Ukupno na dan 31. decembra 2024. godine</b>	<b>12.325.691</b>	<b>124.390</b>
<b>Ukupno na dan 31. decembra 2023. godine</b>	<b>10.415.185</b>	<b>219.701</b>

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

**29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**

**29.1. Kreditni rizik (Nastavak)**

**(c) Potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (Nastavak)**

Kretanje ispravke i rezervisanja tokom godine

u hiljadama dinara	12/31/2024			12/31/2023	
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Ukupno
<b>Krediti i potraživanja od komitenata</b>					
Stanje 1.januar	38.971	34.230	110.240	183.441	326.989
Transfer u Nivo 1	8.052	(7.498)	(554)	0	0
Transfer u Nivo 2	0	2	(2)	0	0
Transfer u Nivo 3	(1.731)	(17.668)	19.399	0	0
Nova ispravka vrednosti	3.248	0	315.317	318.565	593.982
Finans.sredstva koja su prestala da se priznaju	(11.113)	(1.970)	(180.262)	(193.345)	(461.052)
Otpis			(221.616)	(221.616)	(242.824)
Prihodi od kamata na obezvredjene plasmane			2.007	2.007	(1.820)
Promene po osnovu kursnih razlika i ostale promene	8.500	1.500	8.048	18.048	(31.834)
<b>Stanje na dan izveštavanja</b>	<b>45.927</b>	<b>8.596</b>	<b>52.578</b>	<b>107.101</b>	<b>183.441</b>

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**

**29.2. Rizik likvidnosti**

Rizik likvidnosti predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospele obaveze, i to zbog:

- povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava), ili
- otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Osnovni cilj upravljanja rizikom likvidnosti je održavanje nivoa likvidnih sredstava, kako bi se uredno i na vreme izmirivale dospele obaveze po bilansnim i vanbilansnim poslovima na nivou Banke.

Upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva upravljanje svim pozicijama aktive i pasive Banke koje mogu uticati na nemogućnost Banke da ispunjava svoje dospele obaveze.

Da bi se smanjio ili ograničio ovaj rizik, rukovodstvo Banke nastoji da diversificuje svoje izvore finansiranja, da upravlja aktivom razmatrajući njenu likvidnost, i da prati buduće novčane tokove i dnevnu likvidnost Banke. To uključuje procenu očekivanih novčanih tokova i postojanje visoko rangiranih sredstava obezbeđenja koja mogu biti korišćena za osiguranje dodatnih finansijskih sredstava, ukoliko se to zahteva.

Banka je uspostavila jedinstven proces upravljanja rizikom likvidnosti kojim se identificuje i procenjuje uticaj aktivnosti Banke na njenu izloženost riziku likvidnosti, odnosno, identificuje i procenjuje njihov uticaj na rezultat i kapital Banke.

Upravljanje rizikom likvidnosti Banke podrazumeva integrisan proces koji obuhvata:

1. Identifikovanje rizika likvidnosti;
2. Merenje, odnosno procenu rizika likvidnosti;
3. Ublažavanje rizika likvidnosti;
4. Praćenje i kontrolu rizika likvidnosti; i
5. Izveštavanje o riziku likvidnosti.

Identifikaciju uzroka/ranih signala upozorenja krize likvidnosti sprovodi Sektor sredstava i likvidnosti u saradnji sa Sektorom upravljanja rizicima i Sektorom finansija i plana, na osnovu informacija koje dostavljaju organizacioni delovi za rad sa privredom i stanovništvom, kao i nosioci sistema upravljanja rizikom likvidnosti (Upravni odbor i/ili Izvršni odbor) i članovi Odbora za upravljanje aktivom i pasivom (u daljem tekstu "ALCO odbor").

Merenje, odnosno procenu rizika likvidnosti predstavljaju kvantitativna i/ili kvalitativna procena identifikovanog rizika likvidnosti i ista je u nadležnosti Sektora upravljanja rizicima. Merenje, odnosno procena rizika likvidnosti obuhvata primenu GAP analize, racio analize i stres testa.

Ublažavanje rizika likvidnosti predstavlja utvrđivanje mera i pravila za ublažavanje rizika putem uspostavljanja sistema limita, odnosno održavanje rizika na prihvatljivom nivou za rizični profil Banke. Prihvatljiv nivo izloženosti Banke riziku likvidnosti zavisi od: strukture aktive i njene mogućnosti da se konvertuje u likvidna sredstva, koncentracije izvora sredstava, kao i valutne strukture sredstava i izvora sredstava, na osnovu kojih se omogućava limitiranje negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke, odnosno obezbeđuje dovoljan nivo likvidnih sredstava za ispunjavanje dospele obaveza i finansiranje povećanja aktive.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE  
Za godinu završenu 31. decembra 2024.****29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****29.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)**

Ublažavanje rizika likvidnosti obuhvata definisanje:

1. Limita izloženosti riziku likvidnosti (osnovnih i dodatnih limita); i
2. Mera zaštite od rizika likvidnosti.

Praćenjem rizika likvidnosti definiše se proces analize stanja, promena i trendova izloženosti riziku likvidnosti, Sektor upravljanja rizicima upravlja rizikom likvidnosti koristeći definisane interne limite u okviru regulatornih limita i propisane mere zaštite od kritičnog niskog nivoa likvidnosti, odnosno prati usklađenost sa definisanim limitima.

Sektor sredstava i likvidnosti u saradnji sa drugim organizacionim delovima, sprovodi mera za smanjenje/ublažavanje rizika likvidnosti i o rezultatima sprovedenih mera obaveštava Sektor upravljanja rizicima i ALCO odbor. ALCO odbor donosi odluku o tome da li će se i u kojoj meri sprovoditi predložene mere, odnosno da li je izloženost riziku likvidnosti prihvatljiva, imajući u vidu uticaj na indikatore rizičnog profila Banke - apetit za likvidnost.

Način postupanja i rešavanja privremenih i dugoročnih kriza likvidnosti bliže je definisan Kriznim planom likvidnosti i opcijama oporavka, koje su bliže opisane kroz Plan oporavka Banke za 2024. godinu.

U cilju upravljanja kratkoročnom likvidnošću Banke, koriste se analize ročnosti priliva i odliva po osnovu različitih stavki aktive i pasive, Upravljanje srednjoročnom i dugoročnom likvidnošću se obavlja projekcijama strukture bilansa stanja na osnovu planiranih poslovnih aktivnosti Banke i Strategije Banke.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je odgovoran za upravljanje rizikom likvidnosti, uspostavljanje kontrolnih mehanizama za praćenje izloženosti riziku likvidnosti, kao i donošenje relevantnih zaključaka za minimiziranje izloženosti riziku, donošenje predloga odluka za odlučivanje Izvršnog odbora Banke - naročito, pitanja politike likvidnosti i prikupljanja sredstava, kao i ostalih pitanja koje se odnose na upravljanje aktivom i pasivom Banke, a koja su od značaja za finansijsku stabilnost Banke.

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da njeni komitenti raspolažu svojim sredstvima u Banci u skladu sa ugovorenim rokovima.

Sektor sredstava i likvidnosti dnevno prati osnovne parametre likvidnosti nastojeći da uravnoteži prilive i odlive sredstava tako da se dnevni pokazatelj likvidnosti kreće u okvir limita propisanih od strane Narodne banke Srbije.

Osnov za kvalitetno upravljanje i obezbeđivanje potrebnog nivoa likvidnosti jeste usklađenost ročnosti plasmana sa njihovim izvorima, Odlučivanje o ročnosti plasmana zasniva se na podacima o ročnosti depozita, a posebno na informacijama o kretanju depozita značajnih deponenata, kao i njihovih potreba na kratki rok, Prilikom odlučivanja Banka naročito vodi računa o potrebi da se sredstva iz kratkoročnih izvora ne koriste za dugoročne plasmane.

Nivo likvidnosti Banke iskazuje se pokazateljem njene likvidnosti, užim pokazateljem likvidnosti Banke, kao i pokazateljem pokrića likvidnom aktivom (LCR).

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE  
Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**

**29.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)**

Pokazatelj likvidnosti predstavlja odnos zbira likvidnih potraživanja Banke prvog i drugog reda (gotovina, sredstva na računima kod drugih banaka, depoziti kod Narodne banke Srbije, čekovi i druga novčana potraživanja u postupku realizacije, neopozive kreditne linije odobrene Banci, akcije i dužničke hartije od vrednosti kotirane na berzi i ostala potraživanja Banke koja dospevaju u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti), s jedne strane, i zbira obaveza Banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane.

Uži pokazatelj likvidnosti Banke predstavlja odnos likvidnih potraživanja Banke prvog reda, s jedne strane, i zbira obaveza Banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza Banke sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane.

Pokazatelj pokriće likvidnom aktivom predstavlja odnos zaštitnog sloja likvidnosti Banke i neto odliva njenih likvidnih sredstava do kojih bi došlo tokom narednih 30 dana od dana računanja ovog pokazatelja u pretpostavljenim uslovima stresa, zbirno u svim valutama, održava se na nivou koji nije niži od 100%.

Pokazatelj likvidnosti tokom 2024. i 2023. godine je bio sledeći:

	<b>2024.</b>	<b>2023.</b>
Prosek tokom perioda	3,51	4,29
Najviši	5,57	5,20
Najniži	2,69	2,26
Na dan 31. decembra	3,28	2,60

Na dan 31. decembra 2024. godine, uži pokazatelj likvidnosti je iznosio 2,08 dok je **LCR pokazatelj** iznosio 538,09% i iznad je propisane granične vrednosti.

Tokom 2024. i 2023. godine, Banka je održavala likvidnost iznad nivoa minimalno dozvoljenih limita od strane Narodne banke Srbije.

Izvori finansiranja se kontinuirano prate kako bi se održala diverzifikacija izvora finansiranja po valuti, geografskom poreklu, davaocu izvora, proizvodima i dospećima.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

**29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**

**29.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)**

Sledeća tabela prikazuje finansijske obaveze Banke na osnovu *očekivanih tokova gotovine*.

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	U RSD hiljada
<b>31.12.2024.</b>						
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	67.550	-	201.885	-	-	269.435
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	12.350.185	469.996	3.875.742	1.259.902	284	17.956.109
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	284.399	-	-	-	-	284.399
<b>Ukupno</b>	<b>12.702.134</b>	<b>469.996</b>	<b>4.077.627</b>	<b>1.259.902</b>	<b>284</b>	<b>18.509.943</b>
<b>31.12.2023.</b>						
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	62.074	280.217	-	-	-	342.291
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	9.875.471	410.054	3.212.956	894.893	144.074	14.537.448
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	160.389	-	-	-	-	160.389
<b>Ukupno</b>	<b>10.097.934</b>	<b>690.271</b>	<b>3.212.956</b>	<b>894.893</b>	<b>144.074</b>	<b>15.040.128</b>

Banka ima odobrene kratkoročne limite od domaćih banaka koje posluju na bankarskom tržištu Republike Srbije u iznosu od EUR 3.000.000.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**

**29.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)**

Ročnost nepovučenih kredita i limita i primljenih garancija prema preostalim ugovorenim rokovima dospeća na dan 31. decembra 2024. i 2023. godine prikazana je kako sledi:

U RSD hiljada	Do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Ukupno
<b><u>31.12.2024.</u></b>			
Garancije	1.497.701	1.267.777	2.765.478
Preuzete obaveze po nepovučenim kreditima i limitima	<u>79.283</u>	<u>709.169</u>	<u>788.452</u>
<b>Ukupno</b>	<b><u>1.576.984</u></b>	<b><u>1.976.946</u></b>	<b><u>3.553.930</u></b>
<b><u>31.12.2023.</u></b>			
Garancije	759.011	1.151.492	1.910.503
Preuzete obaveze po nepovučenim kreditima i limitima	<u>60.000</u>	<u>559.867</u>	<u>619.867</u>
<b>Ukupno</b>	<b><u>819.011</u></b>	<b><u>1.711.359</u></b>	<b><u>2.530.370</u></b>

Banka očekuje da neće sve preuzete neopozive obaveze biti povučene pre njihovog isteka roka dospeća.

Tabela u nastavku predstavlja analizu rokova dospeća sredstava i obaveza Banke na osnovu očekivanih rokova plaćanja. Očekivani tokovi gotovine za pozicije aktive odgovaraju ugovorenim tokovima gotovine.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

**29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**

**29.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)**

	<b>Do 1 meseca</b>	<b>Od 1 do 3 meseca</b>	<b>Od 3 do 12 meseci</b>	<b>Od 1 do 5 godina</b>	<b>Preko 5 godina</b>	<b>Ukupno</b>
<b>AKTIVA</b>						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	10.724.141	-	-	-	-	10.724.141
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	-	-	-	-	-	-
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	5.968.808	327.953	-	-	-	6.296.761
Krediti i potraživanja od komitenata	129.407	360.548	851.899	3.829.277	687.014	5.858.145
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	83.196	83.196
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	210.133	210.133
Investicione nekretnine Tekuća poreska sredstva	35.136	-	-	-	-	35.136
Odložena poreska sredstva	-	-	-	2.340	-	2.340
Stalna sredstva namenjena prodaji	-	-	-	-	-	-
Ostala sredstva	114.483	49	-	-	-	114.532
<b>Ukupno aktiva</b>	<b>16.971.975</b>	<b>688.550</b>	<b>851.899</b>	<b>3.831.617</b>	<b>980.343</b>	<b>23.324.384</b>
<b>PASIVA</b>						
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	67.550	-	201.885	-	-	269.435
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	12.350.185	469.996	3.875.742	1.259.902	284	17.956.109
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	-	-	-	-	-
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	-	-
Rezervisanja	16.597	-	-	-	-	16.597
Tekuce poreske obaveze	280.906	-	-	-	-	280.906
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	284.399	-	-	-	-	284.399
<b>Ukupno obaveze</b>	<b>12.999.637</b>	<b>469.996</b>	<b>4.077.627</b>	<b>1.259.902</b>	<b>284</b>	<b>18.807.446</b>
<b>Kapital</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>4.516.938</b>	<b>4.516.938</b>
<b>Ukupno pasiva</b>	<b>12.999.637</b>	<b>469.996</b>	<b>4.077.627</b>	<b>1.259.902</b>	<b>4.517.222</b>	<b>23.324.384</b>
<b>Ročna neusklađenost na dan:</b>						
- 31. decembra 2024. godine	3.972.338	218.554	(3.225.728)	2.571.715	(3.536.879)	
- 31. decembra 2023. godine	3.043.480	(525.161)	(2.466.168)	2.521.330	(2.573.481)	

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE  
Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**

**29.3. Kamatni rizik**

Kamatni rizik definiše se kao rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled promena kamatnih stopa.

Predmet upravljanja rizikom kamatne stope predstavljaju sve pozicije iz bankarske knjige koje mogu prouzrokovati negativan efekat na rezultat i kapital Banke usled promene kamatne stope.

Banka kamatni rizik kontroliše praćenjem odnosa kamatonosne aktive, odnosno pasive i učešća iste u ukupnoj aktivi, odnosno pasivi, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom prati rizik od promena kamatnih stopa po kamatonosnim pozicijama aktive, pasive i vanbilansnih stavki, raspone kamatnih stopa i uticaj promene kamatnih stopa na prihode, odnosno na rashode i kapital Banke.

Ugovaranjem promenljivih kamatnih stopa, Banka u velikoj meri utiče na smanjenje rizika od promena kamatnih stopa. U praksi, izloženost Banke kamatnom riziku je ograničena, s obzirom na mogućnost usklađivanja kamata kod kredita i depozita, uz pismenu saglasnost klijenata (fizičkih lica) za izmenu obaveznih elemenata ugovora.

Banka je uspostavila jedinstven proces upravljanja kamatnim rizikom kojim se identificuje i procenjuje uticaj aktivnosti Banke na njenu izloženost riziku kamatne stope, odnosno, identificuje i procenjuje njihov uticaj na rezultat i kapital Banke.

Upravljanje kamatnim rizikom Banke podrazumeva integriran proces koji obuhvata:

1. Identifikovanje kamatnog rizika;
2. Merenje, odnosno procenu kamatnog rizika;
3. Ublažavanje kamatnog rizika;
4. Praćenje i kontrolu kamatnog rizika; i
5. Izveštavanje o kamatnom riziku.

Banka na sveobuhvatan način blagovremeno identificuje značajne izvore kamatnog rizka, što podrazumeva utvrđivanje tekuće izloženosti kamatnom riziku (kamatonosne pozicije aktive i pasive) i rizik opcije kao i izloženosti kamatnom riziku po osnovu novih poslovnih proizvoda i aktivnosti, na pozicijama koje se vode u bankarskoj knjizi.

Identifikaciju uzroka/faktora kamatnog rizika sprovodi Sektor sredstava i likvidnosti u saradnji sa Sektorom upravljanja rizicima i Sektorom finansija i plana.

Merenje kamatnog rizika Banke predstavlja kvantitativnu i kvalitativnu procenu izloženosti kamatnom riziku primenom GAP analize, racio analize, Black-Scholes modela (za rizik opcije) i stres testiranja, koji se sprovode minimalno na mesečnom nivou u redovnim uslovima poslovanja i u nadležnosti su Sektora upravljanja rizicima.

Sektor upravljanja rizicima analizira uticaj promene kamatne stope, odnosno kamatni repricing prema metodologiji za kamatno osetljive stavke aktive i pasive na mesečnom nivou i meri efekte standardnog kamatnog šoka od 200 bp na ekonomsku vrednost Banke u odnosu na bazelski limit od 20% regulatornog kapitala (Tier 1 + Tier 2), koji ujedno predstavlja i maksimalnu graničnu vrednost prihvatljivog rizika Banke.

Ublažavanje kamatnog rizika predstavlja utvrđivanje mera i pravila za ublažavanje kamatnog rizika, odnosno održavanje rizika na prihvatljivom nivou za rizični profil Banke.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

**29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**

**29.3. Kamatni rizik (Nastavak)**

Praćenjem kamatnog rizika definiše se proces stanja, promena i trendova izloženosti kamatnom riziku, Sektor upravljanja rizicima prati usklađenosć sa definisanim limitima.

Banka je u 2024. godini nastavila sprovođenje aktivnosti kontrole i merenje rizika promene kamatnih stopa primenjujući standardni kamatni šok od 200 bp na pozicije bankarske knjige po svim važnijim valutama pojedinačno i za ostale valute ukupno, čiji rezultati su prikazani u sledećoj tabeli.

Sledeća tabela prikazuje izloženost Banke riziku od promene kamatnih stopa (Repricing Gap izveštaj) na dan 31. decembra 2024. godine sa uporednim pregledom efekata za 2023. godinu.

**Promena ekonomске vrednosti knjige Banke - ukupno(zbirno)**

Vremenski period	Marginalni gap		Ponder	Uticaj na ekonomsku vrednost	
	Ukupno u RSD hiljada	Ukupno u EUR hiljada		Ukupno u RSD hiljada	Ukupno u EUR hiljada
Do 1 m	9.023.462	77.114	0.08%	7.219	62
1 - 3 m	(109.853)	(939)	0.32%	(352)	(3)
3 - 6 m	(796.942)	(6.811)	0.72%	(5.738)	(49)
6 - 12 m	(2.979.273)	(25.461)	1.43%	(42.604)	(364)
1 - 2 g	(6.195)	(53)	2.77%	(172)	(1)
2 - 3 g	(131.086)	(1.120)	4.49%	(5.886)	(50)
3 - 4 g	(115.191)	(984)	6.14%	(7.073)	(60)
4 - 5 g	(8.776)	(75)	7.71%	(677)	(6)
5 - 7 g	-	-	10.15%	-	-
7 - 10 g	(283)	-	-	-	-
10 - 15 g	-	-	-	-	-
<b>Ukupno</b>	<b>4.875.863</b>	<b>41.671</b>		<b>(55.281)</b>	<b>(472)</b>

**Rezultati stres testiranja na dan 31. decembra 2024. godine**

Regulatorni kapital na dan 31. decembra 2024.godine	2.848.362	24.342
Efekat uticaja standardnog šoka od +200bp	-1.94%	-1.94%

**Rezultati stres testiranja na dan 31. decembra 2023. godine**

Regulatorni kapital na dan 31. decembra 2023.godine	1.945.374	16.602
Efekat uticaja standardnog šoka od +200bp	-1.70%	-1.70%

Prilikom izračunavanja izloženosti Banke kamatnom riziku primenjen je standardni kamatni šok od 200 baznih poena (bp) na pozicije bankarske knjige po svim važnijim valutama pojedinačno (EUR i RSD) i za ostale valute ukupno (USD, CHF, GBP, RUB).

Kamatno osetljive pozicije bankarske knjige su raspoređene u vremenske zone na način koji je prikazan u tabelama koje slede, a ponderi koji su korišćeni se baziraju na procenjenom kamatnom skoku od 200 bp i procenjenom modifikovanom trajanju za svaku vremensku zonu koja je preuzeta iz Bazel dokumenta pod nazivom "Principles for the Management and Supervision of Interest Rate Risk".

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**

**29.3. Kamatni rizik (Nastavak)**

Banka pozicije sa fiksnom kamatnom stopom raspoređuje u vremenske zone prema preostalom roku do dospeća, a pozicije sa promenjivom kamatnom stopom raspoređuju u vremenske zone prema roku do sledeće promene kamatne stope (repricing).

Sektor upravljanja rizicima najmanje mesečno sprovodi stres testiranje materijalno značajnih rizika, uključujući efekte promene kamatnih stopa, u skladu sa prirodom i nivoom rizika kojima je Banka izložena, na prihode i ekonomsku vrednost Banke, odnosno uticaj na regulatorni kapital i adekvatnost kapitala, primenom kamatnog repricing-a, kao što je prikazano u sledećoj tabeli:

<b>Scenario</b>	<b>Promena tržišnih kamatnih stopa</b>	<b>U RSD hiljada</b>	
		<b>Kamatni rizik 2024.</b>	
1	1%	308	
2	2%	615	
3	-1%	-308	
4	-2%	-615	

<b>Scenario</b>	<b>Promena tržišnih kamatnih stopa</b>	<b>U RSD hiljada</b>	
		<b>Kamatni rizik 2023.</b>	
1	1%	159	
2	2%	317	
3	-1%	-159	
4	-2%	-317	

Prema rezultatima stres testiranja promene ekomske vrednosti u bankarskoj knjizi za 200 bp, odnosno za standardni šok koji je definisao Bazelski komitet, na kraju godine bi bilo sledeće:

1. Prema uticaju standardnog šoka na ekomsku vrednosti pojedinačno po važnjim valutama (materijalno značajnim), imali bi pozitivan efekat od 0.02% u odnosu na regulatorni kapital za promenu od 200 bp
2. Prema uticaju standardnog šoka na ekomsku vrednosti pojedinačno po važnjim valutama (materijalno značajnim), imali bi pozitivan efekat od 0.01% u odnosu na regulatorni kapital za promenu od 100 bp.

**29.4. Tržišni rizici**

Tržišni rizici su mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki Banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu.

Tržišni rizici obuhvataju: devizni rizik, cenovni rizik (po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti) i robni rizik.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE  
Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**

**29.4. Tržišni rizici (Nastavak)**

Banka nije izložena riziku promene cena instrumenata kapitala i cena robe. Osim koncentracije tržišnog rizika stranih valuta. Banka nema značajnu koncentraciju tržišnog rizika kod ostalih pozicija.

**29.4.1. Devizni rizik**

Devizni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa, a Banka mu je izložena po osnovu pozicija koje se vode u bankarskoj knjizi i u knjizi trgovanja.

ALCO odbor je odobrio limite za pozicije u svakoj materijalno značajnoj valuti u poslovanju Banke. Pozicije se prate svakodnevno kako bi se osiguralo da vrednosti datih pozicija ostanu u visini utvrđenih limita.

U skladu sa regulatornim zahtevima Narodne banke Srbije. Banka kontinuirano održava svoju deviznu poziciju - pokazatelj njenog deviznog rizika u granicama zakonski propisanog maksimuma u odnosu na kapital. Pokazatelj deviznog rizika je odnos između ukupne neto otvorene devizne pozicije (uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu) i kapitala Banke, koji se obračunavaju u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala Banke.

Banka odnos između aktive i pasive održava tako da njena ukupna neto otvorena devizna pozicija (uključujući i apsolutnu vrednost otvorene pozicije u zlatu) na kraju svakog radnog dana ne bude veća od 20% kapitala.

Tokom 2024. godine Banka je strogo vodila računa o usklađenosti pokazatelja deviznog rizika, gde je ovaj pokazatelj bio na nivou koji je ispod propisane vrednosti za celokupni period u toku godine.

Cilj upravljanja deviznim rizikom je obezbeđenje sigurnog poslovanja Banke, kroz minimiziranje negativnih efekata promene deviznog kursa na finansijski rezultat i kapital Banke, za pozicije koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja.

Banka je uspostavila jedinstven proces upravljanja deviznim rizikom kojim se identificiše i procenjuje uticaj aktivnosti Banke na njenu izloženost deviznom riziku, odnosno, identificiše i procenjuje njihov uticaj na rezultat i kapital Banke.

Upravljanje deviznim rizikom Banke podrazumeva integriran proces koji obuhvata:

1. Identifikovanje deviznog rizika;
2. Merenje, odnosno procenu deviznog rizika;
3. Ublažavanje deviznog rizika;
4. Praćenje i kontrolu deviznog rizika; i
5. Izveštavanje o deviznom riziku.

Identifikacijom deviznog rizika Banka na sveobuhvatan način blagovremeno identificiše uzroke/faktore koji dovode do nastanka deviznog rizika, što podrazumeva utvrđivanje tekuće izloženosti kao i izloženosti deviznom riziku po osnovu novih poslovnih proizvoda i aktivnosti, Ova aktivnost je u nadležnosti Sektora upravljanja rizicima, u saradnji sa Sektorom finansija i plana i Sektorom sredstava i likvidnosti.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE  
Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**

**29.4. Tržišni rizici (Nastavak)**

**29.4.1. Devizni rizik (Nastavak)**

Merenje deviznog rizika predstavlja kvantitativnu i kvalitativnu procenu izloženosti Banke deviznom riziku primenom GAP analize (valutna struktura), racio analize, VaR metodologije i stres testiranja. Sektor upravljanja rizicima na dnevnom nivou primenjuje tehnike merenja pokazatelja deviznog rizika i OCP izloženosti, a stres testiranja sprovodi kvartalno,

Sektor upravljanja rizicima sprovodi stres testove osetljivosti pozicija Banke na promene deviznih kurseva najmanje jednom kvartalno i o rezultatima testiranja informiše Izvršni odbor Banke, ALCO odbor, Odbor za reviziju, Upravni odbor Banke.

Sledeće tabele ukazuju na valute u kojima Banka ima značajne izloženosti svojih monetarnih sredstava i obaveza kojima se ne trguje na dan 31. decembra 2024. i 2023. godine.

Analiza obračunava rezultat razumno mogućih kretanja kurseva valuta u odnosu na RSD uz konstantno održavanje ostalih varijabli. Negativni iznosi u tabeli predstavljaju potencijalno smanjenje rezultata poslovanja ili kapitala, dok pozitivni iznosi predstavljaju potencijalna povećanja.

<b>U RSD hiljada</b>	<b>Promene u deviznom kursu (%)</b>	<b>Efekat na rezultat poslovanja pre oporezivanja</b>	
		<b>2024.</b>	<b>2024.</b>

**Valuta**

EUR	-20%	(649)
CHF	-20%	(23.225)
USD	-20%	(24.968)
RUB	-20%	(77.267)

**U RSD hiljada**

<b>U RSD hiljada</b>	<b>Promene u deviznom kursu (%)</b>	<b>Efekat na rezultat poslovanja pre oporezivanja</b>	
		<b>2023.</b>	<b>2023.</b>

**Valuta**

EUR	-20%	(310)
CHF	-20%	(13.417)
USD	-20%	(19.547)
RUB	-20%	(40.547)

## **NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

## 29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

## 29.4. Tržišni rizici (Nastavak)

#### **29.4.1. Devizni rizik (Nastavak)**

Sledeća tabela prikazuje izloženost Banke deviznom riziku (uključujući i valutnu klausulu) na dan 31. decembra 2024. godine.

U tabelu su uključena sredstva i obaveze po nijihovim knjigovodstvenim vrednostima.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
Za godinu završenu 31. decembra 2024.

---

**29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**

**29.4. Tržišni rizici (Nastavak)**

**29.4.1. Devizni rizik (Nastavak)**

PASIVA	EUR	USD	CHF	RUB	Ostale valute	Ukupno podbilans osetljiv na promenu deviznog kursa	Podbilans neosetljiv na promenu deviznog kursa	Ukupno
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	25.672			17		25.689	243.746	<b>269.435</b>
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	4.933.273			1.439.094		6.372.367	11.388.444	<b>17.760.811</b>
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika		172.261	4.646		18.391	195.298		<b>195.298</b>
Subordinirane obaveze						520	16.077	<b>16.597</b>
Rezervisanja	520						280.906	<b>280.906</b>
Tekuce poreske obaveze								
Odložene poreske obaveze								
Ostale obaveze	166.354					166.354	118.045	<b>284.399</b>
<b>Ukupno obaveze</b>	<b>5.125.819</b>	<b>172.261</b>	<b>4.646</b>	<b>1.439.111</b>	<b>18.391</b>	<b>6.760.228</b>	<b>12.047.218</b>	<b>18.807.446</b>
Kapital	-	-					4.516.938	<b>4.516.938</b>
<b>Ukupno pasiva</b>	<b>5.125.819</b>	<b>172.261</b>	<b>4.646</b>	<b>1.439.111</b>	<b>18.391</b>	<b>6.760.228</b>	<b>16.564.156</b>	<b>23.324.384</b>
Vanbilansne pozicije - kupovina EUR za RSD, prodaja EUR za RUB	-	-	-	-	-	-	-	
Neto devizna pozicija na dan -31. decembra 2024.	(111.227)	(2.739)	781	35.850	(910)	(114.876)		
<b>-31. decembra 2023.</b>	<b>(2.032.594)</b>	<b>2.205</b>	<b>135</b>	<b>406</b>	<b>(34)</b>	<b>(2.029.882)</b>		

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE  
Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**

**29.5. Rizici izloženosti Banke (Rizik koncentracije)**

Rizik koncentracije je rizik koji direktno ili indirektno proizlazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika, odnosno istoj ili sličnoj vrsti rizika.

Rizik koncentracije odnosi se na:

- velike izloženosti;
- grupe izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika, kao što su privredni sektori, geografska područja, vrste proizvoda i slično; i
- instrumente kreditne zaštite, uključujući i ročnu i valutnu neusklađenost između velikih izloženosti i instrumenata kreditne zaštite tih izloženosti.

Praćenje izloženosti Banke riziku izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica u nadležnosti je organizacionog dela odgovornog za odobravanje angažovanja po proizvodu. Praćenje izloženosti Banke ovom riziku obavezan je deo postupaka u fazi odobravanja angažovanja u smislu da organ - odbor koji odobrava angažovanja raspolaže podacima u vezi sa ukupnom visinom izloženosti Banke prema klijentu ili grupi povezanih lica i odnosom prema kapitalu Banke.

Banka kontrolu rizika koncentracije vrši uspostavljanjem odgovarajućih limita izloženosti koji joj omogućavaju diversifikaciju kreditnog portfolija. Pored regulatorno definisanih metoda merenja rizika koncentracije (prekoračenje limita). Banka koristi još dve često korišćene mere koncentracije: racio koncentracije i Herfindahl-Hirschman indeks (HHI).

Ublažavanje rizika koncentracije Banka sprovodi aktivnim upravljanjem kreditnim portfoliom, kao i prilagođavanjem uspostavljenih limita.

U 2024. godini, Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika koncentracije i sprovođenjem odgovarajućih aktivnosti predviđenih relevantim procedurama i odlukama o odobravanju kredita, obezbedila usklađenost svojih plasmana i ulaganja sa pokazateljima poslovanja propisanim od strane Narodne banke Srbije.

U skladu sa propisima i Politikama upravljanja rizicima Upravni odbor daje saglasnost za izlaganje Banke riziku izloženosti po pojedinim klijentima ili grupi povezanih lica i licima povezanim sa Bankom.

Dodatni nadzor pokazatelja izloženosti Banke vrši se u Sektoru upravljanja rizicima, o čemu se izveštavaju organi upravljanja Bankom. Postupci sprovođenja upravljanja ovim rizikom predmet su i kontrole unutrašnje revizije i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja.

Sektor upravljanja rizicima je pokrenuo proces implementacije Metodologije načina utvrđivanja, revizije i ukidanja internih limita prema bankama i drugim finansijskim institucijama (rizik druge ugovorne strane).

Rizik druge ugovorne strane se prati kroz proces upravljanja kreditnim rizikom i tržišnim rizicima, Sektor upravljanja rizicima prati izloženosti finansijskim institucijama sa aspekta internih i regulatornih limita koncentracije rizika i o kretanju istih izveštava Sektor sredstava i likvidnosti i ALCO odbor.

Sektor upravljanja rizicima sačinjava kvartalne izveštaje o koncentraciji potraživanja u odnosu na pojedine dužnike, grupe povezanih dužnika, privredne grane, zemlje, odnosno geografska područja i druge parametre od značaja za upravljanje kreditnim rizikom o čemu redovno izveštava Izvršni odbor Banke u formi propisanih izveštaja.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE  
Za godinu završenu 31. decembra 2024.****29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****29.6. Rizici ulaganja Banke**

Rizici ulaganja Banke, obuhvataju rizike ulaganja u kapital drugih pravnih lica i u nekretnine, postrojenja i opremu (osnovna sredstva).

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, prati se visina ulaganja Banke i visina regulatornog kapitala i obezbeđuje da ulaganje Banke u jedno lice koje ne posluje u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Banke, te da ukupna ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Izloženost riziku ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva, prati se na način da je organizacioni deo ili organ Banke nadležan za nabavku osnovnih sredstava i ulaganje u pravna lica upoznat sa trenutnim stanjem izloženosti i visinom kapitala radi blagovremenog postupanja u skladu sa propisanim limitima.

Dodatni nadzor pokazatelja izloženosti Banke vrši se u Sektoru upravljanja rizicima, o čemu se izveštavaju organi upravljanja Banke. Postupci sprovođenja upravljanja ovim rizikom predmet su i kontrole interne revizije i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja.

U 2024. godini, Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika ulaganja i obezbedila usklađenost ulaganja sa pokazateljima propisanim od strane Narodne banke Srbije.

Banka na dan 31. decembra 2024. godine nije imala ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru, dok je pokazatelj ulaganja u osnovna sredstva iznosio 14.75% regulatornog kapitala Banke.

**29.7. Rizik zemlje**

Pod rizikom koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena podrazumevaju se negativni efekti koji bi mogli uticati na njen finansijski rezultat i kapital zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od takvog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica.

Rizik zemlje obuhvata sledeće rizike:

1. političko-ekonomski rizik, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarivanja gubitka zbog nemogućnosti naplate potraživanja Banke usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa države porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj državi; i
2. rizik transfera, pod kojim se podrazumeva mogućnost ostvarenja gubitka zbog nemogućnosti naplate potraživanja iskazanih u valuti koja nije zvanična valuta države porekla dužnika, i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih država u određenoj valuti koja je utvrđena aktima državnih i drugih dužnika države porekla.

Za upravljanje rizikom zemlje kojem je Banka izložena, odgovoran je Sektor upravljanja rizicima.

Banka limite izloženosti riziku zemlje utvrđuje pojedinačno po državi porekla dužnika, a u slučaju utvrđene koncentracije izloženosti po geografskim regionima utvrđuje ih i na regionalnoj osnovi.

Prilikom određivanja nivoa ispravki vrednosti i rezervisanja po državama. Banka uzima u obzir i rizik zemlje.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE  
Za godinu završenu 31. decembra 2024.****29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****29.7. Rizik zemlje (Nastavak)**

Banka najvećim delom plasira sredstva komitentima iz Republike Srbije, dok je riziku zemlje izložena u delu sredstava koja se u određenim momentima drže na računima kod inostranih banaka.

Banka vodi politiku upravljanja rizikom zemlje na taj način što kontinuirano prati izloženost riziku zemlje u odnosu na usvojene limite, koji su određeni na osnovu rejtinga zemalja utvrđenog od kompetentnih institucija (OECD) uz redovno informisanje organa upravljanja o postojećim izloženostima.

Rizik zemlje Banka minimizira i politikom plasiranja sredstava u inostranstvo, prvenstveno kratkoročnim oročavanjem sredstava kod prvakasnih inostranih banaka.

**29.8. Operativni rizik**

Operativni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta (nenamernih i namernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Ova definicija uključuje pravni rizik, a isključuje strateški i reputacioni rizik.

Operativni rizik uključuje i: pravni rizik, rizike po osnovu uvođenja novih proizvoda, aktivnosti, procesa i sistema, kao i rizik poveravanja aktivnosti trećim licima (eksternalizacija - outsourcing) i rizik informacionog sistema.

U okviru upravljanja operativnim rizikom uključen je i regulatorni (compliance) rizik, kao sastavni deo jedinstvene procedure Sektora upravljanja rizicima i Službe za kontrolu usklađenosti poslovanja i AML, prema njihovim nadležnostima, u smislu formiranja zajedničke Baze operativnih i regulatornih rizika, praćenja jedinstvenih limita apetita rizika, kao i upravljanja i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju.

U procesu upravljanja operativnim rizikom učestvuju Upravni odbor, Izvršni odbor, Komisija za upravljanje operativnim rizikom, Odbor za reviziju i svi organizacioni delovi Banke.

Banka je uspostavila jedinstven proces upravljanja operativnim rizikom i regulatornim rizikom, kojim se identificuje i procenjuje uticaj aktivnosti Banke na njenu izloženost navedenim rizicima, odnosno, identificuje i procenjuje njihov uticaj na rezultat i kapital Banke.

Upravljanje operativnim rizikom i regulatornim rizikom Banke podrazumeva integriran proces koji obuhvata:

1. Identifikovanje rizika;
2. Merenje, odnosno procenu rizika;
3. Ublažavanje rizika;
4. Praćenje i kontrolu rizika; i
5. Izveštavanje o riziku.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE  
Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**

**29.8. Operativni rizik (Nastavak)**

Identifikacijom operativnog i regulatornog rizika Banka na sveobuhvatan način blagovremeno identificuje uzroke/faktore koji dovode do nastanka rizika, odnosno sprovodi klasifikaciju rizika za prikupljanje podataka o operativnim i regulatornim rizicima i gubicima (Baza OPR), što podrazumeva utvrđivanje tekuće izloženosti, kao i izloženosti riziku po osnovu uvođenja proizvoda/usluga u Banci i/ili poveravanja aktivnosti/usluge trećim licima (outsourcing).

Baza podataka o događajima po osnovu kojih je nastao ili je mogao nastati gubitak, u skladu sa propisanim limitom, kao posledica operativnog ili regulatornog rizika po kategorijama utvrđenim prema izvorima gubitaka i ostalim kriterijumima za opis i klasifikaciju događaja, popunjava se unosom podataka na osnovu identifikovanih rizika po vrstama poslova, od strane lica odgovornih za određene poslovne procese u Banci kroz prijavu istih Sektoru upravljanja rizicima na dalje postupanje.

Banka identificuje operativni rizik retroaktivno (kroz unos u bazu podataka o događajima) i proaktivno kroz periodične samoprocene operativnog rizika.

Merenje, odnosno procena izloženosti operativnom riziku predstavlja kvantitativnu i/ili kvalitativnu procenu identifikovanog rizika od strane Sektora upravljanja rizicima, putem primene metodologije za samoprocenu rizika, analize uticaja na poslovanje i indikatora izloženosti primenom osnovnog indikatora - minimalno godišnje, kao i putem frekvencije kretanja ključnih indikatora rizika (KRI) i stres testiranjem na kvartalnom nivou.

Prilikom preuzimanja operativnog rizika Banka se rukovodi sledećim načelima:

- vrši se analiza ključnih indikatora rizika koji dovode do nastanka događaja operativnog rizika; i
- meri se tekuća izloženost operativnom riziku i procenjuje izloženost po osnovu uvođenja novih proizvoda i aktivnosti i ustupanja aktivnosti/usluga trećim licima radi sprovođenja mera u cilju minimiziranja događaja operativnog rizika.

Procesom ublažavanja operativnog rizika Banka utvrđuje mere za ublažavanje operativnog rizika. Mere za ublažavanje operativnog rizika podrazumevaju:

- definisanje limita izloženosti;
- definisanje ključnih indikatora za praćenje i kontrolu izloženosti; i
- primenu mehanizama za prenos rizika.

Banka ima definisanu i usvojenu Politiku kontinuiteta poslovanja Banke i revidiran Plan kontinuiteta poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja (BCP), koji uključuje i Plan oporavka aktivnosti u slučaju katastrofa (DRP), a koji sa pripadajućim prilozima zajedno omogućavaju nesmetano i kontinuirano funkcionisanje svih značajnih sistema i procesa Banke, kao i ograničavanje gubitka u vanrednim situacijama, koji su bili adekvatno testirani u toku 2024. godine.

Proces praćenja i izveštavanja o efektima realizacije primenjenih mera i tehnika ublažavanja operativnog rizika sprovodi Sektor upravljanja rizicima kroz redovno izveštavanje Komisije za upravljanje operativnim rizikom i Izvršnog odbora, Služba za kontrolu usklađenosti poslovanja i AML, sprovodi identifikaciju, praćenje i izveštavanje o efektima realizacije primenjenih mera i tehnika ublažavanja regulatornog (compliance) rizika.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE  
Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**

**29.8. Operativni rizik (Nastavak)**

Sistem izveštavanja o operativnom riziku obuhvata pravovremeno izveštavanje o događajima operativnog rizika po vrstama događaja i linijama poslovanja, uzrocima i izvorima nastanka događaja, značajnosti događaja, trendu izloženosti, merama koje se planiraju ili su preduzete u cilju ublažavanja i ograničavanja posledica događaja i aktivnosti koje je Banka poverila trećim licima, kao i limita za nove proizvode.

Odluku o eksternalizaciji, odnosno promeni Pružaoca usluga i uvođenju novog proizvoda, te postupke za njenu izmenu, donosi Izvršni odbor Banke na predlog Komisije za upravljanje operativnim rizikom.

Merenje i upravljanje procesom eksternalizacije se zasniva na identifikovanju i proceni svih povezanih rizika sa aktivnostima ustupanja aktivnosti trećim licima (eksternalizacija), koji mogu imati uticaj na: kontinuitet poslovanja Banke; troškove, finansijski rezultat, likvidnost, solventnost i kapital Banke; rizični profil Banke i kvalitet pružanja usluga i reputaciju Banke. Na analogan način se postupa i u slučaju uvođenja novih proizvoda/usluga.

Tokom 2024. godine Sektor upravljanja rizicima je izveštavao Izvršni odbor Banke dostavljanjem periodičnih izveštaja o evidentiranim operativnim događajima koji mogu imati negativne efekte na kapital i adekvatnosti kapitala sa predlogom mera za njihovo otklanjanje/ublažavanje.

Na kvartalnom nivou Narodnoj banci Srbije su dostavljeni podaci o kapitalnom zahtevu za operativni rizik prema BIA pristupu sa podacima o indikatoru izloženosti koji ulazi u osnovicu za obračun. Takođe, na zahtev Narodne banke Srbije dostavljeni su podaci i o bazi operativnih događaja/gubitaka i zapisnici sa sednice Komisije za upravljanje operativnim rizikom.

U toku 2024. godine u Bazi operativnih gubitaka evidentirani su prijavljeni događaji operativnog rizika.

**29.9. Rizik prevremene otplate**

Rizik prevremene otplate je rizik da će Banka ostvariti finansijski gubitak ukoliko komitenti otplate svoje obaveze prema Banci ili zahtevaju otplatu pre ili nakon očekivanog roka.

Efekat na neto prihod od kamata, odnosno godišnji dobitak/(gubitak) pre oporezivanja i kapital, pod pretpostavkom da će 10% finansijskih instrumenata biti prevremeno plaćeno početkom godine, uz konstantno održavanje ostalih varijabli, je sledeći:

<b>U RSD hiljada</b>	<b>Efekat na neto prihod od kamata</b>	<b>Efekat na neto prihod od kamata</b>
	<b>2024.</b>	<b>2023.</b>
<b>Valuta</b>		
EUR	(4.439)	(2.334)
Ostale valute	(13.317)	(4.202)

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE  
Za godinu završenu 31. decembra 2024.****29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****29.10. Rizik informacionih sistema**

Rizik informacionog Sistema kao sastavni deo operativnog rizika je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke, postizanje poslovnih rezultata, poslovanje u skladu sa regulativama i reputaciju usled neadekvatnog upravljanja informacionim sistemom ili neke druge sistemske slabosti koja negativno utiče na sistemsku funkcionalnost ili bezbednost i/ili ugrožava kontinuitet poslovanja.

Banka upravlja rizicima informacionog sistema kroz integralni proces upravljanja operativnim rizikom i kontinuitetom poslovanja Banke kojim se definiše identifikacija, procena, analiza i praćenje operativnog rizika i povezanih rizika - rizik informacionog sistema kao i mere za njihovo ublažavanje, prevenciju i kontrolu u skladu sa pravnim regulativama i internim aktima.

Procena rizika informacionog sistema se vrši najmanje jednom godišnje u sklopu sveobuhvatne samoprocene operativnih rizika u Banci na procesima koji sadrže informacionu komponentu i prema dinamici procene Analize uticaja na poslovanje, koja podrazumeva postupak u kome organizacione jedinice Banke u saradnji sa Sektorom upravljanja rizicima sagledavaju register rizika informacionog sistema i navode u kojoj meri su izloženi pojedinim vrstama rizika informacionog sistema.

Procena rizika informacionog sistema daje mogućnost vlasnicima procesa da pravovremeno identifikuju i procene rizike, koji utiču na procese za koje su odgovorni, Nakon izvršene redovne procene rizika informacionog sistema Sektor upravljanja rizicima kreira izveštaj o proceni rizika informacionog sistema kao sastavnog dela samoprocene operativnih rizika u Banci, koji se dostavlja organima Banke na razmatranje i usvajanje.

**30. MERENJE FER VREDNOSTI**

Fer vrednost koja se navodi u finansijskim izveštajima je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u nezavisnoj transakciji. Fer vrednost se računa koristeći tržišne informacije raspoložive na datum izveštavanja kao i individualne metode procene Banke.

Fer vrednost nekog finansijskog instrumenta prikazana po njegovoj nominalnoj vrednosti je približno jednaka njegovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovo uključuje gotovinu, kao i potraživanja i obaveze bez definisane dospelosti ili fiksne kamatne stope.

Za ostala potraživanja i obaveze budući očekivani tokovi gotovine se diskontuju do njihove sadašnje vrednosti koristeći tekuće kamatne stope. Imajući u vidu da su varijabilne kamatne stope ugovorene za većinu finansijske aktive i obaveza Banke, promene u tekućim kamatnim stopama vode do promena u ugovorenim kamatnim stopama.

Kotirajuće tržišne cene se koriste za hartije kojima se trguje. Fer vrednost ostalih hartija se računa kao neto sadašnja vrednost budućih očekivanih gotovinskih tokova.

Fer vrednost neopozivih kreditnih obaveza i potencijalnih obaveza su iste kao i njihove knjigovodstvene vrednosti.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**30. MERENJE FER VREDNOSTI (Nastavak)**

**Procena finansijskih instrumenata**

Banka meri fer vrednost pomoću sledeće hijerarhije fer vrednosti koja odražava značaj inputa koji se koriste u izradi merenja:

- **Nivo 1:** Kotirane tržišne cene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičan instrument.
- **Nivo 2:** Tehnike procene koje se temelje na uočljivim inputima koji ne predstavljaju kotirane cene iz nivoa 1. bilo direktno (tj. kao cene) ili indirektno (tj. izvedeni iz cena). Ova kategorija uključuje instrumente koji su vrednovani korišćenjem: kotiranetržišne cene na aktivnim tržištima za slične instrumente; navedene cene za iste ili slične instrumente na tržištima koja se smatraju manje aktivnim; ili druge tehnike procene u kojima su svi značajni inputi direktno ili indirektno uočljivi iz tržišnih podataka.
- **Nivo 3:** Tehnike procene koje koriste značajne neuočljive inpute. Ova kategorija uključuje sve instrumente, gde tehnika vrednovanja uključuje inpute nebazirane na uočljivim podacima i neuočljivi inputi imaju značajan uticaj na vrednovanje instrumenta. Ova kategorija uključuje i instrumente koji se vrednuju na bazi kotiranih cena sličnih instrumenata gde su značajna neuočljiva podešavanja ili prepostavke potrebni da bi se odražavala razlika između instrumenata.

Fer vrednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cenama ili cenama kotiranim od strane dilera. Za sve ostale finansijske instrumente Banka određuje fer vrednosti pomoću tehnika procene.

Tehnike procene uključuju neto sadašnju vrednost i modele diskontovanog gotovinskog toka, upoređivanje sa sličnim instrumentima za koje postoji uočljiva tržišna cena i druge modele procene. Prepostavke i inputi korišćeni u tehnikama procene uključuju oslobođenje rizika i benčmark kamatne stope, kreditne marže i druge premije koje se koriste u proceni diskontne stope, cene obveznica i vlasničkih hartija, devizne kurseve, kapital i kapitalom indeksirane cene i očekivane oscilacije cena i korelacije.

Cilj tehnika procene je odrediti fer vrednost koja odražava cenu finansijskog instrumenta na dan izveštavanja koja bi bila definisana od strane učesnika na tržištu u slobodnim i nezavisnim transakcijama.

Banka koristi široko prihvaćene modele procene za određivanje fer vrednosti uobičajenih i jednostavnijih finansijskih instrumenata kao kamatne stope i valutne svopove koji koriste samo uočljive tržišne podatke i zahtevaju malo prosuđivanja i procene od strane rukovodstva. Kotirane cene i inputi za modele su obično (relativno) dostupni na tržištu za kotirane dužničke i vlasničke hartije od vrednosti, derivate kojima se trguje i jednostavne derivate, kao kamatni svopovi.

Dostupnost uočljivih tržišnih cena i inputa modela smanjuje potrebu za procenama rukovodstva te smanjuje nesigurnost povezanu s određivanjem fer vrednosti. Raspoloživost uočljivih tržišnih cena i inputa varira zavisno od proizvoda i tržišta i sklona je promenama usled specifičnih dešavanja i opštih uslova budućih tržišta.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**30. MERENJE FER VREDNOSTI (Nastavak)**

**Procena finansijskih instrumenata (Nastavak)**

Sledeća tabela prikazuje fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu mereni po fer vrednosti i analizira ih po nivou u hijerarhiji fer vrednosti u okviru kog je merenje fer vrednosti smešteno:

	<b>31.12.2024.</b>		<b>31.12.2023.</b>	
	<b>Knjigovod- stvena vrednost</b>	<b>Fer vrednost</b>	<b>Knjigovod- stvena vrednost</b>	<b>Fer vrednost</b>
<b>Finansijska (monetarna) aktiva</b>				
Gotovina i sredstva kod centralne banke	10.724.141	10.724.141	7.526.810	7.526.810
Hartije od vrednosti	-	-	-	-
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	6.296.761	6.185.032	5.486.608	5.486.608
Krediti i potraživanja od komitenata	5.858.145	5.198.124	4.726.062	4.104.541
Ostala sredstva	114.532	114.532	165.442	165.442
<b>Ukupno</b>	<b><u>22.993.579</u></b>	<b><u>22.221.829</u></b>	<b><u>17.904.922</u></b>	<b><u>17.283.401</u></b>
<b>Finansijska (monetarna) pasiva</b>				
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	269.435	269.435	342.289	342.289
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	17.956.109	17.956.109	14.537.448	14.537.448
Subordinirane obaveze	-	-	-	-
Ostale obaveze	284.399	284.399	160.391	160.391
<b>Ukupno</b>	<b><u>18.509.943</u></b>	<b><u>18.509.943</u></b>	<b><u>15.040.128</u></b>	<b><u>15.040.128</u></b>

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**30. MERENJE FER VREDNOSTI (Nastavak)**

**Procena finansijskih instrumenata (Nastavak)**

**Analiza fer vrednosti po nivou hijerarhije**

	31.12.2024.	Fer vrednost			U RSD hiljada		
		Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3			
<b>Sredstva</b>							
Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali rezultat							
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija		6.185.032			6.185.032		
Krediti i potraživanja od komitenata		4.367.034	409.953	421.137	5.198.124		
<b>Ukupno</b>		<b>10.552.066</b>	<b>409.953</b>	<b>421.137</b>	<b>11.383.156</b>		
<b>Obaveze</b>							
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama		269.435			269.435		
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima		17.956.109			17.956.109		
Subordinirane obaveze		-			-		
<b>Ukupno</b>		<b>18.225.544</b>			<b>18.225.544</b>		

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

**30. MERENJE FER VREDNOSTI (Nastavak)**

**Procena finansijskih instrumenata (Nastavak)**

**Analiza fer vrednosti po nivou hijerarhije (Nastavak)**

	<b>Fer vrednost</b>	<b>U RSD hiljada</b>			
		<b>Nivo 1</b>	<b>Nivo 2</b>	<b>Nivo 3</b>	<b>Ukupno</b>
<b>31.12.2023.</b>					
<b>Sredstva</b>					
Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali rezultat					
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	5.486.608				5.486.608
Krediti i potraživanja od komitenata	3.413.648	603.133	87.760		4.104.541
<b>Ukupno</b>	<b>8.900.256</b>	<b>603.133</b>	<b>87.760</b>		<b>9.591.149</b>
<b>Obaveze</b>					
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	342.289				342.289
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	14.537.448				14.537.448
Subordinirane obaveze	-				-
<b>Ukupno</b>	<b>14.879.737</b>				<b>14.879.737</b>

Tamo gde je moguće fer vrednost kredita i potraživanja je bazirana na uočljivim tržišnim transakcijama. Gde uočljive tržišne transakcije nisu dostupne, fer vrednost se ocenjuje koristeći modele procene, kao što su tehnike diskontovanja gotovinskih tokova.

Inputi za tehnike procene uključuju očekivane kreditne gubitke tokom životnog veka kredita, kamatne stope, stope avansa i izvorne podatke ili podatke sa sekundarnog tržišta. Za kolateralno-zavisne umanjene (obezvređene) zajmove, fer vrednost se meri na bazi vrednosti pripadajućeg kolaterala. Inputi modela mogu uključiti podatke od brokera treće strane bazirane na OTC aktivnosti trgovanja, i informacije dobijene od drugih učesnika na tržištu, što ukjučuje uočljive primarne i sekundarne transakcije.

Za unapređenje tačnosti procene kredita stanovništvu (retail) i manjih komercijalnih kredita, homogeni krediti su grupisani u portfolio sa sličnim karakteristikama kao poreklo, LTV racija, kvalitet kolaterala, tip proizvoda i dužnika, stope avansa i neizvršenja i standardne verovatnoće.

Fer vrednost depozita banaka i klijenata se ocenjuje koršćenjem tehnike diskontovanja gotovinskih tokova, primenjujući stope koje su ponuđene za depozite sličnog dospeća i uslova, Fer vrednost depozita plativih na zahtev je iznos za isplatu na dan izveštavanja.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**30. MERENJE FER VREDNOSTI (Nastavak)**

**Procena finansijskih instrumenata (Nastavak)**

**Analiza fer vrednosti po nivou hijerarhije (Nastavak)**

Tabela ispod prikazuje klasifikaciju Banke za svaku klasu finansijske imovine i obaveza po knjigovodstvenoj vrednosti i njihovu fer vrednost na dan 31. decembra 2024. godine:

	Po fer vrednosti	HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat	Po amortizo-vanoj vrednosti	Ukupna sadašnja vrednost	U RSD hiljada Fer vrednost
Gotovina i sredstva kod centralne banke	10.724.141			10.724.141	10.724.141
Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali rezultat					
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija			6.296.761	6.296.761	6.185.032
Krediti i potraživanja od komitenata			5.858.145	5.858.145	5.198.124
Ostala sredstva			114.532	114.532	114.532
<b>Ukupno sredstva</b>	<b>10.724.141</b>	<b>-</b>	<b>12.269.438</b>	<b>22.993.579</b>	<b>22.221.829</b>
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama			269.435	269.435	269.435
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima			17.956.109	17.956.109	17.956.109
Subordinirane obaveze			284.399	284.399	284.399
Ostale obaveze					
<b>Ukupno obaveze</b>	<b>18.509.943</b>	<b>18.509.943</b>	<b>18.509.943</b>	<b>18.509.943</b>	<b>18.509.943</b>

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

**30. MERENJE FER VREDNOSTI (Nastavak)**

**Procena finansijskih instrumenata (Nastavak)**

**Analiza fer vrednosti po nivou hijerarhije (Nastavak)**

Tabela ispod prikazuje klasifikaciju Banke za svaku klasu finansijske imovine i obaveza po knjigovodstvenoj vrednosti i njihovu fer vrednost na dan 31. decembra 2023. godine:

	Po fer vrednosti	HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat	Po amortizo-vanoj vrednosti	Ukupna sadašnja vrednost	Fer vrednost	U RSD hiljada
Gotovina i sredstva kod centralne banke	7.526.810			7.526.810	7.526.810	
Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali rezultat						
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija			5.486.608	5.486.608	5.486.608	
Krediti i potraživanja od komitenata			4.726.062	4.726.062	4.104.541	
Ostala sredstva			165.442	165.442	165.442	
<b>Ukupno sredstva</b>	<b>7.526.810</b>	-	<b>10.378.112</b>	<b>17.904.922</b>	<b>17.283.401</b>	
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama			342.289	342.289	342.289	
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima			14.537.448	14.537.448	14.537.448	
Subordinirane obaveze			-	-	-	
Ostale obaveze			160.391	160.391	160.391	
<b>Ukupno obaveze</b>	<b>-</b>	-	<b>15.040.128</b>	<b>15.040.128</b>	<b>15.040.128</b>	

Sledi opis metodologija i prepostavki korišćenih za određivanje fer vrednosti onih finansijskih instrumenata koji još nisu evidentirani po fer vrednosti u finansijskim izveštajima.

***Imovina za koju je fer vrednost približna knjigovodstvenoj vrednosti***

Za finansijsku imovinu i obaveze koju su likvidni ili imaju kratkoročno dospeće (manje od jedne godine) pretpostavlja se da je knjigovodstvena vrednost približna fer vrednosti, Ova prepostavka se takođe primenjuje na depozite na zahtev, štedne račune bez određenog dospeća i finansijske instrumente sa varijabilnom stopom.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**30. MERENJE FER VREDNOSTI (Nastavak)**

**Procena finansijskih instrumenata (Nastavak)**

***Finansijski instrumenti sa fiksnom stopom***

Fer vrednost finansijske imovine i obaveza sa fiksnom stopom evidentiranih po amortizovanoj vrednosti se procenjuje poređenjem tržišnih kamatnih stopa kada su prvo bitno bili priznati po tekućim tržišnim stopama ponuđenim za slične finansijske instrumente.

Procenjena fer vrednost depozita sa fiksnom stopom je zasnovana na diskontovanju gotovinskih tokova koristeći preovlađujuće kamatne stope na dug na novčanom tržištu sa sličnim kreditnim rizikom i dospelošću.

**31. INTERNA PROCENA ADEKVATNOSTI KAPITALA**

Interne procene adekvatnosti kapitala predstavljaju proces procene svih značajnih rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju. Proces interne procene adekvatnosti kapitala sadrži sledeće faze:

- a. utvrđivanje materijalne značajnosti rizika;
- b. računanje internih kapitalnih zahteva za pojedinačne rizike;
- c. utvrđivanje ukupnih internih kapitalnih zahteva; i
- d. poređenje sledećih elemenata:
  - i. kapitala obračunatog u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke i raspoloživog internog kapitala;
  - ii. minimalnih kapitalnih zahteva izračunatih u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke i internih kapitalnih zahteva za pojedinačne rizike; i
  - iii. zbiru minimalnih kapitalnih zahteva izračunatih u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke i ukupnih internih kapitalnih zahteva.

Analizom rizičnog profila Banke identifikovani su rizici za koje će Banka obračunavati kapitalne zahteve u procesu interne procene adekvatnosti kapitala, i to: kreditni rizik, tržišni rizik, operativni rizik, rizik likvidnosti, kamatni rizik u Bankarskoj knjizi, rizik koncentracije, strateški rizik, kreditno-devizni rizik i ostale materijalno značajne rizike,

Za ostale vrste rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju Banka će obračunavati kapitalne zahteve ukoliko se budu identifikovali kao materijalno značajni, primenjujući odgovarajući linearan procenat na bazi subjektivne procene rukovodstva Banke. Navedenim rizicima Banka upravlja koristeći tehnike za ublažavanje/transfer rizika i bliže su definisane i određene Procedurama za upravljanje rizicima i drugim internim aktima.

Određivanje ukupnog internog kapitala raspoloživog za pokriće rizika vrši se sabiranjem izračunatih kapitalnih zahteva za pojedinačne materijalno značajne rizike.

Poređenje iznosa potrebnog internog kapitala sa iznosom kapitala obračunatog u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje adekvatnost kapitala, vrši se najmanje jedanput godišnje, kroz izradu i analizu izveštaja u vezi sa procesom interne procene adekvatnosti kapitala, Izveštaj se radi u Sektoru upravljanja rizicima.

O obračunatoj internoj proceni adekvatnosti kapitala Sektor upravljanja rizicima na godišnjem nivou izveštava Izvršni odbor, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, Odbor za reviziju i Upravni odbor Banke.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**32. UPRAVLJANJE KAPITALOM**

**(a) Regulatorni kapital**

Banka kontinuirano upravlja kapitalom, koji predstavlja širi koncept od pozicije kapitala u bilansu stanja, sa ciljem da:

- obezbedi usaglašenost sa zahtevima vezanim za kapital koji su definisani od strane Narodne banke Srbije;
- obezbedi mogućnost dugoročnog nastavka poslovanja po principu "stalnosti poslovanja", uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama; i
- obezbedi adekvatnu kapitalnu osnovu kao podršku daljem razvoju poslovanja Banke.

Rukovodstvo Banke redovno prati pokazatelje adekvatnosti Banke i druge pokazatelje poslovanja koje propisuje Narodna banka Srbije i dostavlja kvartalne izveštaje Narodnoj banci Srbije o ostvarenim vrednostima pokazatelja.

Banka upravlja struktrom kapitala i vrši usklađivanja u skladu sa promenama u ekonomskim uslovima i rizikom karakterističnim za aktivnosti Banke. Strategija upravljanja kapitalom Banke definiše odnos prema kapitalu na način koji obezbeđuje upravljanje kapitalom na kontinuiranoj i dugoročnoj osnovi.

Cilj strategije upravljanja kapitalom je da se njenim sprovođenjem obezbedi formiranje i održavanje adekvatnog nivoa i strukture internog kapitala, kao i jačanje kapitalne osnove Banke, Strategija upravljanja kapitalom Banke je nepromenjena u odnosu na prethodnu godinu.

Narodna banka Srbije je definisala sledeće limite za kapital:

- Minimalni iznos kapitala u dinarskoj protivvrednosti od EUR 10 miliona prema zvaničnom srednjem kursu; i
- Pokazatelj adekvatnosti kapitala na nivou koji nije niži od 8%.

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 113/2016, 103/2018, 88/2019, 67/2020, 98/2020, 137/2020 i 59/2021, 67/2022, 137/2022, 48/2023, 110/2023 i 102/2024) utvrđena je metodologija izračunavanja pokazatelja adekvatnosti kapitala. Pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke jednak je odnosu kapitala i rizične aktive Banke. Kapital Banke čini zbir osnovnog kapitala i dopunskog kapitala, umanjen za odbitne stavke od kapitala definisane ovom odlukom.

Rizična aktiva predstavlja zbir ukupne aktive ponderisane kreditnim rizikom i kapitalnih zahteva za tržišne rizike, kao i kapitalnog zahteva za operativni rizik utvrđenih na način propisan navedenom odlukom, pomnoženih recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala.

Banka za izračunavanje aktive ponderisane kreditnim i tržišnim (deviznim) rizicima koristi standardizovani (SA) pristup, dok za izračunavanje indikatora izloženosti (operativni rizik) koristi metod osnovnih indikatora (BIA). Aktiva Banke ponderisana kreditnim rizikom predstavlja zbir vrednosti pozicija bilanske aktive i vanbilansnih stavki pomnoženih odgovarajućim ponderima kreditnog rizika.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE  
Za godinu završenu 31. decembra 2024.****32. UPRAVLJANJE KAPITALOM (Nastavak)**

Vrednost pozicija bilansne aktive radi obračuna aktive ponderisane kreditnim rizikom, jednaka je iznosu bruto knjigovodstvene vrednosti tih pozicija umanjene za ispravke vrednosti. Vrednost vanbilansnih stavki radi obračuna aktive ponderisane kreditnim rizikom jednaka je iznosu bruto knjigovodstvene vrednosti tih stavki umanjene za rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi i koja je pomnožena odgovarajućim faktorima konverzije.

Shodno Odluci o adekvatnosti kapitala banke Banka je dužna da pored minimalnog iznosa kapitala od EUR 10 miliona, u svakom trenutku održava kapital i na nivou koji je potreban za pokriće svih rizika kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, a najmanje u visini zbiru sledećih kapitalnih zahteva:

- kapitalnog zahteva za kreditni rizik, rizik smanjenja vrednosti kupljenih potraživanja i za rizik druge ugovorne strane za sve poslovne aktivnosti Banke i kapitalnog zahteva za rizik izmirenja/isporuke za aktivnosti iz knjige trgovanja;
- kapitalnog zahteva za cenovni rizik za aktivnosti iz knjige trgovanja;
- kapitalnog zahteva za devizni rizik i za robni rizik za sve poslovne aktivnosti Banke;
- kapitalnog zahteva za rizik prilagođavanja kreditne izloženosti za sve poslovne aktivnosti Banke (CVA); i
- kapitalnog zahteva za operativni rizik za sve poslovne aktivnosti Banke.

Za svrhe utvrđivanja regulatornog kapitala i koeficijenta adekvatnosti kapitala, osnovni kapital Banke na 31.decembar 2024. godine čini uplaćeni akcijski kapital. Odbitne stavke od kapitala su gubici iz prethodnih godina, gubitak tekuće godine, nematerijalna ulaganja i bruto iznos potraživanja od dužnika- fizičkog lica (osim poljoprivrednika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procента utvrđenog u skladu sa Odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ili će taj procenat biti veći usled odobrenja kredita, pri čemu se ova odbitna stavka primenjuje bez obzira na to da li je nakon odobrenja kredita stepen kreditne zaduženosti dužnika postao niži od tog procenta.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

**32. UPRAVLJANJE KAPITALOM (Nastavak)**

U sledećoj tabeli je prikazana struktura ukupnog regulatornog kapitala Banke na dan 31. decembra 2024. i 2023. godine, kao i pokazatelj adekvatnosti kapitala:

	<u>31.12.2024.</u>	U RSD hiljada <u>31.12.2023.</u>
<b>Regulatorni kapital</b>		
<b>Osnovni kapital</b>		
Osnovni akcijski kapital	4.632.406	4.632.406
Gubici iz prethodnih godina	(1.700.848)	(2.634.608)
Dobit/Gubitak tekuće godine	1.585.379	933.759
Revalorizacione rezerve	-	-
Nematerijalna imovina	(83.196)	(52.424)
	<b><u>2.848.362</u></b>	<b><u>1.945.374</u></b>
<b>Dopunski kapital - subordinirane obaveze</b>	-	-
<b>Ukupan osnovni i dopunski kapital</b>	<b><u>2.848.362</u></b>	<b><u>1.945.374</u></b>
<i>Odbitne stavke od kapitala:</i>		
Bruto iznos potraživanja od fizičkih lica	-	-
Potrebna rezerva za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama	-	-
<b>Ukupan kapital (1)</b>	<b><u>2.848.362</u></b>	<b><u>1.712.393</u></b>
<b>Rizična aktiva - rizikom ponderisane izloženosti</b>		
Izloženost kreditnom riziku	5.786.254	5.127.054
Izloženost operativnom riziku	2.128.510	1.201.159
Izloženost tržišnom riziku	114.876	116.479
Izloženost riziku prilagođavanja	-	-
<b>Ukupno (2)</b>	<b><u>8.029.640</u></b>	<b><u>6.444.692</u></b>
<i>Pokazatelj adekvatnost osnovnog akcijskog kapitala</i>	<b><u>35,47%</u></b>	<b><u>30,19%</u></b>
<i>Pokazatelj adekvatnost osnovnog kapitala</i>	<b><u>35,47%</u></b>	<b><u>30,19%</u></b>
<i>Pokazatelj adekvatnosti kapitala (1/2 x 100)</i>	<b><u>35,47%</u></b>	<b><u>30,19%</u></b>

Na dan 31. decembra 2024. godine regulatorni kapital Banke iznosio je RSD 2.848.362 hiljade odnosno EUR 24.342 hiljade po zvaničnom srednjem kursu na dan bilansa stanja (31. decembar 2023. godine: RSD 1.945.374 hiljada, odnosno EUR 16.602 hiljade). Pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke od 35,47% je viši od propisanog minimuma od 8% (odnosno 15,10% u skladu sa supervizorskim rešenjem NBS od 03.09.2024.godine).

Pokazatelj leveridža (Tier 1 Leverage Ratio) koji predstavlja odnos osnovnog kapitala i iznosa izloženosti Banke na dan 31. decembra 2024. godine iznosio je 10,34%.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**32. UPRAVLJANJE KAPITALOM (Nastavak)**

Dopisom Narodne banke Srbije o supervizorskoj proceni Banke i pratećim preporukama, Banka je dužna da na pojedinačnom nivou održava pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala na nivou od 8,48%, pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala na nivou od 11,33% i pokazatelj adekvatnosti kapitala na nivou od 15,10%, što predstavlja ukupan supervizorski zahtev za kapitalom koji treba uvećati za obračunati kombinovani zaštitni sloj kapitala na relevantni datum.

Na dan 31. decembra 2024. godine sveobuhvatni zahtev za kapitalom iznosio je 18,81% rizične aktive, obračunat kao zbir ukupnih supervizorskih zahteva za kapitalom i kombinovanog zaštitnog sloja kapitala na taj dan.

Prema Odluci Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala na dan 31. decembra 2024. godine Banka je imala dovoljno kapitala da zadovolji minimalne zahteve Narodne banke Srbije.

**(a) Pokazatelji poslovanja Banke - usaglašenost sa zakonskim pokazateljima**

Banka je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa pokazateljima poslovanja propisanim Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije donetim na osnovu navedenog Zakona.

Otvoreni pokazatelji poslovanja Banke na dan 31. decembra 2024. godine bili su sledeći:

<b>Pokazatelji poslovanja</b>	<b>Propisani</b>	<b>Otvoreni</b>
1. Regulatorni kapital	Minimum EUR 10 miliona	24.342 hiljade
2. Pokazatelj adekvatnosti kapitala	Minimum 8%	35,47%
1. Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala	Minimum 4,5%	35,47%
2. Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala	Minimum 6%	35,47%
5. Ulaganja Banke	Maksimum 60% kapitala	14,75%
6. Izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica	Maksimum 25% kapitala	15,70%
7. Zbir svih velikih izloženosti u odnosu na kapital	Maksimum 400%	231,22%
8. Pokazatelji likvidnosti na dan:		
- u prvom mesecu poslednjeg kvartala 2023. godine	Minimum 1	3,45
- u drugom mesecu poslednjeg kvartala 2023. godine	Minimum 1	3,07
- u trećem mesecu poslednjeg kvartala 2023. godine	Minimum 1	3,28
9. Uži pokazatelj likvidnosti	Minimum 0,5	2,08
10. Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom (LCR)	Minimum 100% Maksimum 20% kapitala	538,09%
11. Pokazatelj deviznog rizika		4,03%

Na dan 31. decembra 2024. godine, Banka je usaglasila sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE  
Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

---

**33. PREUZETE I POTENCIJALNE OBAVEZE**

**(a) Sudski sporovi**

Na dan 31. decembra 2024. godine. Banka se javlja kao tužena strana u 102 sudskih sporova. Ukupno procenjeni iznos tužbenih zahteva iznosi RSD 252.354 hiljada.

Prema proceni Službe pravnih poslova i advokata Banke očekuje se pozitivan ishod za određeni broj sporova, dok je za određene sporove ishod neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 28. uz finansijske izveštaje, na dan 31. decembra 2024. godine. Banka je formirala rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 1.077 hiljada.

Rukovodstvo Banke procenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda preostalih sudskih sporova u toku iznad iznosa za koje je izvršeno rezervisanje.

**(b) Poreski rizici**

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji poreski period je otvoren tokom perioda od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Rukovodstvo Banke smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim finansijskim izveštajima pravilno iskazane.

**34. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA**

Banka je u skladu sa članom 18. Zakona o računovodstvu izvršila usaglašavanje plasmana i obaveza sa svojim dužnicima i poveriocima. i o tome postoji verodostojna dokumentacija.

Usaglašavanje je izvršeno na dan 31.10.2024.godine.

Od ukupnog iznosa potraživanja za usaglašavanje, neusaglašena potraživanja ukupno iznose 143.951 hiljada dinara, odnosno 0,64%.

Od ukupnog iznosa obaveza za usaglašavanje, neusaglašene obaveze ukupno iznose 252 hiljade dinara, odnosno 0,00%.

Budući da je u izvodima otvorenih stavki stajala klauzula da "ukoliko primalac izvoda ne vrati izvod u određenom roku smatra se da je stanje obaveza i potraživanja usaglašeno". Banka smatra da su stanja i za one izvode koji nisu vraćeni usaglašena.

**35. DEVIZNI KURSEVI**

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne banke Srbije utvrđeni na međubankarskom deviznom tržištu. korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2024. i 2023. godine u funkcionalnu valutu. za pojedine glavne strane valute su:

	<b>2024</b>	<b>2023</b>
EUR	117.0149	117.1737
USD	112.4386	105.8671
CHF	124.5237	125.5343
RUB	1.0557	1.1764

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**  
**Za godinu završenu 31. decembra 2024.**

**36. UTICAJ GLOBALNE MAKROEKONOMSKE NESTABILSNOTI NA POSLOVANJE BANKE**

Početkom marta 2022. godine došlo je do povećane nestabilnosti na svetskim finansijskim i robnim tržištima usled eskalacije konflikta u Ukrajini, koji i dalje traje i koji je praćen uvođenjem sankcija određenim ruskim kompanijama i pojedincima. Pored toga, u oktobru 2023. godine, počeo je sukob na Bliskom istoku između Izraela i Palestine.

Ovi događaji doveli su do višestrukih problema koji utiču na stabilnost globalne ekonomije, rastuće stope inflacije, energetsku nestabilnost i nesigurnost u globalnom bankarskom sektoru, koji mogu imati značajne finansijske efekte na mnoge entitete. To uključuje entitete sa fizičkim operacijama u pogodenim područjima i sektorima, kao i indirektnе interesne strane (npr. dobavljači i kupci, investitori i zajmodavci).

Banka ima nematerijalnu direktnu izloženost prema Rusiji i Ukrajini, kao i zemljama Bliskog istoka, i po tom osnovu nije bilo negativnih efekata u 2024. i 2023. godini i u narednom periodu ne očekuje značajni uticaj po osnovu direktne izloženosti prema ovim zemljama.

Uprkos ograničenoj direktnoj izloženosti, usled nastavka sukoba i dalje makroekonomske nestabilnosti, može se očekivati dodatni negativan uticaj na globalnu ekonomiju, posebno na cene energenata, promene deviznih kurseva, kamatne stope, berzanske aktivnosti, poremećaje lanaca snabdevanja i pojačane inflatorne pritiske, koji mogu indirektno uticati na poslovanje Banke.

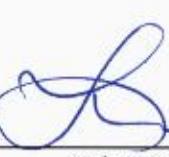
Rukovodstvo Banke pažljivo prati i procenjuje potencijalni uticaj globalne makroekonomske nestabilnosti i preduzima sve neophodne mere kako bi se obezbedila stabilnost poslovanja Banke, međutim, buduće efekte nije moguće predvideti sa razumnoj sigurnošću.

**37. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA**

Nakon datuma Bilansa Stanja nije bilo značajnijih događaja.

Beograd. 31.03.2025. godine

  
 Nataša Đoković  
 Lice odgovorno za sastavljanje  
 finansijskih izveštaja

  
 Valentina Keša  
 Predsednik Izvršnog  
 odbora

  
 AKCIJONARSKO DRUŠTVO  
 API Bank a.d. Beograd  
 API  
 bank  
 Beograd

  
 Radomir Stevanović  
 Član Izvršnog  
 odbora



## GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU 2024.

Mart 2025. godine

## Contents

1.	Uvodna reč predsednika Izvršnog odbora .....	3
2.	Osnovne informacije o API Bank a.d. Beograd .....	4
3.	Makroekonomsko okruženje i bankarski sektor .....	5
3.1.	Bruto domaći proizvod .....	5
3.2.	Industrijska proizvodnja .....	5
3.3.	Spoljnotrgovinska razmena .....	6
3.4.	Inflacija .....	6
3.5.	Zaposlenost i zarade .....	7
3.6.	Devizni kurs .....	7
4.	Finansijski položaj i ostvareni rezultat .....	8
5.	Upravljanje rizicima .....	13
5.1.	Kreditni rizik .....	14
5.2.	Rizik likvidnosti .....	15
5.3.	Kamatni rizik .....	17
5.4.	Tržišni rizici .....	19
5.5.	Rizik koncentracije .....	20
5.6.	Rizici ulaganja Banke .....	21
5.7.	Rizik zemlje .....	21
5.8.	Operativni rizik .....	22
5.9.	Rizik informacionih sistema .....	24
6.	Korporativno upravljanje .....	25
7.	Doprinos zajednici .....	27
8.	Principi i strategija budućeg razvoja .....	29
9.	Događaji nakon datuma izveštajnog perioda .....	30

## 1. Uvodna reč predsednika Izvršnog odbora

Poštovani klijenti, partneri,

Protekle godine realizovali smo niz aktivnosti i projekata sa ciljem da se pozicioniramo kao pružalac kvalitetnih finansijskih usluga, da opravdamo poverenje postojećih klijenata, ali i da zadobijemo poverenje novih. Još jedna turbulentna godina na globalnom planu učvrstila je naš stav i namjeru da u široj društvenoj zajednici budemo viđeni kao pouzdan partner u poslu i podrška u životu.

Nastavljen je trend pozitivnog poslovanja naše Banke, u vidu rasta dobiti od 70% više od prethodne godine, zasnovan na rastu prihoda od kamata u iznosu od 73%, kao i rastu prihoda od naknada i provizija od 176%. Takođe, u odnosu na prethodnu poslovnu godinu beležimo rast bilansne aktive od 29%. Opravdano smo učvrstili poverenje klijenata, čiji su depoziti porasli za 24% u odnosu na 2023. godinu.

Jačanje Banke kroz uključivanje ostvarene dobiti u kapital, rezultiralo je adekvatnošću kapitala u iznosu od 35,47%, čime je taj podatak iznad proseka na bankarskom tržištu. Koeficijent teško naplativih kredita (NPL) od 1,74% na kraju 2024. godine, i dalje je na istorijski niskom nivou za Banku, i praćeno adekvatnim upravljanjem Bankom predstavlja dobru osnovu za dalji rast i razvoj poslovanja.

Sagledavanje potreba svakog klijenta ponaosob, uvažavanje njihovih jedinstvenih karakteristika i shodno tome - pružanje adekvatnih rešenja, je pristup koji čini suštinu naše poslovne filozofije. Nastavljen je rad na kontinuiranom unapređenju automatizovanja servisa radi poboljšanja

produktivnosti, ujedno su završeni i važni tehnološki projekti u vezi za daljim podizanjem informacione bezbednosti.

Orijentisani smo ka modernizacij, ne zapostavljajući pri tome lični kontakt, kao deo bankarske tradicije na kojoj, čvrsto verujemo, mora da se zasniva i budućnost. Kao zadatke za predstojeći period postavili smo: dalje širenje baze klijenata, pružanje visoko kvalitetnih usluga, nastavak digitalizacije i razvoja elektronskih servisa, uz održavanje zdravih finansijskih pokazatelja.

Profesionalizam i fleksibilnost, promptne reakcije na promene u regulativi i tehnologiji, kao i konzervativni pristup u upravljanju rizicima - definisani su kao ključne osnove na kojima će se temeljiti naše buduće poslovanje. Društvena odgovornost sagledavana kroz donacije će i dalje biti sastavni deo podržavanja lokalne zajednice, dok je API tim podržan raznim stručnim treninzima i edukacijama, tim bildingom i korporativnim događajima - spreman za buduće uspehe.

API Banka izražava spremnost da uloži svoje znanje i energiju u pravcu unapređenja naših partnerskih poslovnih odnosa i poboljšanja kvaliteta vašeg života, razvojem naših usluga i brenda.

U ime svog tima i svoje lično ime, zahvaljujem vam na saradnji, poverenju i lojalnosti, na kojima smo svi zajedno radili tokom prethodnih godina.

S poštovanjem,  
Valentina Keša,  
Predsednik Izvršnog odbora

API Bank a.d. Beograd  
Godišnji izveštaj o poslovanju 2024.god

## 2. Osnovne informacije o API Bank a.d. Beograd

API BANK a.d. BEOGRAD, raniji naziv VTB Banka (u daljem tekstu "Banka"), osnovana je 11. jula 2008. godine, na osnovu Rešenja Narodne banke Srbije br. 2158 od 3. marta 2008. godine.

Dana 26. jula 2018. godine, sprovedena je promena vlasništva nad 100% akcija VTB Banke a.d. Beograd, tako da je jedini vlasnik akcija Banke, postalo privredno društvo "AZRS INVEST" d.o.o. Beograd, srpska kompanija u vlasništvu ruskog investititora Andrey Zakharovich Shlyakhovoy, a Odlukom Skupštine akcionara od 24. septembra 2018. godine, utvrđeno je novo poslovno ime Banke - API Bank a.d. Beograd.

Promena poslovnog imena Banke u API Bank a.d. Beograd je registrovana u Agenciji za privredne registre dana 18. oktobra 2018. godine.

API Bank a.d. Beograd je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i platnog prometa u inostranstvu i u skladu sa Zakonom o bankama dužna je da posluje na principima likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti.

Sedište Banke se nalazi u Beogradu, Bulevar Vojvode Bojovića br. 6-8.

Mrežu Banke na dan 31.12.2024. godine čine: filijala u Beogradu, Balkanska ulici br.2, filijala u Beogradu, Makedonska ulica br 44 i filijala u Novom Sadu, ulica Narodnog fronta br. 12.

Banka nema ogranke i nje vršila otkup sopstvenih akcija.

Organi upravljanja Bankom jesu Skupština banke, Upravni odbor i Izvršni odbor.

Na dan 31.12.2024. godine, Uprvani odbor Banke čini ukupno pet članova, dok istim predsedava gospodin Vladislav Shlyakhovoy koji obavlja funkciju predsednika.

Članovi izvršnog odbora jesu Valentina Keiša, koja i predsedava istim, kao i Radomir Stevanović, član.

Drugi organi koje je Banka formirala na osnovu Zakona o bankama su: Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, Kreditni odbori, kao Odbor za reviziju.

Banka je na dan 31. decembra 2024. godine imala 96 zaposlena radnika (31. decembar 2023. godine: 87 zaposlenih).

U kvalifikacionoj strukturi zaposlenih na kraju 2023. godine učešće zaposlenih sa visokom stručnom spremom iznosilo je 57%, dok je u starosnoj strukturi učešće mlađih od 40 godina iznosilo 32%.

Banka ulaže u usavršavanje veština i znanja zaposlenih kroz eksterne i interne obuke, kako bi zaposleni bili opremljeni veštinama potrebnim za adekvatno obavljanje i realizaciju zadataka. Posebnu pažnju Banka posvećuje internoj komunikaciji kako bi svi zaposleni bili upoznati sa strateškim ciljevima i rezultatima, najvažnijim izazovima i aktivnostima i kako bi svi zaposleni mogli na pravi način da odgovore na zahteve koje Banka postavlja i da prepoznaju svoju ulogu u njoj.

### 3. Makroekonomsko okruženje i bankarski sektor

#### 3.1. Bruto domaći proizvod

Na osnovu ocene Republičkog zavoda za statistiku (RZS), bruto domaći proizvod u četvrtom kvartalu 2024. godine, ostvario je realan rast od 3,3% u odnosu na isti period prethodne godine.

Desezonirana serija podataka pokazuje rast bruto domaćeg proizvoda u četvrtom kvartalu 2024. godine od 1,1% u odnosu na prethodni kvartal.

Posmatrano po delatnostima, u četvrtom tromesečju 2024. godine, u odnosu na isti period prethodne godine, značajan realni rast bruto dodatne vrednosti zabeležen je u sektoru trgovine na veliko i malo i popravke motornih vozila, saobraćaja i skladištenja i uslugasmeštaja i ishrane 6,0% i sektoru informisanja i komunikacija 9,8% i sektoru industrije i snabdevanja vodom i upravljanja otpadnim vodama, 3,5%. Realni pad bruto dodate vrednosti zabeležen je u sektoru poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, 7,6% i sektoru gradevinarstva, 5,5%.

Posmatrano po agregatima upotrebe bruto domaćeg proizvoda, u četvrtom kvartalu 2024. godine, u odnosu na isti period prethodne godine, realni rast zabeležen je kod izdataka za finalnu potrošnju domaćinstava, 3,8%, izdataka za finalnu potrošnju neprofitnih institucija koje pružaju usluge domaćinstvima (NPID), 4,5%, bruto investicija u osnovna sredstva, 1,2%, izvoza robe i usluga, 3,1% i uvoza robe i usluga, 7,1%. Realni pad zabeležen je kod izdataka za finalnu potrošnju države, 0,3%.

#### 3.2. Industrijska proizvodnja

Procenjeno je da je ukupna ekonomska aktivnost u Republici Srbiji u 2024. godini, merena realnim kretanjem bruto domaćeg proizvoda (BDP), zabeležila rast od 3,9% u odnosu na 2023. godinu.

Bruto investicije u osnovna sredstva u 2024. godini, merene stopama realnog rasta, zabeležile su rast od 9,2% u odnosu na prethodnu godinu.

Poljoprivredna proizvodnja ostvarila je u 2024. godini pad fizičkog obima od 8,8%. U istom periodu industrijska proizvodnja zabeležila je rast od 3,0%, a prerađivačka industrija rast od 4,4%.

Vrednost izvedenih radova u građevinarstvu u 2024. godini beleži realni rast od 8,6% u odnosu na prethodnu godinu. Promet u trgovini na malo ostvario je realni rast od 5,9%, dok je promet u trgovini na veliko nominalno veći za 5,0%. Spoljnotrgovinska robna razmena, u evrima, u 2024. godini, u odnosu na 2023, pokazuje rast izvoza za 1,7% i rast uvoza za 5,6%. U okviru sektora Usluge smeštaja i ishrane u 2024. godini procenjen je realni rast ugostiteljstva od 8,3%, dok je broj noćenja turista povećan za 1,4%. U 2024. godini u odnosu na 2023, registrovano je povećanje fizičkog obima saobraćaja od 9,3% i pad fizičkog obima telekomunikacija za 0,9%.

Prema rezultatima Ankete o radnoj snazi, u trećem kvartalu 2024. godine, stopa zaposlenosti iznosi 51,9%, dok je stopa nezaposlenosti 8,1%.

Prosečne zarade bez poreza i doprinosa u 2024. godini, u odnosu na prethodnu godinu, nominalno su veće za 14,2%, a realno za 9,2%.

Procenjena godišnja stopa inflacije iznosi 4,3%.

### 3.3. Spoljnotrgovinska razmena

Ukupna spoljnotrgovinska robna razmena Srbije za period januar-decembar 2024. godine iznosi:

- 73.831,8 miliona dolara – porast od 4,3% u odnosu na isti period prethodne godine;
- 68.189,6 miliona evra – rast od 4,1% u odnosu na isti period prethodne godine.

Izvezeno je robe u vrednosti od 31.586,4 mil. dolara, što čini rast od 2,1% u odnosu na isti period prethodne godine, a uvezeno je robe u vrednosti od 42.245,4 mil. dolara, što je za 6% više nego u istom periodu prethodne godine.

Izvoz robe, izražen u evrima, imao je vrednost od 29.162,1 miliona, što čini rast od 1,8% u poređenju sa istim periodom prethodne godine. Uvoz robe imao je vrednost od 39.027,5 miliona, što predstavlja povećanje od 5,9% u odnosu na isti period prošle godine.

Deficit iznosi 10.659,0 mil. dolara, što čini povećanje od 19,8% u odnosu na isti period prethodne godine. Izražen u evrima, deficit iznosi 9.865,4 miliona, što je povećanje od 19,9% u poređenju sa istim periodom prethodne godine.

Pokrivenost uvoza izvozom je 74,8% i manja je od pokrivenosti u istom periodu prethodne godine, kada je iznosila 77,7%.

Spoljnotrgovinska robna razmena bila je najveća sa zemljama sa kojima Srbija ima potpisane sporazume o slobodnoj trgovini. Zemlje članice Evropske unije čine 58,3% ukupne razmene.

Naš drugi po važnosti partner jesu zemlje CEFTA, sa kojima imamo suficit u

razmeni od 3.063,8 mil. dolara, koji je rezultat uglavnom izvoza: žitarica i proizvoda od njih, pića, nafte i naftnih derivata, električne energije i drumskih vozila. Izvoz Srbije iznosi 4.862,5 a uvoz 1.798,7 mil. dolara za posmatrani period. Pokrivenost uvoza izvozom je 270,3%. Izraženo u evrima, izvoz iznosi 4.490,3 a uvoz 1.660,5 mil. evra (suficit je 2.829,8 mil. evra, a pokrivenost uvoza izvozom 270,4%).

### 3.4. Inflacija

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, na nivou 2024. godine prosečana godišnja inflacija iznosila je 4,6%.

Na mesečnom nivou, potrošačke cene su u decembru povećane za 0,1%, po osnovu rasta cena unutar bazne inflacije (0,4%) i cena energetika (0,3%), koji su ublaženi nižim cenama neprerađene hrane (-1,7%).

Rast cena u okviru bazne inflacije bio je vođen rastom cena pojedinih proizvoda (obuća i odeća, proizvodi kućne hemije), a u manjoj meri i rastom cena komunalnih usluga. Na međugodišnjem nivou, bazna inflacija je u decembru blago usporila i iznosila je 5,3%.

Na rast cena energetika u decembru odrazilo se poskupljenje naftnih derivata od 0,4%. Međugodišnji rast cena energetika u decembru je iznosio 0,5%.

U okviru cena hrane, prvi put od maja, na mesečnom nivou je zabeleženo sniženje cena (-0,3%), uz različita kretanja unutar osnovnih potkategorija prehrambene inflacije. Pad cena neprerađene hrane vođen je nižim cenama povrća, voća i mesa, dok je unutar kategorije prerađene hrane zabeležen blagi rast (0,3%). Posmatrano na međugodišnjem nivou, rast cena hrane je u decembru bio nešto

API Bank a.d. Beograd  
 Godišnji izveštaj o poslovanju 2024.god  
 niži u odnosu na ukupnu inflaciju i  
 iznosio je 4,0%.

### 3.5. Zaposlenost i zarade

Prosečna zarada (bruto) obračunata za decembar 2024. godine iznosila je 148.428 dinara, dok je prosečna zarada bez poreza i doprinosu (neto) iznosila 108.312 dinara.

Rast bruto zarada u periodu januar-decembar 2024. godine u odnosu na isti period prošle godine iznosio je 14,2% nominalno, odnosno 9,2% realno, dok je prosečna neto zarada veća za 14,1% nominalno, odnosno 9,1% realno.

U poređenju sa istim mesecom prethodne godine, prosečna bruto zarada za decembar 2024. godine nominalno je veća za 13,8%, a realno za 9,1%, dok je prosečna neto zarada nominalno veća za 13,9%, odnosno 9,2% realno.

Medijalna neto zarada za decembar 2024. godine iznosila je 79 624 dinara, što znači da je 50% zaposlenih ostvarilo zaradu do navedenog iznosa.

### 3.6. Devizni kurs

U decembru je vrednost dinara prema evru gotovo nepromenjena, dok je u 2024. godini dinar nominalno ojačao prema evru za 0,1%.

Narodna banka Srbije je na međubankarskom deviznom tržištu u decembru neto kupila 410 miliona evra, radi održavanja relativne stabilnosti kursa dinara prema evru.

U 2024. godini Narodna banka Srbije je na međubankarskom deviznom tržištu neto kupila 2.725 miliona evra, radi održavanja relativne stabilnosti kursa dinara prema evru.

Na taj način, Narodna banka Srbije je i u 2024. godini, i pored snažnih pritisaka na domaćem deviznom tržištu, sačuvala relativnu stabilnost kursa dinara prema evru, sprečavajući prekomerno jačanje dinara prema evru, a pritom znatno doprinoseći daljem uvećanju deviznih rezervi.

## 4. Finansijski položaj i ostvareni rezultat

### AKTIVA

u 000 RSD

AKTIVA	2024	2023	Δ abs	Δ %
Gotovina i sredstva kod centralne banke	10.724.141	7.526.810	3.197.331	42%
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	6.296.761	5.486.608	810.153	15%
Krediti i potraživanja od komitenata	5.858.145	4.726.062	1.132.083	24%
Nematerijalna imovina	83.196	52.425	30.771	59%
Nekretnine, postrojenja i oprema	210.133	88.287	121.846	138%
Poreska sredstva	37.476	11.443	26.033	228%
Ostala sredstva	114.532	165.442	(50.910)	-31%
<b>UKUPNO AKTIVA</b>	<b>23.324.384</b>	<b>18.057.077</b>	<b>5.267.307</b>	<b>29%</b>

Banka 2024.godinu završava sa ukupnom bilasnom sumom od RSD 23.324.384 hiljade dinara, što predstavlja rast od 29,2% u odnosu na prethodnu godinu.

Najveće učešće u ukupnoj aktivi banke zauzima pozicija Gotovina i sredstva kod centralne banke (46%), a zatim slede Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (27%), kao i pozicija Krediti i potraživanja od komitenata (25%).

U apsolutnim iznosima, najveći međugodišnji rast beleže pozicija Gotovina i sredstva kod centralne banke, kao i pozicija Krediti i potraživanja od komitenata.

Rast pozicije Gotovina i sredstva kod centralne banke se odnosi na rast sredstva u valuti RSD. Strukturno sagledavano, najveći deo ove pozicije čine Depoziti viškova likvidnih sredstava (76%), a zatim slede Obavezna rezerva u valuti EUR (12%) i Tekući i žiro računi (9%).

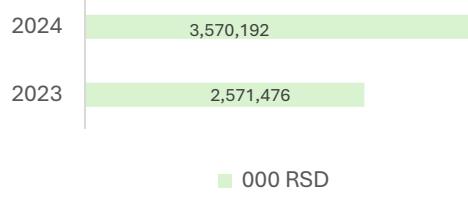
Poziciju Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija najvećim delom čine potraživanja koje Banka ima

prema NBS po osnovu REPO plasmana (51%), kao i ostali depoziti u stranoj valuti (31%).

Vođena trendom iz prethodnih godina, tokom 2024. godine Banka je nastavila da jača kreditni portfolio pružajući svojim klijentima podršku kroz plasiranje kako kratkoročnih, tako i dugoročnih kredita.

Tokom izveštajne godine, Banka je segmentu korporativnih klijenata plasirala kredite u ukupnom obimu od RSD 3.600.850 hiljada dinara, od čega se najveći deo odnosi na kredite za likvidnost i obrtna sredstva. Sagledavajući valutnu strukturu novoplasiranih kredita 62% se odnosi na dinarske kredite, dok 38% novoplasiranih kredita čine krediti sa valutnom klauzulom. Dalje, Banka je kroz faktoring tokom godine plasirala iznos od RSD 74.502 hiljade dinara čime je još jednom pružila podršku razvoju poslovanja svojih klijenta.

### Novi plasmani privreda



Sa druge strane, rast kreditnog portfolija u segmentu poslovanja sa stanovništvom obeležilo je plasiranje novoodobrenih kredita u ukupnom iznosu od RSD 421.952 hiljada. Najveći deo ovako iskazanih plasmana odnosio se na plasiranje stambenih kredita (96%), dok je manji deo plasiran kroz gotovinske kredite (4%).

### Novi plasmani stanovništvo



Poziciju Nekretnine, postrojenja i oprema najvećim delom čine računarska i telekomunikaciona oprema i kancelarijski nameštaj, dok se najznačajnije povećanje tokom godine na ovoj poziciji odnosilo na priznavanje efekata po osnovu MSFI 16-Lizing.

## PASIVA

u 000 RSD

PASIVA	2024	2023	Δ abs	Δ %
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	269.435	342.289	(72.854)	-21%
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	17.956.109	14.537.448	3.418.661	24%
Rezervisanja	16.597	50.255	(33.658)	-67%
Tekuće poreske obaveze	280.906	35.136	245.770	699%
Odložene poreske obaveze	0	0	0	0%
Ostale obaveze	284.399	160.391	124.008	77%
<b>UKUPNO OBAVEZE</b>	<b>18.807.446</b>	<b>15.125.519</b>	<b>3.681.927</b>	<b>24%</b>
Akcijski kapital	4.632.407	4.632.407	0	0%
Gubitak	(1.700.848)	(2.634.608)	933.760	-35%
Dobitak	1.585.379	933.759	651.620	70%
Rezerve	0	0	0	0%
<b>UKUPNO KAPITAL</b>	<b>4.516.938</b>	<b>2.931.558</b>	<b>1.585.380</b>	<b>54%</b>
<b>UKUPNO PASIVA</b>	<b>23.324.384</b>	<b>18.057.077</b>	<b>5.267.307</b>	<b>29%</b>

Tokom izveštajne godine, Banka je svoje resurse usmerila ka daljoj izgradnji čvrstih drosa sa klijentima što se i reflektovalo kroz međugodišnji rast pozicije Depoziti i ostale finansijske obaveze prema klijentima od 24%.

U strukturi ukupnih obaveza, pozicija Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima čini 95% (77% ukupne pasive). Detaljnije sagledavano, transakcioni depoziti beleže učešće od 49% u ovoj poziciji.

Kada je u pitanju sektorska struktura depozitnog portfolija komitenata, 53% čine depoziti fizičkih lica, dok se na depozite pravnih lica odnosi 47%.

Na dan 31. decembar 2024. godine, upisani i uplaćeni kapital Banke sastoji se od

Pozicija Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci, najvećim delom obuhvata obaveze u valuti RSD (78%), dok se 22% odnosi na obaveze u stranoj valuti.

9.264.813 komada obični akcija (31. decembar 2023 godine: 9.264.813 komada običnih akcija), pojedinačne nominalne vrednosti RSD 500.

Regulatorni kapital Banke na dan 31. decembar 2024. godine iznosio je RSD 2.848.362 hiljade (31. decembar 2023 godine: RSD 1.945.374 hiljade) odnosno EUR 24.342 hiljada prema zvaničnom srednjem kursu na dan izveštavanja i iznad je minimalnog iznosa kapitala od EUR 10 miliona propisanog Zakonom o bankama.

## BILANS USPEHA

Tokom 2024. godine Banka beleži najbolje rezultate dosadašnjeg poslovanja sagledavano kroz ostavrenu dobit pre

oporezivanja u iznosu od RSD 1.875.388 hiljada, odnosno RSD 1.585.379 nakon oporezivanja (2023. godina: RSD 970.133 hiljada pre oporezivanja, odnsono RSD 933.759 hiljada nakon oporezivanja).

u 000 RSD

Bilans uspeha	2024	2023	Δ abs	Δ %
Prihodi od kamata	1.072.772	620.543	452.229	73%
Rashodi od kamata	(276.801)	(103.605)	(173.196)	167%
Neto prihod po osnovu kamata	795.971	516.938	279.033	54%
Prihodi od naknada i provizija	2.599.915	943.294	1.656.621	176%
Rashodi naknada i provizija	(644.186)	(117.658)	(526.528)	448%
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	1.955.729	825.636	1.130.093	137%
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	0	(56)	56	-100%
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorenih valutne klauzule	(11.043)	386.828	(397.871)	-103%
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(145.736)	(112.379)	(33.357)	30%
Ostali poslovni prihodi	11.007	10.989	18	0%
<b>UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD</b>	<b>2.605.928</b>	<b>1.627.956</b>	<b>977.972</b>	<b>60%</b>
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(353.733)	(331.501)	(22.232)	7%
Troškovi amortizacije	(84.390)	(76.703)	(7.687)	10%
Ostali prihodi	15.555	21.556	(6.001)	-28%
Ostali rashodi	(307.972)	(271.175)	(36.797)	14%
<b>DOBITAK/(GUBITAK) PRE OPOREZIVANJA</b>	<b>1.875.388</b>	<b>970.133</b>	<b>905.255</b>	<b>93%</b>
Porez na dobit	(280.906)	(35.136)	(245.770)	699%
Dobitak po osnovu odloženih poreza	(9.103)	(1.238)	(7.865)	635%
<b>DOBITAK/(GUBITAK) PERIODA</b>	<b>1.585.379</b>	<b>933.759</b>	<b>651.620</b>	<b>70%</b>

Poslovanje banke tokom 2024.godine obeležio je međugodišnji rast Ukupnog neto poslovnog prihoda od 60%.

Neto prihodi po osnovu kamata beleže međugodišnju stopu rsata od 54%, dok

najveći apsolutni rast beleži pozicija Neto prihoda po osnovu naknada i provizija.

U strukturi ukupnih poslovnih prihoda, prihodi od kamata čine 29%, dok prihodi od naknada i provizija čine 71%.

Neto prihodi od kamata dostigli su nivo od RSD 795.971 hiljade dinara, dok u strukturi ovih prihoda najveće učešće beleže prihodi ostavreni iz odnosa sa Narodnom bankom Srbije (43%), zatim prihodi od kamata od preduzeća (29%), prihodi od kamata od drugih banka (25%), kao i prihodi od kamata od stanovništva (4%).

Kada su u pitanju rashodi kamata najveće učešće tokom 2024.godine beleže rashodi kamata od stanovništva (71%), a zatim rashodi kamata od prema preduzećima (27%).

Neto prihodi od naknada i provizija dostigli su nivo od RSD 1.955.729 hiljada i isti su za RSD 1.130.093 hiljada veći od prošlogodišnjih.

U strukturi ukupnih poslovnih rashoda, 60% čine rashodi po osnovu naknada i provizija,

Sagledavano prema vrstama finansijskih instrumenata, ostavreni prihodi od kamata najvećim delom odnose se na prihode po osnovu Kredita i potraživanja od komitenata (29%), Ostali plasmani i depoziti kod NBS (28%), Krediti i potraživanja od banaka (25%), Repo plasmani kod Narodne banke Srbije (14%), Krediti i potraživanja od stanovništva (4%) i Obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije (1%).

26% rashodi po osnovu kamata i 14% rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po vrednosti kroz bilans uspeha.

Troškovi zarada, nakanada zarada i ostali lični rashodi ostvareni su u nivou od RSD 353.733 hiljade dinara. Najveće učešće imaju Troškovi zarada i naknada (72%), kao i troškovi poreza i doprinsa na zarade i naknade zarada (25%), dok ostatak čine Rezervisanja po osnovu naknada za neiskorišćene odmore i Ostali lični rashodi.

## VANBILANS

u 000 RSD	2024	2023	Δ abs	Δ %
Garancije i ostale preuzete buduće obaveze	2,766,380	1,910,801	855,579	45%
Druge vanbilansne pozicije	11,875,165	10,024,269	1,850,896	18%
Stanje na dan 31. decembra	14,641,545	11,935,070	2,706,475	23%

Razvoj poslovanja Banka beleži i kroz rast vanbilansnih pozicija, tako da su na kraju 2024.godine one dostigle nivo od RSD 14.641.545 hiljada.

U apsolutnim vrednostima, najveći rast beleži pozicija Druge vanbilansne pozicije gde najveći rast beleži pozicija materijalna sredstva obezbeđenja, hipoteke i zaloge.

Rast pozicije Garancije i ostale preuzete buduće obaveze najvećim delom se odnose na povećanje odobrenih činidbenih garancija u dinarima.

## 5. Upravljanje rizicima

Rizik je karakterističan za bankarsko poslovanje, ali se njime upravlja posredstvom procesa neprekidnog identifikovanja, merenja i praćenja, uspostavljanja ograničenja rizika i primenom drugih kontrola.

Banka je po prirodi svoje delatnosti izložena sledećim najznačajnijim vrstama rizika:

- kreditnom riziku,
- riziku likvidnosti,
- kamatnom riziku i
- tržišnom riziku (koji obuhvata devizni rizik i ostale tržišne rizike).

Banka je takođe izložena i uticaju operativnog rizika koji obuhvata: pravni rizik, rizike po osnovu uvođenja novih proizvoda, aktivnosti, procesa i sistema, kao i rizik poveravanja aktivnosti trećim licima, tj. eksternalizacije - outsourcing i rizik informacionog sistema.

Značajni rizici Banke su i: kamatni rizik u bankarskoj knjizi, rizika izloženosti Banke prema jednom licu, ili grupi povezanih lica, rizika ulaganja Banke u druga pravna lica i osnovna sredstva, kao i rizika koji se odnose na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena i rizika prevremene otplate, a koje Banka takođe mora kontinuirano pratiti.

Upravni i Izvršni odbor Banke su odgovorni za sveobuhvatni pristup upravljanja rizicima, kao i za odobravanje strategije i principa upravljanja rizicima. Pored toga, Banka je uspostavila odvojena nezavisna tela odgovorna za upravljanje i praćenje rizika.

Organi Banke nadležni za upravljanje rizikom permanentno prate promene u zakonskoj regulativi, analiziraju njihov uticaj na visinu rizika na nivou Banke i preduzimaju mere na usaglašavanju poslovanja i procedura sa

novim propisima u okvirima kontrolisanog rizika.

U cilju uspostavljanja jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i obezbeđenja funkcionalne i organizacione odvojenosti aktivnosti upravljanja rizicima od redovnih poslovnih aktivnosti, Banka je formirala Sektor upravljanja rizicima. U delokrugu ovog sektora je upravljanje rizikom likvidnosti Banke, deviznim i ostalim tržišnim rizicima, kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi, upravljanje rizikom izloženosti Banke prema licu ili grupi povezanih lica, rizikom ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva, rizikom izloženosti ka zemlji porekla lica prema kome je Banka izložena, operativnim rizicima i razvoj internih metodologija za procenu, merenje i upravljanje rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju. U delokrugu ovog sektora je i upravljanje kreditnim rizikom Banke i davanje preporuka za izloženosti Banke koje su pod uticajem dejstva kreditnog rizika.

Sektor sredstava i likvidnosti je odgovoran za upravljanje aktivom i obavezama Banke, kao i sveukupnom finansijskom strukturu. Pored toga, ovaj sektor je odgovoran za finansiranje i likvidnost Banke.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (u daljem tekstu "ALCO odbor") prati izloženost Banke rizicima koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih obaveza, potraživanja i vanbilansnih staki, donosi i predlaže mere za upravljanje deviznim rizikom, kamatnim rizikom i rizikom likvidnosti.

Unutrašnja revizija kontroliše proces upravljanja rizicima u Banci najmanje jednom godišnje od strane unutrašnje revizije, koja ispituje adekvatnost procedura, kao i usaglašenost Banke sa usvojenim procedurama. Unutrašnja revizija razmatra rezultate svog rada sa rukovodstvom Banke i izveštava Odbor za reviziju o svojim nalazima i preporukama.

Rizici Banke se mere korišćenjem metoda koji odražava kako očekivane gubitke koji mogu nastati u normalnim okolnostima tako i neočekivane gubitke, koji predstavljaju procenu krajnjih gubitaka zasnovanu na statističkim modelima. Modeli koriste verovatnoću izvedenu na osnovu istorijskih podataka, prilagođenu tako da odražava trenutno ekonomsko okruženje. Banka takođe koristi metod najgorih scenarija koji se mogu desiti kao posledica dešavanja ekstremnih događaja za koje postoji mala verovatnoća da se dese.

Praćenje i kontrola rizika je prvenstveno zasnovano na uspostavljanju limita. Ovi limiti odražavaju poslovnu strategiju i tržišno okruženje Banke, kao i nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Pored toga, Banka prati i meri kapacitet prihvatljivog nivoa izloženosti rizicima uzimajući u obzir ukupnu izloženost svim tipovima rizika i aktivnostima.

Sakupljene informacije iz svih poslovnih aktivnosti se ispituju i obrađuju da bi se identifikovali, analizirali i kontrolisali novi rizici. Ove informacije se prezentuju i objašnjavaju Upravnom odboru, Izvršnom odboru, Sektoru upravljanja rizicima i rukovodiocima svih poslovnih jedinica. Izveštaji sadrže ukupnu kreditnu izloženost, prognozu plasmana, odstupanja od postavljenih limita, merenje tržišnog rizika, raciju likvidnosti i promene profila rizika.

Rukovodstvo Banke kvartalno ocenjuje adekvatnost ispravki vrednosti plasmana. Odboru za reviziju se kvartalno dostavlja opsežan izveštaj o rizicima koji sadrži sve neophodne informacije za ocenu i izvođenje zaključaka o rizicima kojima je Banka izložena. Za svaki nivo u Banci sastavljuju se posebni izveštaji o upravljanju rizicima, kako bi se obezbedilo da sve poslovne jedinice imaju pristup opširnim, neophodnim i ažurnim informacijama.

## 5.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci.

Kreditni rizik Banke uslovjen je kreditnom sposobnošću dužnika, njegovom urednošću u izvršavanju obaveza prema Banci, kao i kvalitetom instrumenata obezbeđenja naplate potraživanja Banke, a identificuje se, meri, procenjuje i prati u skladu sa internom regulativom za upravljanje kreditnim rizikom, kao i odlukama kojima se uređuju klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke, odnosno adekvatnost kapitala.

Politikom za upravljanje rizicima, procedurama za upravljanje kreditnim rizikom i procedurama za odobravanje, puštanje i naplatu plasmana definiše se proces upravljanja kreditnim rizikom pojedinačnih plasmana i rizika na nivou portfolija, odnosno postupci identifikovanja, merenja i praćenja (kontrole) plasmana, a posebno onih sa povišenim nivoom rizika. Banka se, u skladu sa navedenim procedurama, angažuje kod korisnika koji imaju odgovarajući bonitet i za koje se procenom utvrdi da je nivo rizika prihvatljiv imajući u vidu odnos i povezanost kategorija rizika i profitabilnosti.

Banka kontroliše i upravlja kreditnim rizikom uspostavljanjem limita, kojima definiše nivo rizika koji je voljna da prihvati na nivou pojedinačnih komitenata, geografskth područja i industrija, kao i kroz praćenje izloženosti tim rizicima. Izloženost riziku se kontinuirano prati putem periodičnih procena mogućnosti dužnika da izvršavaju obaveze prema Banci i drugim poveriocima. Banka je uspostavila proces praćenja kvaliteta kredita da bi obezbedila blagovremenu identifikaciju potencijalnih promena u kreditnoj sposobnosti komitenata, uključujući redovnu kontrolu sredstava obezbeđenja. Limiti u odnosu na

## API Bank a.d. Beograd

Godišnji izveštaj o poslovanju 2024.god komitente se utvrđuju korišćenjem sistema klasifikacije kreditnog rizika, koji svakog komitenta klasificuje prema određenom kreditnom rangu, kao i prema internoj metodologiji koja definiše nivo izloženosti koji je Banka spremna da prihvati prema pojedinačnom dužniku ili grupi povezanih lica.

Klasifikacija komitenata je predmet redovnog sagledavanja. Proces praćenja kvaliteta kredita omogućava Banci da proceni potencijalne gubitke kao rezultat rizika kojima je izložena i da preduzme korektivne mere.

Donošenje odluka o izlaganju kreditnom riziku je prema politici Banke centralizovano i koncentrisano u okviru Kreditnog odbora za privredu i stanovništvo. Odluka Kreditnog odbora se donosi po razmatranju predloga koji je dat od strane nadležnih sektora uključenih u kreditni proces i Sektora upravljanja rizicima.

Uslovi odobrenja svakog plasmana privredi se određuju individualno, a u zavisnosti od vrste klijenta, namene za koju se plasman odobrava, procenjene kreditne sposobnosti, ponuđenog obezbeđenja kao i od trenutne situacije na tržištu. Uslovi obezbeđenja koji prate svaki plasman su takođe opredeljeni analizom boniteta klijenta, vrstom izloženosti kreditnom riziku, ročnošću plasmana kao i samim iznosom. Svi plasmani Banke se zasnivaju na relevantnim odobrenjima, koja određuju odredbe i ostale uslove njihove implementacije.

Izveštavanje o kreditnom riziku vrši se na kontinuiranoj osnovi na nivou ukupnog portfolija Banke kao i na nivou pojedinačnog klijenta. U skladu sa zahtevima akcionara, izveštavanje o kreditnom riziku se vrši na mesečnoj osnovi kada se daje pregled portfolija, kašnjenja, kretanje ispravki vrednosti i rezervisanja i kapitala Banke.

Banka izdaje garancije i akreditive svojim komitentima, po osnovu kojih Banka ima

potencijalnu obavezu da izvrši plaćanje u korist trećih lica. Na ovaj način Banka se izlaže rizicima srodnim kreditnom riziku, koji se mogu prevazići kontrolnim procesima i procedurama koje se koriste za ublažavanje kreditnog rizika. Kreditni rizik koji je proistekao iz derivativnih finansijskih instrumenata je, u svakom trenutku, ograničen na one instrumente sa pozitivnom fer vrednošću koji su evidentirani u bilansu stanja. Kreditni rizik derivata se limitira utvrđivanjem maksimalno moguće fer vrednosti ukupnog portfolia derivata kao i maksimalno mogućom pozitivnom fer vrednošću svake pojedinačne transakcije. Banka nije izložena ovom riziku, s obzirom na to da nema značajnijih derivativnih finansijskih instrumenata.

Pregled izloženosti kreditnom riziku, prikazan u neto iznosu, bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja na dan 31. decembra 2024. i 2023. godine dat je u narednom pregledu:

Na dan 31. decembra 2024. godine 25.12% neto izloženosti kreditnom riziku odnosi se na kredite i potraživanja od komitenata (31. decembar 2023. godine: 26.17%), 3.38% na neiskorišćene preuzete obaveze (31. decembar 2023. godine: 3.43%) i 27.00% na kredite i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (31. decembar 2023. godine: 30.38%).

## 5.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospele obaveze, i to zbog povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava), ili otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

## API Bank a.d. Beograd

### Godišnji izveštaj o poslovanju 2024.god

Osnovni cilj upravljanja rizikom likvidnosti je održavanje nivoa likvidnih sredstava, kako bi se uredno i na vreme izmirivale dospele obaveze po bilansnim i vanbilansnim poslovima na nivou Banke.

Upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva upravljanje svim pozicijama aktive i pasive Banke koje mogu uticati na nemogućnost Banke da ispunjava svoje dospele obaveze.

Da bi se smanjio ili ograničio ovaj rizik, rukovodstvo Banke nastoji da diversifikuje svoje izvore finansiranja, da upravlja aktivom razmatrajući njenu likvidnost, i da prati buduće novčane tokove i dnevnu likvidnost Banke. To uključuje procenu očekivanih novčanih tokova i postojanje visoko rangiranih sredstava obezbeđenja koja mogu biti korišćena za osiguranje dodatnih finansijskih sredstava, ukoliko se to zahteva.

Banka je uspostavila jedinstven proces upravljanja rizikom likvidnosti kojim se identificuje i procenjuje uticaj aktivnosti Banke na njenu izloženost riziku likvidnosti, odnosno, identificuje i procenjuje njihov uticaj na rezultat i kapital Banke.

Upravljanje rizikom likvidnosti Banke podrazumeva integriran proces koji obuhvata:

- Identifikovanje rizika likvidnosti;
- merenje, odnosno procenu rizika likvidnosti;
- Ublažavanje rizika likvidnosti;
- Praćenje i kontrolu rizika likvidnosti; i
- Izveštavanje o riziku likvidnosti.

Identifikaciju uzroka/ranih signala upozorenja krize likvidnosti sprovodi Sektor sredstava i likvidnosti u saradnji sa Sektorom upravljanja rizicima i Sektorom finansija, na osnovu informacija koje dostavljaju organizacioni delovi za rad sa privredom i stanovništvom, kao i nosioci sistema upravljanja rizikom likvidnosti (Upravni odbor i/ili Izvršni odbor) i članovi ALCO Odbora.

Merenje, odnosno procenu rizika likvidnosti predstavljaju kvantitativna i/ili kvalitativna procena identifikovanog rizika likvidnosti i ista je u nadležnosti Sektora upravljanja rizicima. Merenje, odnosno procena rizika likvidnosti obuhvata primenu GAP analize, racio analize i stres testa.

Ublažavanje rizika likvidnosti predstavlja utvrđivanje mera i pravila za ublažavanje rizika putem uspostavljanja sistema limita, odnosno održavanje rizika na prihvatljivom nivou za rizični profil Banke.

Prihvatljiv nivo izloženosti Banke riziku likvidnosti zavisi od: strukture aktive i njene mogućnosti da se konvertuje u likvidna sredstva, koncentracije izvora sredstava, kao i valutne strukture sredstava i izvora sredstava, na osnovu kojih se omogućava limitiranje negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke, odnosno obezbeđuje dovoljan nivo likvidnih sredstava za ispunjavanje dospelih obaveza i finansiranje povećanja aktive.

Ublažavanje rizika likvidnosti obuhvata definisanje:

- Limita izloženosti riziku likvidnosti (osnovnih i dodatnih limita); i
- Mera zaštite od rizika likvidnosti.

Praćenjem rizika likvidnosti definiše se proces analize stanja, promena i trendova izloženosti riziku likvidnosti. Sektor upravljanja rizicima upravlja rizikom likvidnosti koristeći definisane interne limite u okviru regulatornih limita i propisane mere zaštite od kritičnog niskog nivoa likvidnosti, odnosno prati usklađenost sa definisanim limitima.

Sektor sredstava i likvidnosti u saradnji sa drugim organizacionim delovima, sprovodi mere za smanjenje/ublažavanje rizika likvidnosti i o rezultatima sprovedenih mera obaveštava Sektor upravljanja rizicima i ALCO odbor. ALCO odbor, donosi Odluku o tome da li će se i u kojoj meri sprovoditi predložene mere, odnosno da li je izloženost

API Bank a.d. Beograd

Godišnji izveštaj o poslovanju 2024.god riziku likvidnosti prihvatljiva, imajući u vidu uticaj na indikatore rizičnog profila Banke - apetit za likvidnost.

Način postupanja i rešavanja privremenih i dugoročnih kriza likvidnosti bliže je definisan Kriznim planom likvidnosti i opcijama oporavka, koje su bliže opisane kroz Plan oporavka Banke za 2024. godinu. U cilju upravljanja kratkoročnom likvidnošću Banke, koriste se analize ročnosti priliva i odliva po osnovu različitih stavki aktive i pasive. Upravljanje srednjoročnom i dugoročnom likvidnošću se obavlja projekcijama strukture bilansa stanja na osnovu planiranih poslovnih aktivnosti Banke i Strategije Banke.

ALCO Odbor je odgovoran za upravljanje rizikom likvidnosti, uspostavljanje kontrolnih mehanizama za praćenje izloženosti riziku likvidnosti, kao i donošenje relevantnih zaključaka za minimiziranje izloženosti riziku, donošenje predloga Odluka za odlučivanje Izvršnog odbora Banke - naročito, pitanja politike likvidnosti i prikupljanja sredstava, kao i ostalih pitanja koje se odnose na upravljanje aktivom i pasivom Banke a koja su od značaja za finansijsku stabilnost Banke.

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da njeni komitenti raspolažu svojim sredstvima u Banci u skladu sa ugovorenim rokovima.

Sektor sredstava i likvidnosti dnevno prati osnovne parametre likvidnosti nastojeći da uravnoteži prilive i odlive sredstava tako da se dnevni pokazatelj likvidnosti kreće u okviru limita propisanih od strane Narodne banke Srbije.

Osnov za kvalitetno upravljanje i obezbeđivanje potrebnog nivoa likvidnosti jeste usklađenost ročnosti plasmana sa njihovim izvorima. Odlučivanje o ročnosti plasmana zasniva se na podacima o

ročnosti depozita, a posebno na informacijama o kretanju depozita značajnih deponenata, kao i njihovih potreba na kratki rok. Prilikom odlučivanja Banka naročito vodi računa o potrebi da se sredstva iz kratkoročnih izvora ne koriste za dugoročne plasmane,

Nivo likvidnosti Banke iskazuje se pokazateljem njene likvidnosti, užim pokazateljem likvidnosti Banke, kao i pokazateljem pokrića likvidnom aktivom (LCR).

Na dan 31. decembra 2024. godine, uži pokazatelj likvidnosti je iznosio 2.08 dok je LCR pokazatelj iznosio 538% i iznad su propisanih graničnih vrednosti.

Izvori finansiranja se kontinuirano prate kako bi se održala diversifikacija izvora finansiranja po valuti, geografskom poreklu, davaocu izvora, proizvodima i dospećima.

### 5.3. Kamatni rizik

Kamatni rizik definiše se kao rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled promena kamatnih stopa.

Predmet upravljanja rizikom kamatne stope predstavljaju sve pozicije iz bankarske knjige koje mogu prouzrokovati negativan efekat na rezultat i kapital Banke usled promene kamatne stope.

Banka kamatni rizik kontroliše praćenjem odriosa kamatonosne aktive, odnosno pasive i učešća iste u ukupnoj aktivi, odnosno pasivi. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom prati rizik od promena kamatnih stopa po kamatonosnim pozicijama aktive, pasive i vanbilansnih stavki, raspone kamatnih stopa i uticaj promene kamatnih stopa na prihode, odnosno na rashode i kapital Banke.

API Bank a.d. Beograd

Godišnji izveštaj o poslovanju 2024.god

Ugovaranjem promenljivih kamatnih stopa, Banka u velikoj meri utiče na smanjenje rizika od promena kamatnih stopa. U praksi, izloženost Banke kamatnom riziku je ograničena, s obzirom na mogućnost usklađivanja kamata kod kredita i depozita, uz pismenu saglasnost klijenata (fizičkih lica) za izmenu obaveznih elemenata ugovora.

Banka je uspostavila jedinstven proces upravljanja kamatnim rizikom kojim se identificuje i procenjuje uticaj aktivnosti Banke na njenu izloženost riziku kamatne stope, odnosno, identificuje i procenjuje njihov uticaj na rezultat i kapital Banke.

Banka podrazumeva upravljanje kamatnim rizikom kao proces koji obuhvata:

- Identifikovanje kamatnog rizika;
  - Merenje, odnosno procenu kamatnog rizika;
  - Ublažavanje kamatnog rizika;
  - Praćenje i kontrolu kamatnog rizika; i
- Izveštavanje o kamatnom riziku.

Banka na sveobuhvatan način blagovremeno identificuje značajne izvore kamatnog rizika, što podrazumeva utvrđivanje tekuće izloženosti kamatnom riziku (kamatnosne pozicije aktive i pasive) i rizik opcije kao i izloženosti kamatnom riziku po osnovu novih poslovnih proizvoda i aktivnosti, na pozicijama koje se vode u bankarskoj knjizi.

Sektor sredstava i likvidnosti u saradnji sa Sektorom upravljanja rizicima i Sektorom finansija identificuje uzroke/faktore kamatnog rizika.

Merenje kamatnog rizika Banke predstavlja kvantitativnu i kvalitativnu procenu izloženosti kamatnom riziku primenom GAP analize, racio analize, obračuna neto kamatnih prihoda u uslovima stresnih scenarija, Black-Scholes modela (za rizik opcije) i stres testiranja, koji se sprovode minimalno na mesečnom nivou u redovnim

uslovima poslovanja i u nadležnosti su Sektora upravljanja rizicima.

Sektor upravljanja rizicima analizira uticaj promene kamatne stope, odnosno kamatni repricing prema metodologiji za kamatno osetljive stavke aktive i pasive na mesečnom nivou i meri efekte standardnog kamatnog šoka od 200 odnosno 300 bp na ekonomsku vrednost Banke u odnosu na bazelski limit od 20% regulatornog kapitala (Tier 1 + Tier 2), koji ujedno predstavlja i maksimalnu graničnu vrednost prihvatljivog rizika Banke.

Ublažavanje kamatnog rizika predstavlja utvrđivanje mera i pravila odnosno održavanje rizika na prihvatljivom nivou za rizični profil Banke.

Praćenjem kamatnog rizika definiše se proces stanja, promena i trendova izloženosti kamatnom riziku. Sektor upravljanja rizicima prati usklađenost sa definisanim limitima.

Banka je u 2024.godini prilikom izračunavanja izloženosti nastavila sprovođenje aktivnosti kontrole i merenja rizika promene kamatnih stopa primenjujući standardni kamatni šok od 200 baznih poena (bp) odnosno 300 baznih poena (bp) na pozicije bankarske knjige po svim važnijim valutama pojedinačno (EUR, RSD i RUB) i za ostale valute ukupno (USD, CHF, GBP, CNY).

Izloženost Banke riziku od promene kamatnih stopa na ekonomsku vrednost kapitala na dan 31. decembra 2024. godine iznosi 2.28% (na dan 31. decembar 2023. godine iznosilo je 1.20%).

Sektor upravljanja rizicima najmanje jedanput mesečno sprovodi stres testiranje materijalno značajnih rizika, uključujući efekte promene kamatnih stopa, u skladu sa prirodom i nivoom rizika kojima je Banka izložena, na prihode i ekonomsku vrednost Banke, odnosno uticaj na regulatorni kapital i adekvatnost kapitala, primenom kamatnog repricing-a.

## 5.4. Tržišni rizici

Tržišni rizici su mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki Banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu.

Tržišni rizici obuhvataju:

- devizni rizik,
- cenovni rizik (po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti) i
- robni rizik.

Banka nije izložena riziku promene cena instrumenata kapitala i cena robe. Osim koncentracije tržišnog rizika stranih valuta, Banka nema značajnu koncentraciju tržišnog rizika kod ostalih pozicija.

Devizni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa, a Banka mu je izložena po osnovu pozicija koje se vode u bankarskoj knjizi i u knjizi trgovanja. ALCO odbor je odobrio limite za pozicije u svakoj materijalno značajnoj valuti u poslovanju Banke. Pozicije se prate svakodnevno kako bi se osiguralo da vrednosti datih pozicija ostanu u visini utvrđenih limita.

Pokazatelj deviznog rizika je odnos između ukupne neto otvorene devizne pozicije (uključujući i absolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu) i kapitala Banke, koji se obračunavaju u skladu sa Odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala Banke.

U skladu sa regulatornim zahtevima Narodne banke Srbije, Banka kontinuirano održava svoju deviznu poziciju - pokazatelj njenog deviznog rizika u granicama zakonski propisanog maksimuma u odnosu na kapital, odnosno da na kraju svakog dana ne bude veća od 20% kapitala.

Tokom 2024. godine ovaj pokazatelj je bio na nivou koji je ispod propisane vrednosti za celokupni period u toku godine.

Cilj upravljanja deviznim rizikom je obezbeđenje sigurnog poslovanja Banke, kroz minimiziranje negativnih efekata promene deviznog kursa na finansijski rezultat i kapital Banke, za pozicije koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja. Banka je uspostavila proces upravljanja deviznim rizikom kojim se identificuje i procenjuje uticaj aktivnosti Banke na njenu izloženost deviznom riziku, odnosno, identificuje i procenjuje njihov uticaj na rezultat i kapital Banke.

Upravljanje deviznim rizikom Banke podrazumeva integriran proces koji obuhvata:

Identifikovanje deviznog rizika;

- Merenje, odnosno procenu deviznog rizika;
- Ublažavanje deviznog rizika;
- Praćenje i kontrolu deviznog rizika; i
- Izveštavanje o deviznom riziku.

Sektora upravljanja rizicima, u saradnji sa Sektorom finansijskih sredstava i likvidnosti na sveobuhvatan način blagovremeno identificuje uzroke/faktore koji dovode do nastanka deviznog rizika, što podrazumeva utvrđivanje tekuće izloženosti kao i izloženosti deviznom riziku po osnovu novih poslovnih proizvoda i aktivnosti.

Merenje deviznog rizika predstavlja kvantitativnu i kvalitativnu procenu izloženosti Banke deviznom riziku primenom valutne strukture, VaR metodologije i stres testiranja. Sektor upravljanja rizicima na dnevnom nivou primenjuje tehnikе merenja pokazatelja deviznog rizika i OCP izloženosti, a stres testiranja sprovodi kvartalno.

Sektor upravljanja rizicima sprovodi stres testove osetljivosti pozicija Banke na promene deviznih kurseva najmanje jednom kvartalno i o rezultatima testiranja informiše Izvršni odbor Banke, ALCO odbor, Odbor za

API Bank a.d. Beograd  
Godišnji izveštaj o poslovanju 2024.god  
reviziju, Upravni odbor Banke i akcionara  
Banke.

Pokazatelj deviznog rizika na dan 31. decembra 2024. iznosio je 4.03% (5.99% na dan 31.decembar 2023. godine).

## 5.5. Rizik koncentracije

Rizik koncentracije je rizik koji direktno ili indirektno proizlazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika, odnosno istoj ili sličnoj vrsti rizika.

Rizik koncentracije odnosi se na:

- velike izloženosti;
- grupe izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika, kao što su privredni sektori, geografska područja, vrste proizvoda i slično; i
- instrumente kreditne zaštite, uključujući i ročnu i valutnu neusklađenost između velikih izloženosti i instrumenata kreditne zaštite tih izloženosti.

Praćenje izloženosti Banke riziku izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica u nadležnosti je organizacionog dela odgovornog za odobravanje angažovanja po proizvodu. Praćenje izloženosti Banke ovom riziku obavezan je deo postupaka u fazi odobravanja angažovanja u smislu da organ - odbor koji odobrava angažovanja raspolaže podacima u vezi sa ukupnom visinom izloženosti Banke prema klijentu ili grupi povezanih lica i odnosom prema kapitalu Banke.

Banka kontrolu rizika koncentracije vrši uspostavljanjem odgovarajućih limita izloženosti koji joj omogućavaju diversifikaciju kreditnog portfolija. Pored regulatorno definisanih metoda merenja rizika koncentracije (prekoračenje limita), Banka koristi Herfindahl-Hirschman indeks(HHI).

Herfindahl-Hirschman indeks predstavlja zbir kvadrata svih procentualnih učešća izloženosti u regulatornom kapitalu.

Što je kreditni portfolio više diversifikovan (manja koncentracija), to su vrednosti indeksa manje.

U 2024. godini, Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika koncentracije sprovodenjem odgovarajućih aktivnosti predviđenih relevantim procedurama i odlukama o odobravanju kredita, i time obezbedila usklađenost svojih plasmana i ulaganja sa pokazateljima poslovanja propisanim od strane Narodne banke Srbije.

U skladu sa propisima i Politikama upravljanja rizicima Upravni odbor daje saglasnost za izlaganje Banke riziku izloženosti po pojedinim klijentima ili grupi povezanih lica i licima povezanim sa Bankom.

Dodatni nadzor pokazatelja izloženosti Banke vrši se u Sektoru upravljanja rizicima, o čemu se izveštavaju organi upravljanja Bankom. Postupci sprovođenja upravljanja ovim rizikom predmet su i kontrole unutrašnje revizije i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja.

Banka kroz proces upravljanja kreditnim i tržišnim rizikom prati i rizik druge ugovorne strane. Sektor upravljanja rizicima prati izloženosti finansijskim institucijama sa aspekta internih i regulatornih limita koncentracije rizika i o kretanju istih izveštava Sektor sredstava i likvidnosti, ALCO odbor. Sektor upravljanja rizicima putem kvartalnih izveštaja o koncentraciji potraživanja u odnosu na pojedine dužnike, grupe povezanih dužnika, privredne grane, zemlje, odnosno geografska područja i druge parametre od značaja za upravljanje kreditnim rizikom o čemu redovno izveštava Izvršni odbor Banke u formi propisanih izveštaja.

## 5.6. Rizici ulaganja Banke

Rizici ulaganja Banke, obuhvataju rizike ulaganja u:

- kapital drugih pravnih lica,
- nekretnine,
- postrojenja i opremu (osnovna sredstva).
- U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, prati se visina ulaganja Banke i visina regulatornog kapitala i obezbeđuje da ulaganje Banke u jedno lice koje ne posluje u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Banke, te da ukupna ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke. Izloženost riziku ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva, prati se na način da je organizacioni deo ili organ Banke nadležan za nabavku osnovnih sredstava i ulaganje u pravna lica upoznat sa trenutnim stanjem izloženosti i visinom kapitala radi blagovremenog postupanja u skladu sa propisanim limitima.
- Sektor upravljanja rizicima vrši dodatni nadzor pokazatelja izloženosti Banke, o čemu se izveštavaju organi upravljanja Banke. Postupci sprovođenja upravljanja ovim rizikom predmet su i kontrole interne revizije i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja. U 2024. godini, Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika ulaganja i obezbedila usklađenost ulaganja sa pokazateljima propisanim od strane Narodne banke Srbije.

- Banka na dan 31. decembra 2024. godine nije imala ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru, dok je pokazatelj ulaganja u osnovna sredstva iznosio 14.75% regulatornog kapitala Banke.

## 5.7. Rizik zemlje

Pod rizikom koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena podrazumevaju se negativni efekti koji bi mogli uticati na njen finansijski rezultat i kapital zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica.

Rizik zemlje obuhvata sledeće rizike:

- političko-ekonomski rizik, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarivanja gubitka zbog nemogućnosti naplate potraživanja Banke usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa države porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj državi;
- rizik transfera, pod kojim se podrazumeva mogućnost ostvarenja gubitka zbog nemogućnosti naplate potraživanja iskazanih u valuti koja nije zvanična valuta države porekla dužnika, i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih država u određenoj valuti koja je utvrđena aktima državnih i drugih dužnika države porekla.

Sektor upravljanja rizicima je odgovoran za upravljanje rizikom zemlje kojem je Banka izložena. Banka limite izloženosti riziku zemlje utvrđuje pojedinačno po državi porekla dužnika, a u slučaju utvrđene koncentracije izloženosti po geografskim regionima - utvrđuje ih i na regionalnoj

API Bank a.d. Beograd

Godišnji izveštaj o poslovanju 2024.god osnovi. Prilikom određivanja nivoa ispravki vrednosti i rezervisanja po državama, Banka uzima u obzir i rizik zemlje.

Banka najvećim delom plasira sredstva komitentima iz Republike Srbije, dok je riziku zemlje izložena u delu sredstava koja se u određenim momentima drže na računima kod inostranih banaka. Banka vodi politiku upravljanja rizikom zemlje na taj način što kontinuirano prati izloženost riziku zemlje u odnosu na usvojene limite, koji su određeni na osnovu rejtinga zemalja utvrđenog od kompetentnih institucija (OECD) uz redovno informisanje organa upravljanja o postojećim izloženostima. Rizik zemlje Banka minimizira i politikom plasiranja sredstava u inostranstvo, prvenstveno kratkoročnim oročavanjem sredstava kod inostranih banaka.

## 5.8. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta (nenamernih i namernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Ova definicija uključuje pravni rizik, a isključuje strateški i reputacioni rizik.

Operativni rizik uključuje i: pravni rizik, rizike po osnovu uvođenja novih proizvoda, aktivnosti, procesa i sistema, kao i rizik poveravanja aktivnosti trećim licima (eksternalizacija - outsourcing) i rizik informacionog sistema.

U okviru upravljanja operativnim rizikom uključen je i regulatorni (compliance) rizik, kao sastavni deo jedinstvene procedure Sektora za upravljanje rizicima i Službe za

kontrolu usklađenosti poslovanja i Sektora za sprečavanje pranja novca, a prema njihovim nadležnostima, u smislu formiranja zajedničke Baze operativnih i regulatornih rizika, praćenja jedinstvenih limita apetita rizika, kao i upravljanja i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju.

U procesu upravljanja operativnim rizikom učestvuju Upravni odbor, Izvršni odbor, Odbor za reviziju i svi organizacioni delovi Banke.

Banka je uspostavila jedinstven proces upravljanja operativnim rizikom i regulatornim rizikom, kojim se identificuje i procenjuje uticaj aktivnosti Banke na njenu izloženost navedenim rizicima, odnosno, identificuje i procenjuje njihov uticaj na rezultat i kapital Banke.

Upravljanje operativnim rizikom i regulatornim rizikom Banke, podrazumeva integriran proces koji obuhvata:

- Identifikovanje rizika;
- Merenje, odnosno procenu rizika;
- Ublažavanje rizika;
- Praćenje i kontrolu rizika; i Izveštavanje o riziku.

Identifikacijom operativnog i regulatornog rizika Banka na sveobuhvatan način blagovremeno identificuje uzroke/faktore koji dovode do nastanka rizika, odnosno sprovodi klasifikaciju rizika za prikupljanje podataka o operativnim i regulatornim rizicima i gubicima (Baza OPR), što podrazumeva utvrđivanje tekuće izloženosti, kao i izloženosti riziku po osnovu uvođenja proizvoda/usluga u Banci i/ili poveravanja aktivnosti/usluge trećim licima (outsourcing).

Baza podataka o događajima po osnovu kojih je nastao ili je mogao nastati gubitak, u skladu sa propisanim limitom, kao posledica operativnog ili regulatornog rizika po kategorijama utvrđenim prema izvorima gubitaka i ostalim kriterijumima za opis i

## API Bank a.d. Beograd

Godišnji izveštaj o poslovanju 2024.god klasifikaciju događaja, popunjava se unosom podataka na osnovu identifikovanih rizika po vrstama poslova, od strane lica odgovornih za određene poslovne procese u Banci kroz prijavu istih Sektoru upravljanja rizicima na dalje postupanje.

Banka identificuje operativni rizik retroaktivno (kroz unos u bazu podataka o događajima) i proaktivno kroz periodične samoprocene operativnog rizika.

Merenje, odnosno procena izloženosti operativnom riziku predstavlja kvantitativnu i/ili kvalitativnu procenu identifikovanog rizika od strane Sektora upravljanja rizicima, putem primene metodologije za samoprocenu rizika, analize uticaja na poslovanje i indikatora izloženosti primenom osnovnog indikatora - minimalno godišnje, kao i putem frekvencije kretanja ključnih indikatora rizika (KRI) i stres testiranjem na kvartalnom nivou.

Prilikom preuzimanja operativnog rizika Banka se rukovodi sledećim načelima:

- Analizom ključnih indikatora rizika koji dovode do nastanka događaja operativnog rizika;
- Merenjem tekuće izloženost operativnom riziku i procenjuje izloženost po osnovu uvođenja novih proizvoda i aktivnosti i ustupanja aktivnosti/usluga trećim licima radi sprovođenja mera u cilju minimiziranja događaja operativnog rizika.

Procesom ublažavanja operativnog rizika Banka utvrđuje mere za ublažavanje operativnog rizika. Mere za ublažavanje operativnog rizika podrazumevaju:

- definisanje limita izloženosti;
- definisanje ključnih indikatora za praćenje i kontrolu izloženosti; i
- primenu mehanizama za prenos rizika.

Banka ima definisano i usvojenu Politiku kontinuiteta poslovanja Banke i revidiran

Plan kontinuiteta poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja (BCP), koji uključuje i Plan oporavka aktivnosti u slučaju katastrofa (DRP), a koji sa pripadajućim prilozima zajedno omogućavaju nesmetano i kontinuirano funkcionisanje svih značajnih sistema i procesa Banke, kao i ograničavanje gubitka u vanrednim situacijama, koji su bili adekvatno testirani u toku 2024. godine.

Sektor upravljanja rizicima proces praćenja i izveštavanja o efektima realizacije primenjenih mera i tehnika ublažavanja operativnog rizika, sprovodi kroz redovno izveštavanje Izvršnog odbora. Odeljenje za kontrolu usklađenosti poslovanja i Sektor za sprečavanje pranja novca, sprovodi identifikaciju, praćenje i izveštavanje o efektima realizacije primenjenih mera i tehnika ublažavanja regulatornog (compliance) rizika.

Sistem izveštavanja o operativnom riziku obuhvata pravovremeno izveštavanje o događajima operativnog rizika po vrstama događaja i linijama poslovanja, uzrocima i izvorima nastanka događaja, značajnosti događaja, trendu izloženosti, merama koje se planiraju ili su preduzete u cilju ublažavanja i ograničavanja posledica događaja i aktivnosti koje je Banka poverila trećim licima, kao i limita za nove proizvode.

Merenje i upravljanje procesom eksternalizacije se zasniva na identifikovanju i proceni svih povezanih rizika sa aktivnostima ustupanja aktivnosti trećim licima (eksternalizacija), koji mogu imati uticaj na: kontinuitet poslovanja Banke; troškove, finansijski rezultat, likvidnost, solventnost i kapital Banke; rizični profil Banke i kvalitet pružanja usluga i reputaciju Banke. Na analogan način se postupa i u slučaju uvođenja novih proizvoda/usluga.

U toku 2024. godine u Bazi operativnih gubitaka evidentirani su prijavljeni događaji operativnog rizika.

## 5.9. Rizik informacionih sistema

Rizik informacionog sistema, kao sastavni deo operativnog rizika, je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke, postizanje poslovnih rezultata, poslovanje u skladu sa regulativama i reputacije usled neadekvatnog upravljanja informacionim sistemom ili neke druge sistemske slabosti koja negativno utiče na sistemsku funkcionalnost ili bezbednost i/ili ugrožava kontinuitet poslovanja.

Banka upravlja rizicima informacionog sistema kroz integralni proces upravljanja operativnim rizikom i kontinuitetom poslovanja Banke, kojim se definiše identifikacija, procena, analiza i praćenje operativnog rizika i povezanih rizika - rizik informacionog sistema, kao i mere za njihovo ublažavanje, prevenciju i kontrolu u skladu sa pravnim regulativama, i internim aktima.

Procena rizika informacionog sistema se vrši najmanje jednom godišnje u sklopu sveobuhvatne samoprocene operativnih rizika u Banci na procesima koji sadrže informacionu komponentu i prema dinamici procene Analize uticaja na poslovanje, koja podrazumeva postupak u kome organizacione jedinice Banke, u saradnji sa Sektorom upravljanja rizicima, sagledavaju registar rizika informacionog sistema i navode u kojoj meri su izloženi pojedinim vrstama rizika informacionog sistema.

Procena rizika informacionog sistema daje mogućnost vlasnicima procesa da pravovremeno identifikuju i procene rizike, koji utiču na procese za koje su odgovorni. Nakon izvršene redovne procene rizika informacionog sistema Sektor upravljanja rizicima kreira izveštaj o proceni rizika informacionog sistema, kao sastavnog dela samoprocene operativnih rizika u Banci, koji se dostavlja organima Banke na razmatranje i usvajanje.

## 6. Korporativno upravljanje

Banka je usvojila i implementira sistem upravljanja koji ima za cilj da integriše strategije, politike i procedure Banke sa principima i vrednostima navedenim u Etičkom kodeksu. Poslujući na principima odgovornog korporativnog upravljanja zasnovanog na visokim etičkim normama, Banka štiti interes akcionara, svojih klijenata, zaposlenih i šire društvene zajednice.

Upravljanje Bankom organizовано је као dvostepeni sistem који чине Upravni odbor i Izvršni odbor. Upravni odbor Banke чини пет чланова, укључујући председника Upravnog odbora.

Upravni odbor: saziva sednice Skupštine Banke; priprema za Skupštinu Banke predloge Odluka i odgovoran је за спровођење тих Odluka; usvaja предлог Poslovne politike i Strategije Banke i подноси их Skupštini banke на усвајање; усвaja Strategiju i Politiku за управљање ризицима, као и Strategiju управљања капиталом Banke; утврђује опште услове пословања Banke, као и њихове измене и допуне; бира и разређава председника и чланове Izvršnog odbora Banke; бира и разређава чланове Odbora за reviziju, Kreditnog odbora, Odbora za управљање активом и пасивом; утврђује изнose до којих Izvršni odbor Banke може одлуčivati о plasmanima i zaduživanju Banke; дaje prethodnu saglasnost за izloženost Banke према svakom pojedinačном лицу или групи повезаних лица која прелази 10% капитала Banke, односно за повећање ове излоžености преко 20% капитала Banke; надзире рад Izvršnog odbora Banke; успоставља систем unutrašnjih kontrola i vrši nadzor nad njegovom efikasnošću; усвaja program i plan unutrašnje revizije Banke i metodologiju njenog rada; razmatra izveštaje спољне i

unutrašnje revizije, извеštaje о активностима и раду unutrašnje revizije, te одобрава godišnji izveštaj о adekvatnosti upravljanja rizicima i unutrašnjoj kontroli Banke; усвaja tromesečne i godišnje izveštaje Izvršnog odbora Banke о poslovanju Banke, укључујући tromesečne izveštaje о управљању rizicima, i Skupštini Banke подноси усвојени финансијски извеštaj на коначно усвајање; доноси пословнике о свом раду и раду odbora; усвaja Plan oporavka Banke; обавеštava Narodnu banku Srbije i druge nadležne organe о utvrđenim nepravilnostima; утврђује unutrašnju организацију, односно организациону структуру Banke; усвaja Politiku zarada i осталих примана зaposlenih u Banci; i обавља друге poslove u skladu sa Statutom Banke.

Izvršni odbor banke чине два члана, укључујући i председника. Председник izvršnog odbora Banke представља i zastupa Banku. Izvršni odbor Banke организује i надзире svakodnevno poslovanje banke, i odgovoran је за primenu i efikasno функционисање система unutrašnjih kontrola Banke.

Izvršni odbor Banke: izvršava Odluke Skupštine Banke i Upravnog odbora Banke; предлаže Upravnom odboru Poslovnu politiku i Strategiju Banke, као и Strategiju i Politiku за управљање ризицима i Strategiju управљања капиталом Banke; спроводи Poslovnu politiku i Strategiju Banke доношењем одговарајућих пословних odluka; спроводи Strategiju i Politike за управљање rizicima i Strategiju управљања капиталом Banke; анализира систем управљања rizicima i najmanje tromesečno izveštava Upravni odbor Banke о ниву излоženosti rizicima i управљању rizicima; одлуčuje о plasmanima i zaduživanju Banke do iznosa који утврди Upravni odbor Banke; одлуčuje, uz prethodno одобрење Upravnog odbora Banke, о svakom повећању излоženosti Banke према лицу повезаном s

API Bank a.d. Beograd

Godišnji izveštaj o poslovanju 2024.god

Bankom i o tome obaveštava Upravni odbor Banke; obezbeđuje sigurnost i redovno praćenje sistema informacione tehnologije i trezorskog poslovanja Banke; obaveštava Upravni odbor Banke o svim postupanjima koja nisu u skladu s propisima i drugim aktima Banke; najmanje jednom u toku poslovnog tromesečja podnosi Upravnom odboru Banke pregled poslovnih aktivnosti, bilans stanja i bilans uspeha Banke; bez odlaganja obaveštava Upravni odbor Banke i Narodnu banku Srbije o svakom pogoršanju finansijskog stanja Banke ili postojanju opasnosti od takvog pogoršanja; obezbeđuje da svi zaposleni budu upoznati s propisima i drugim aktima Banke kojima se uređuju njihove radne obaveze; donosi poslovnik o svom radu; I odlučuje o svim pitanjima koja nisu u nadležnosti Skupštine i Upravnog odbora Banke.

Skupština Banke, koju čini jedan akcionar, oavlja poslove u skladu sa Statutom Banke I to:

- usvaja Poslovnu politiku i Strategiju Banke;
- donosi Statut Banke i usvaja izmene i dopune osnivačkog akta i Statuta Banke;
- usvaja finansijski izveštaj Banke i odlučuje o upotrebi i raspoređivanju ostvarene dobiti, odnosno pokriću gubitaka;
- odlučuje o povećanju kapitala Banke, odnosno o ulaganjima kapitala u drugu banku ili u druga pravna lica, kao i o visini ulaganja u osnovna sredstva Banke;
- imenuje i razrešava predsednika i članove Upravnog odbora Banke;
- određuje naknadu članovima Upravnog odbora banke;
- odlučuje o statusnim promenama i o prestanku rada Banke;
- imenuje i razrešava spoljnog revizora.

Odbor za reviziju Banke sastoji se od tri člana uključujući i predsednika. Odbor za reviziju pomaže Upravnom odboru u nadzoru nad radom Izvršnog odbora i zaposlenih u Banci.

## 7. Doprinos zajednici

Banka poštuje najviše međunarodne standarde i vrednosti u kreiranju finansijskih proizvoda i usluga, razvija i sprovodi aktivnosti na polju zaštite životne sredine i zaštite ljudskih i radnih prava.

Tokom 2024. godine Banka je nastavila društveno odgovorene aktivnosti u cilju podizanja svesti zaposlenih i društvene zajednice u kojoj poslujemo. Banka daje prednost projektima koji nose veću društvenu i ekološku vrednost.

Upravljanje otpadom podrazumeva sortiranje otpada na komercijalni otpad i otpad od električne i elektronske opreme. Sav električni otpad (stari računari, printeri, faks uređaji) i dalje se adekvatno odlaže kod firmi ovlašćenih za zbrinjavanje ove vrste otpada.

Briga o zadovoljstvu i motivaciji zaposlenih na vrhu je prioriteta Banke, uz pružanje jednakih mogućnosti, zaštitu prava i transparentnu komunikaciju.

Pristup Banke ovim kompleksnim temama definisan je u strateškim dokumentima Banke, koji se odnose na različite oblasti odgovornosti prema zaposlenima: Kodeks poslovne etike, Procedura zapošljavanja, Procedura učenja i razvoja, Politika zarada, Politika upravljanja bonusima, Pravilnik o bezbednosti i zdravlju na radu.

Kao odgovoran poslodavac, sa ciljem da obezbedi i unapređuje motivišuće radno okruženje, fokus je na sledećim prioritetnim temama:

- Rodna ravnopravnost i pravo na jednakost

Prepoznajući koliko je raznolikost korisna, tim se Banka vodi kod zapošljavanja i u svakodnevnom odnosu sa zaposlenicima i u

upravljanju njima. Posebna pažnja, poklanja se jednakosti na radnom mestu, te pružanju jednakе šanse ženama i muškarcima u pogledu napredovanja u karijeri i ličnog razvoja. U Banci ne postoji potreba pravljenja razlika po polu za potrebe zasnivanja radnog odnosa.

Banka obezbeđuje radno okruženje u kome nema diskriminacije i uznemiravanja, čime se štiti dostojanstvo zaposlenih i unapređuje bezbedna i profesionalna radna sredina koja razvija timski rad, različitost i poverenje.

Akcent je na stvaranju radnog okruženja u kojem su zaposleni slobodni da iznesu svoje mišljenje i postave pitanja višem rukovodstvu, zatim radnog okruženja u kojem se zaposleni osećaju sigurni da prijave svako kršenje internih akata, podzakonskih i zakonskih propisa, kao i svaki oblik neetičkog ponašanja klijenata, zaposlenih i ugovornih partnera odnosno dobavljača s kojima Banka sarađuje.

Kontinuirani razvoj zaposlenih jedno je od ključnih načela Banke. Banka ohrabruje svoje zaposlene da razvijaju svoje talente, inovativnost i kreativnost te da pomeraju granice svog profesionalnog razvoja.

Banka veruje u moć kontinuiranog učenja, stoga se ulaže dodatan trud kako bi se omogućile kako interne, tako i eksterne edukacije zaposlenih. Kod zaposlenih podstičemo potrebu za unapređenjem vlastitih znanja i veština, sposobnosti za timski rad, zajedništvo i postizanje zajedničkih poslovnih ciljeva. Izuzetno nam je važno prenošenje znanja i razmena iskustava između zaposlenih, jer osim što na taj način širimo znanje, takođe i povezujemo zaposlene oko zajedničkog cilja – unapređenja tog znanja. Važno nam je poverenje koje zaposleni imaju u Banku kao poslodavca te cenimo njihovu lojalnost i odanost.

Ravnotežu između privatnog i poslovnog života zaposlenih prepoznali smo kao jedan

## API Bank a.d. Beograd

Godišnji izveštaj o poslovanju 2024.god od važnih ciljeva održivog razvoja jer utiče na zadovoljstvo i posvećenost zaposlenih, kao i stvaranju zdravog i ugodnog radnog okruženja. Poštujemo privatni život zaposlenih, te ne zloupotrebljavamo tehničke mogućnosti i s tim povezana dostupnost zaposlenih.

U Banci se poštaju sva ljudska prava zagarantovana Ustavom Republike Srbije. U svom poslovanju Banka ne koristi i ne zloupotrebljava decu odnosno maloletna lica.

Zaposlenim ženama u Banci je dozvoljeno da koriste pravo na trudničko bolovanje, porodiljska odsustva, odsustva radi nege deteta i odsustvo sa rada radi posebne nege deteta, u skladu sa Zakonom o radu i ugovorom o radu.

U Banci se poštaje zaštita podataka o ličnosti propisana Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti. U Banci je usvojen i interni akt Politika upravljanja podacima o ličnosti.

Svi podaci kojima Banka raspolaže, nezavisno da li ih je Banka primila od klijenta ili su rezultat poslovanja, saradnje i pružanja usluge klijentima, su tajni. Kontinuirana pažnja posvećuje se sigurnosti i zaštiti, kao i unapređenju informatičkog aspekta sigurnosti i podizanju sigurnosnih standarda zaštite svih podataka kojima Banka raspolaže. Brinemo o zaštiti ličnih podataka klijenata, ugovornih partnera i zaposlenih, u skladu sa Politikom upravljanja podacima o ličnosti koja utvrđuje pravila povezana sa zaštitom pojedinaca u pogledu prikupljanja i obrade ličnih podataka. Sve detaljne informacije o obradi ličnih podataka klijenata, zaposlenih, poslovnih partnera i drugih osoba čiji se podaci obrađuju, objavljaju se javno na internet stranici Banke.

U skladu sa svojom Strategijom društveno odgovornog poslovanja Banka kontinuirano strateški i proaktivno ulaže u zajednicu

osluškujući potrebe, komunicirajući svakodnevno sa svim zainteresovanim stranama prateći savremene trendove održivog razvoja.

Svesna svog uticaja na okruženje, kao i činjenice da delovanje i poslovanje u društvu podrazumeva i konstantnu brigu i poštovanje prema njemu, Banka uvek rado pomaže zajednici i društvu putem donacija i sponzorstava. Podržavamo projekte na lokalnom i nacionalnom nivou koji podstiču stvaranje novih vrednosti u cilju promovisanja znanja, izvrsnosti te čuvanja kulturnog nasleđa. Posebna briga se posvećuje i humanitarnim aktivnostima.

Naš cilj je pomoći klijentima da postignu finansijsku održivost te verujemo da radeći posvećeni tome cilju pozitivno utičemo na lokalnu zajednicu u kojoj poslujemo, ali i na društvo u celini. Nastojimo svojim radom i prisutnošću kontinuirano doprinositi društvenoj i ekonomskoj dobrobiti zajednica u kojima delujemo, a pri tome aktivno radimo na umanjenju uticaja našeg poslovanja na okolinu. Izuzetno nam je važno imati dobre partnerske odnose s lokalnom zajednicom, sarađivati i promovisati inicijative koje nose značajnu društvenu vrednost.

## 8. Principi i strategija budućeg razvoja

Dokumentom „Poslovna Strategija API Bank ad Beograd za period od 2025-2027 godine“ (u daljem tekstu: Strategija) definisani su glavni ciljevi, principi, pravci razvoja i ključni zadaci koji su povereni menadžmentu Banke i zaposlenima Banke.

Osnovni strateški cilj u narednom trogodišnjem periodu je definisan kroz održavanje, ali i povećanje postignutih rezultata, kao i stvaranje preduslova za uspešno i stabilno poslovanje Banke u dugoročnoj perspektivi.

Kao tri ključna zadatka u razvoju poslovne aktivnosti, identifikovani su:

- Jačanje poverenja u Banku od strane klijenata, partnera i regulatora;
- Diversifikacija poslovanja Banke u različitim aspektima;
- Definisanje nivoa (obima) postojećeg poslovanja Banke.

Ključni principi u sprovođenju planirane Strategije su sledeći:

- Apsolutna usklađenost sa zakonskim, regulatornim i međubankarskim standardima i zahtevima;
- Zaštita interesa korisnika usluga Banke;
- Pristup orientisan na identifikovanje rizika u ranoj fazi i sprečavanje njegove dalje realizacije;
- Blagovremenost i efikasnost u donošenju odluka uzimajući u obzir trenutnu situaciju, trendove i prognoze;
- Transparentnost i unapređenje odnosa sa klijentima, partnerima i regulatorom;
- Jačanje poverenja u Banku od strane učesnika na tržištu koje je u velikoj

- meri uslovljeno stabilnim i uspešnim poslovanjem Banke i pružanjem visokokvalitetnih usluga klijentima.

Korporativna kultura Banke zasnovana je na vrednostima koje dele svi zaposleni, a koje su implementirane u svakodnevnom poslovanju. Glavni cilj, kada je u pitanju razvoj korporativne kulture u narednom periodu jeste stvaranje ambijenta u kome zaposleni osećaju pripadnost i vole da rade i u kome će moći dalje da rastu i da se lično i profesionalno razvijaju.

Poslovni model Banke u navedenom strateškom periodu naglašava društvenu odgovornost na svim nivoima upravljanja uz težnju ka uvažavanju svih principa kada je u pitanju zaštita životne sredine.

Osnovni princip na kom je temeljeno poslovanje Banke za posmatrani period jeste pružanje svih vrsta finansijskih usluga klijentima Banke na održiv i ekološki način, a sve u cilju smanjenja negativnog uticaja na životnu sredinu. U skladu sa tim, Banka će pravovremeno pristupiti usklađivanju sa zakonskom regulativom i drugim standardima u ovoj oblasti.

## 9. Događaji nakon datuma izveštajnog perioda

Nakon datuma Bilansa Stanja nije bilo  
značajnijih događaja.

*Nataša Đoković*  
Nataša Đoković  
Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih  
izveštaja

*Valentina Keiša*  
Valentina Keiša  
Predsednik Izvršnog odbora

*Radomir Stevanović*  
Radomir Stevanović  
Član Izvršnog odbora



**BDO d.o.o. Beograd**

Kneza Mihaila 10  
11000 Belgrade  
Republic of Serbia  
Tel: +381 11 3281 399  
Fax: + 381 11 3281 808

[www.bdo.co.rs](http://www.bdo.co.rs)

BDO d.o.o. Beograd, privredno društvo osnovano u Republici Srbiji, je članica BDO International Limited, kompanije sa ograničenom odgovornošću sa sedištem u Velikoj Britaniji, i deo je međunarodne BDO mreže firmi članica.

BDO je brand ime za BDO mrežu i za svaku BDO firmu članicu.

BDO d.o.o. Beograd, a limited liability company incorporated in the Republic of Serbia, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms.

BDO is the brand name for the BDO network and for each of the BDO Member Firms.

